

Săptămâna Patimilor din veleat 7222

de C. GANE

Sus: Mănăstirea Cozia.

Constantin Brâncoveanu
Voevod.

FOSTUL călugăraș Andrei de la bolnița din Sfânta Mănăstire a Coziei era acum un om bătrân, peste pletele căruia se cernuse ninsoarea a șaptezeci și nouă de ierni. În timpul domniei lui Șerban Vodă Cantacuzino se mutase el de pe malurile Oltului pe ale Dâmboviței, statornicindu-se la București, în Mănăstirea Radului Vodă, cea de vale de Mitropolie.

Sub Brâncoveanu, sfântul om ajunsese starețul aceluia dumnezăesc lăcaș, pe care acum, în veleatul 7222 *, îl gospodăria cu hărnicie de mai bine de douăzeci de ani. De rețele lumii se lăsase starețul de mult: și de porunca lui Moise 11, 20, 14 și de greșita tălmăcire a Cărții Facerei, 9, 20—24, că să fi vrut chiar să facă altfel, nu-l ajutau puterile, mai ales despre partea poruncii din cartea a doua.

Încolo Bătrânul era întreg la minte, și-i plăcea nu numai viața duhovnicească, dar chiar și cea politică, că era doar Român și năcazurile sau bucuriile neamului erau strâns legate de sufletul lui. Asta era și pricina pentru care Constantin Vodă ținea la el ca la ochii din cap, că zicea că era Sfânt într'ale Bisericii și Om în trebile lumesti, iar el, pe de altă parte, își iubia Voevodul cum iubește un părinte pe duhovnicescul său fiu, și cum iubește un fecior pe părintele său.

Acuma, ce să mai zicem, pasă-mi-te sunt faptele omenesti scrise în Cartea Vieței, de nu le mai poate schimba, nici chiar Dumnezeu, de unde le-o fi scris el cu mâna lui, de la începutul începutului și numai are puțină să schimbe ce-a făcut odată. Că altfel cum s'ar înțelege că unui om bun și drept și milostiv, cum era Io Constantin Vodă Brâncoveanu, să i se întâmple ce i s'a întâmplat, fără ca să se spargă bolta cerească, lăsând să trâmbițe Arhanghelii blestemul Celui de Sus, împotriva păgânătății!

Că iată cum au curs lucrurile:

Era în Marția din Săptămâna Patimilor, când se găti starețul Andrei să meargă la Denii, pentru facerea rugăciunilor. Și trebuia în anul acesta să se înalțe rugile cu deosebită împodobire a slujbei, fiind bucurie mare în norod, că se făcea al douăzeci și cincilea an decând milostivise Dumnezeu pe Constantin Vodă cu domnia țării. Și asta nu era puțin, în vremuri ca acele!

*) De la Facerea Lumii: iar de la Nașterea Domnului era anul 1714.

Și așa, când să iasă prea cuviosul din iatacul său, numai ce vede venind în goana mare pe călugărul Iftimie, zicându-i că au intrat Turcii în oraș că i-a văzut Marin Casapul cum veniau călări dinspre Ferentari, și erau mulți de întunecau soarele.

Părintele Andrei ieși în pridvorul stăreției și cătând la cer văzu că soarele stătea încă de-o jumătate de suliță pe boltă. Și se apucă atunci să zică lui Iftimie că e un prost și să se urce în clopotnița de la poartă să privească împrejur, că se vedea departe, și dacă o zări niscăi Turci să-i spuie și lui, iar de nu, să nu tot creadă toate câte i se spun, că așa sunt oamenii, dac'au văzut doi-trei negustori, veniți de prin Stambul, apoi li s'a părut că e o întreagă armată de Turci. Dar nu bine isprăvisse starețul vorba aceasta, că iată-l și pe paraciserul de la Biserica Domnească:

— „Sărut mâna, prea cuvioase părinte!” zise „A venit poruncă de la Mitropolie că deoarece nu se află acum în București nici un Episcop, nici cel de Râmnic și nici cel de Buzău, apoi o să facă anul ăsta Sfinția Ta pe Sfântul Petru, la spălătul picioarelor, în Joia Mare”.

— „Bine, fiule!”, zise starețul „Oi face eu pe Sfântul Petru, că doar n'o fi vre-un lucru mare să vorbesc cum stă scris la Evanghelia lui Ion! Dar, rogu-te, spune-mi, fiule, de unde ești de la Paracisul Domnesc poate vei fi știind, adevărat să fie c'au intrat Turcii în Capitală?”

— „Ei!” zise paraciserul „Vorbe proaste de l-au speriat și pe Măria Sa de pomană. A venit un pașă turc cu câțiva oameni de-ai lui și e gata să pornească mâine mai departe, că se duce la Iași sau la Hotin, Dumnezeu știe unde.”

— „Vezi!” zise starețul lui Iftimie. Apoi către paraciser: „Dar Dumneata aceste de unde le știi?”

— „Apoi că dor ce păzesc eu acolo, prea cuvioase părinte? Dacă stau chiar în lăuntru zidurilor, la Curtea Domnească, oi fi știind eu mai multe decât Dumniile Voastre de aici, din deal. A trimis Măria Sa la Beilic pe Căminarul Gheorghe și pe alți boieri să vadă care o fi voia Pașalei și dacă vrea, să-i trimită careta domnească să-l aducă la Curte. Iar Turcul a răspuns că e obosit de drum și că acum nu poate veni. Nici nu are, zice, nimic de spus lui Vodă, numai că, fiindcă-i este Măriei Sale prieten, apoi înainte de-a porcește mâine dimineață la drum, o să vină și la Curte să se închine Voevodului!”

— „Vezi!” zise starețul lui Iftimie.

Dar acuma, a doua zi, Miercuri, tot Iftimie fu cel care intră, dimineața, pe la ceasul zece în iatacul starețului și-i spuse într'un suflet vorbe așa rezepite și încălcite, de nu patu pricepe prea cuviosul nimic, decât dor că s'o fi întâmplat vre-o nenorocire.

— „Linștește-te, Iftimie!” spuse starețul „și ia-o de la început, că n'am înțeles nimic. Cum zici c'a fost?”

— „Apoi să vezi, prea cuvioase părinte, că-i întocmai așa cum zisei, fiii că nu mai sunt aceste vorbe proaste, ci e adevărul adevărat, că le-am aflat toată de la Niț, sufragiul, ajutorul reamțului Matei, care slujește pe Vodă la masă — și stă închis în odaia lui și e păzit la ușa de doi Turci... și e toată Curtea păzită de numai poate intra nici ieși nimeni de acolo.”

— „Cine stă închis în odaia lui, neamțul Matei sau sufragiul Niță?”

— „Ba Măria Sa Vodă, prea cuviosule, Măria Sa Vodă, că-i mază!”

— „Ce tot spui, mă, ce tot spui? Au fi-ai ieșit din minți?”

— „Ba e așa cum spun eu, și dacă Sfinția Ta nu crede să meargă acolo să vadă.”

— „Păi cum să mă duc, dacă spui că e Curtea păzită, și cum de-ai ajuns tu să pătrunzi acolo?”

— „Eu n'am intrat, prea cuvioase părinte. Cum era să intru. L-am întâlnit pe Niță la cârciumă, la Mișu 'n Deal, și de la dânsul știu.”

Părintele stareț se găti și, luându-și antereul și potcapul, porni la Mitropolie să afle din gura Înalt Prea Sfântului, dacă s'a întâmplat ceva și ce s'a întâmplat, că vorbele nebune ale lui Iftimie nu putea să le creadă, barba de i-ar fi ras-o.

Dar la Mitropolie află că lucrurile stăteau chiar așa cum i le spusese călugărul Iftimie. Că adică venise, la ceasul 8 jum., Turcul acela la Curte — căică i-ar fi zicând Ahmed Aga — cu vre-o două trei sute de ieșnici de-ai lui și-ar fi pus stăpânire pe toate porțile și pe toate ușile palatului, iar în spărtăria cea mare, când l-a primit Vodă săracul, de unde el nu știa nimic, de-odată s'a pomenit cu cărpa neagră pe umăr și i-ar fi răcnit cafegiul: mază! Iar Măria Sa, nedesmetindu-se, s'ar fi îndreptat să se urce în scaun, de unde ci-că l-ar fi îmbrăncit Turcu, zicându-i că „nu-i mai este locul acolo, ci la opreală, că va trebui să plece îndată cu Doamna și cu beizadele la Stambul, să se desvinovătească în fața Împăratului, de jafurile ce-ar fi făcut în țară. Auzi vorbă nebună! Și Măria Sa a sărit atunci la fereastră, strigând: „Slujitori, slujitori!”

Vedere generală a Bucureștilor
dela sfârșitul veacului al XVII-lea.

Un han de poștă în Muntenia.

unde sunteți, nu mă lăsați" de l-au auzit toți, dar nimeni nu se putea mișca, fiindcă erau păziți din toate părțile de Turcii aceia, blestăm și anatema și de trei ori proclamat să fie împărăția aceea turcească de la care ni se trag în veacuri toate relele și toate scăderile țării acesteia! Cam astfel grăi Mitropolitul, iar pe starețul Andrei îl cuprinsă o jale de nu-și putea stăpâni lacrimile, parcă n'ar fi fost un moșneag în toată firea, ci vreo babă, din acele cari merg bocind, după morți. Și nici seara la slujba Deniilor nu-și venise, bietul, în fire, încurcând rugăciunile de se cruciau creștinii zicând c'au început să-l lase puterile pe bătrânul stareț, carele el, săracul, numai de multă jale și foc ce avea în suflet, încurca rugile acele, că nu-i erau mințile la slujbă, ci dincolo în odaia Domnească, neștiind ce-o fi făcând Vodă acum și cum l-o fi luminat Dumnezeu să primească lovitura aceasta, de la care putea să i se tragă și moartea.

Acuma Joi — Joia Mare, care era și ziua Bunei Vestiri — tocmai când să meargă starețul Andrei la Mitropolie, ca să facă pe Sfântul Petru, se auzi de odată în oraș un ropot de copite și sunete de trâmbițe și surle care nu era în obicei, mai ales în Săptămâna Patimilor. Și se făcu imbulzeală pe ulițe, și pe garduri se urcaseră femeile și copiii să privească ce-o fi, iar bătrânul stareț Andrei se opri și el la o răspântie, unde dă Calea Șerban Vodă în malul gărilor, că dintr'acolo se auzia că vin caii și trâmbițașii. Apoi deodată ce să vezi venind dinspre biserica Sfântului Spiridon, un întreg alai de Turci și de Moldoveni, în capul căruia călărea un Imbrohor turc, cu turban verde tras peste urechi, și în spatele lui toți veliți boieri ai țării, ținându-se țănoși pe caii lor murgi sau roibi, înveliți cu valtrapuri în fire de argint, și cu șeile împodobite cu nestemate, rubinuri și smaragde și altele la fel. Apoi atunci întrebând unul pe altul ce o fi măscăriciul ăsta, așe se auzi c'a venit Imbrohorul de la Stambul, să îmbrace cu caftan pe noul Voevod, care-o fi el, în locul mazelului Brâncoveanu, care urma să fie pornit chiar a doua zi la Împărăție.

„Vai și amar de biata țară” suspină starețul Andrei și „și cum stau zilele omului în mâinile Domnului!” Și așa cu sufletul cât un pitac, ajunse el la Mitropolie și intră în sfântul altar, împreună cu ceilalți unsprezece stareți, cari odată cu el trebuiau să închinuiesc pe cei 12 Apostoli, cărora Mitropolitul, după pilda Domnului nostru Iisus Christos, trebuia să le spele picioarele. Și la această dumnezeiască slujbă era totdeauna și Vodă de față, iar acum nu putea să mai fie, că era închis în odăile lui, și era țara fără voevod. Și după datine, începură să tragă clopotele, de la toate bisericile, corul cântând antifonele și versetele, care cum urmau, până deodată înalt Prea Sfântul Mitropolit, oprindu-se din slujbă, începu să lepede sfintele odăjdii,

una după alta, până la stihar, încingând un ștergar, după cum făcuse și Domnul nostru Iisus Christos, care stă scris la Evanghelia lui Ion 13, 4, că „se sculase El de la cină și-și desbrăcase hainele și luând un ștergar se încinsese”. Iar stareții stăteau toți de-a stânga naosului, pe niște scaune, și numai Iuda, care era un popă caterisit, stătea mai la o parte, să-l vadă toți. Și atunci luând Mitropolitul un lighean de argint, turnă apă în el, și începu să le spele picioarele, ale lui Iuda întâi, și apoi ale lui Simeon Petru, carele speriat îi zise, după pilda Evangheliei: „Doamne, tu-mi speli mie picioarele?” Iar Mitropolitul răspunse: „Tu nu știi acum ce fac eu, dar vei înțelege în urmă”. Iar bietul stareț Andrei se gândia: „Luminează-mă Doamne, să pot înțelege rosturile voinții Tale celei nepătrunse, că mie-mi arde inima de grija voevodului meu, și rogu-te Dumnezeu, să ai îndurare de zilele lui, că e un om drept și curat în fața treptelor scaunului Tău ceresc”.

Iar Mitropolitul văzând că sfântul Petru nu mai zice nimic, după tipic, ci pare dus pe cine știe ce gânduri, îl împinse puțin cu genunchiul și-i șopti, să nu-l mai audă ceilalți: „Dar zi, frate, mai departe”. Atunci se scutură starețul de gândurile sale, și spuse îndurerat, după Ion 13, 14: „Deci, dacă v'am spălat picioarele, și voi datori sunteți să spălați picioarele unii altora”. Și vorba aceasta trebuia s'o spuie Mitropolitul, nu el, care va se zice sărise toate versetele de la 8 la 14, și se făcu o așa încurcătură de nu mai știu înalt Prea Sfântul cum s'o scoată la capete.

***

Către seară abia știu tot orașul lucrurile cum curseseră în Joia Mare a velleatului 7222, că anume Imbrohorul făcuse Domn pe marele spătar Ștefan Cantacuzino, vărul lui Constantin Vodă, și că toate aceste fuseseră puse la cale de mult de către „hoțul cel bătrân” de Constantin Cantacuzino stolnicul, tatăl noului Voevod Ștefan. Și lumea zicea că aceste sunt toate împotriva voiei lui Dumnezeu, că și la Mitropolie, la sfântul spălat al picioarelor, s'au arătat semne că nu merg lucrurile cum trebuie să meargă. Și era jale mare în oraș.

***

Iar în Vinerea Sfântă, cum a mai fost slujit și Prohodul, închinuiesc-și oricine, că nu-i erau nici unui preot mințile acasă, fiindcă atunci, seara către chindie, plecase și fostul marele voevod Io Constantin Brâncoveanu, cu toți ai lui, înspre Stambulul acela, din care cine pornește nu prea se mai întoarce. Și se spunea că Ștefan Vodă scoborisca scara de marmură a palatului, cu capul gol, până la careță, și vrând să sărute mâna fostului voevod, care-a domnit peste țara aceasta 25 de ani, Brâncoveanu ar fi tras mâna la o parte și ar fi spus: „Vere Ștefane, dacă aceste nenorociri sunt de la Dumnezeu pentru păcatele mele, facă-se voia Lui. Inșă dacă sunt fructul răutății omenești, Dumnezeu să ierte pe dușmanii mei, dar păzească-se ei de răzbunarea dreptății cerești”.

Și apoi a pornit, liniștit și mândru, în împărăția turcească, unde i s'a tăiat capul, lui și celor patru feciori ai săi. Dar vorbele cu răzbunarea cerească adânc au pătruns în inima lui Ștefan Vodă, de n'a mai avut odihnă de atunci, până i-a sburat și lui, doi ani mai târziu, „capul de pe umeri”.

— „Vezi spuse starețul Andrei lui Iftimie eălugăru: Vezi că fapta rea nu rămâne nerăsbunată, în lumea aceasta, precum nici în cealaltă, fără pedeapsă nu va rămânea!”

Și îndată după aceea starețul Andrei a murit. Pe crucea lui de mormânt stă scris că s'a stins la vârsta de 81 de ani, și că fusese un om blând și temător de Dumnezeu, iar că în tinerețe se luptase cu diavolul, din pricina lui Moise, 1, 9, 24 nimic nu stă scris, precum nici că a încurcat Evanghelia lui Ioan, 13, 8 cu 13, 14, când cu spălatul picioarelor, iarăși nimic nu se spune, decât am găsit noi, însemnată pe-un ceaslov bătrân, de mâna prea curiosului stareț Neofit, urmașul lui Andrei la mănăstirea Radului Vodă, cea de vale de Mitropolie.

Turnul Colței clădit la București de suedezii lui Carol al XII-lea.

Preparată după ultimele indicațiuni ale dermatologiei, ea unește însușiri de igienă incomparabile, cu o finețe și un parfum neîntrecut.

CUMPĂRAȚI CU ÎNCREDERE de la

GHEORGHE FUNDĂNESCU

BUCUREȘTI · STR. CAROL 66 · TELEF. 3 0529

VIS AVIS DE PIATĂ CU FLORI

STOFE
MĂTĂSURI
ALBITURI
IMPRIMEURI
PĂNZĂRIE
PARDESIURI
PT. DOAMNE, COPII
TRICOTAGE
ÎNCĂLĂMINTE

LA CRUCEA ALBA

BOGAT ASORTIMENT cu ARTICOLE pentru

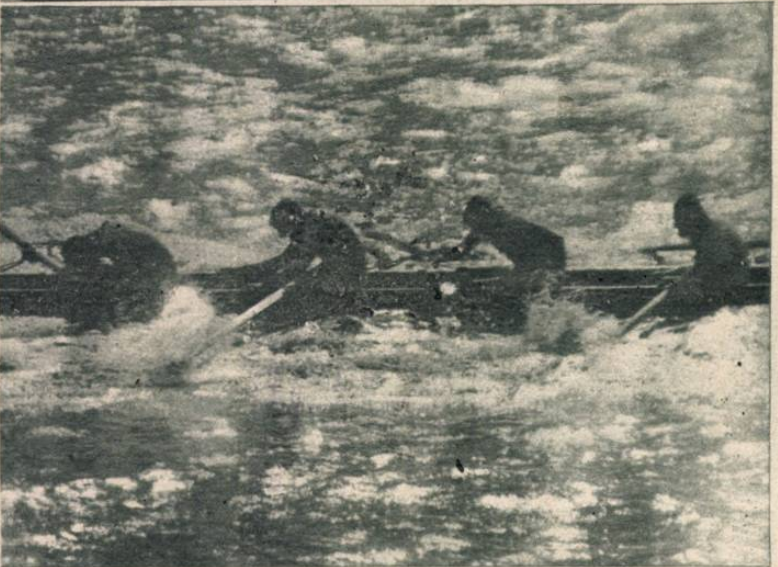
NUNȚI și BOTEZURI

RĂZBOI ȘI PACE

În vreme ce la Stresa, în palatul familiei Borromeo, pe care-l vedem în fotografia de mai sus, s'au întrunit marile puteri pentru asigurarea păcii, Italia trimite spre Abisinia puternic material de apărare împotriva coloniștilor. (Sărma ghimpată debarcată în portul Masana).

MATCHUL OXFORD—CAMBRIDGE

Anualul match de natație dintre universitățile Cambridge—Oxford s'a bucurat și în acest an de același mare succes. Pentru a 12-a oară consecutiv victoria a revenit echipei Cambridge. Fotografiile noastre au fost luate în timpul cursei.

MATCH DE BRIDGE

Toți jucătorii de bridge din lume urmăresc cu pasiune matchul dintre așii bridgeului american Ely Culberston și P. Hal Sines. Amândoi joacă cu soțiile lor ca parteneri. Matchul va dura 21 de zile. Se vor juca 150 de rubere. Fotografia noastră a fost luată la începutul matchului.

50
100
MĂTASE
NATURALĂ
singura fabricație
din țară

no
44

UN DAR DE SĂRBĂTORI...

va fi cu atât mai prețuit, cu cât va izbuti să întrunească agreabilul cu utilul. Ciorapul Adesgo prin calitățile lui neîntrecute—de finețe, eleganță, elasticitate și durabilitate—constitue la orice prilej, cu atât mai mult la venirea primăverii și a sărbătorilor, cel mai dorit dintre cadouri pentru D-na elegantă.

Adesgo

IN TOATE MAGAZINELE DE SPECIALITATE

45

48

51

54

Duminică 7 Aprilie, dimineața.

Zi de primăvară.

Pe pajiștea proaspăt înverzită, din stânga soselei, aproape de comuna Pantelimon, 350 de pui de șoimi și cercetași împreună cu conducătorii lor, așteaptă sosirea Măriei Sale Marelui Voevod Mihai și a colegilor săi de clasă pentru ca îndeobște să salute Primăvara, în cadrul unei întreceri cercetășești.

„Pentru Onor înainte!”

— „Mărie Ta, Cohorta III Albastru, e gata la datorie!”

— „Sănătate!” răspunde cu murmur de izvor cristalin în glas, frageda mlădiță regească.

— „Sănătate!” răsună frenetic, răspunsul tineresc al Cohortei.

Se dă subiectul aplicațiunei:

M. S. Marele Voevod Mihai
cercetaș

„Niște răufăcători au furat un copil și au fugit în direcția Nord.

„Patrula 'Vulturii' s'au luat imediat după ei să scape copilul.

„Fiind puțini cercetași, cer ajutoare.

„În drumul parcurs de ei au lăsat „semne de urmă” pentru orientarea celor ce vor veni după ei”.

Dispozițiunile de executare răsună scurt:

„Patrula Leii” și „Patrula Vulpea argintie” din Cohorta III Albastru, însoțite de „Patrula Lupii” a M. S. Marelui Voevod Mihai și „Patrula Cerbii” a Colegilor Măriei Sale, pornesc de îndată în ajutor pe drumul marcat de „Vulturi”.

În sufletele cercetașilor pătrunde înfrigurarea vitejeiei.

Dispozițiuni scurte și clare, formațiuni de cercetare, orientare în teren și urmărirea începe imediat.

Drumul trece pe lângă o biserică.

(Fotografii Berman)

Parquetul
Camerilor
Dvs.

VA FI
CURAT ÎNTREBUINȚÂND
NUMAI RENUMITA
SĂRMĂ COROANA

Observati bine marca!

**PYO
SOL
VIN**

pasta de dinți
biologică

MYOSOLVIN ucide
microbii, oprește dezvoltarea bac-
teriilor din gură, distruge piatra
dentară și dă respirației un miros
agrabil.

**Dacă vă abonați la „REALITATEA ILUSTRATA”
faceți o economie de 120 lei anual și primiți la
prețul normal toate numerele speciale**

CINCI REGI NOI VOR FI ALEȘI
INTR'O SINGURĂ ZI

SPRE

TREPTA REGESIE

INCEPÂND din luna Mai, omenirea va avea încă cinci regi, proaspăt aleși. În adevăr, cu prilejul împlinirii celor 25 ani de domnie a sa, regele George al Angliei va înălța la rangul de majestăți regale cinci actuali principii domnitori din Imperiul Indiilor, principii cari, cu toate că sunt șefi de stat (se știe că India e împărțită în provincii supuse direct autorității britanice și în state independente însă tributare Angliei), n'au însă drept la titlul și privilegiile proprii unui Rege; de exemplu, ei n'au reprezentanți pe lângă Curtea engleză și nici Anglia n'are un ambasador acreditat pe lângă ei, ci numai un „înalt comisar”.

DIN PĂSTOR DE CAPRE PE TRON

Se știe că în limba țărilor respective acești suverani indieni au numiri diferite: cea mai obișnuită nouă europenilor este aceea de **raja** sau **maharadjah**; dar

de vreo două milioane sterline în privința căruia a fost nevoit să tacă, deoarece fusese amestecat într-o istorioară de dragoste, cam deochiată.

Acum treizeci de ani, actualul **gaikwar din Baroda**, era un simplu și sărac păstor de capre; dar lăudându-se peste tot locul că are în vinele lui sânge albastru, îl vedem într-o bună zi urcat pe tron; faptul acesta s'a petrecut cu ocazia schimbării dinastiei Deli când cetățenii statului **Baroda** au înscăunat-o pe aceea din sânul căreia făcea parte, întâmplător, și actualul **gaikwar**.

Intrucât îl privește și acest viitor rege e fabulos de bogat: el are un venit anual de două milioane sterline...

O MINTE LUMINOASĂ

Maharadjahul din Gwalior este, printre colegii lui hinduși, cel mai europeanizat. A absolvit cursurile universității din Oxford și abia înapoiat în capitala statului său,

a ținut să-și transforme palatul străvechi într-o vilă englezească dintre cele mai aristocratice. Locuise până anul trecut în Anglia de unde a plecat apoi spre India, însoțit de câțiva prieteni din Oxford, cari ar fi fost și astăzi cei mai ascultați sfinți și miniștri ai săi, dacă o mică revoluție populară, pusă la cale de preoțime în unire cu câteva personalități dela curte, nu l-ar fi silit să-i retrimită în Anglia.

Maharadjahul din Mysore e cel mai

Garda palatului înapoinduse la castelul Windsor după o repetiție făcută pentru serbările jubiliare de 25 de ani de domnie a Regelui George.

Maharadjahul de Kașmir, Sir Hari Singh.

Căleșca în care perechea regală a Angliei va merge în ziua serbărilor de la palatul Buckingham la catedrala Sf. Paul.

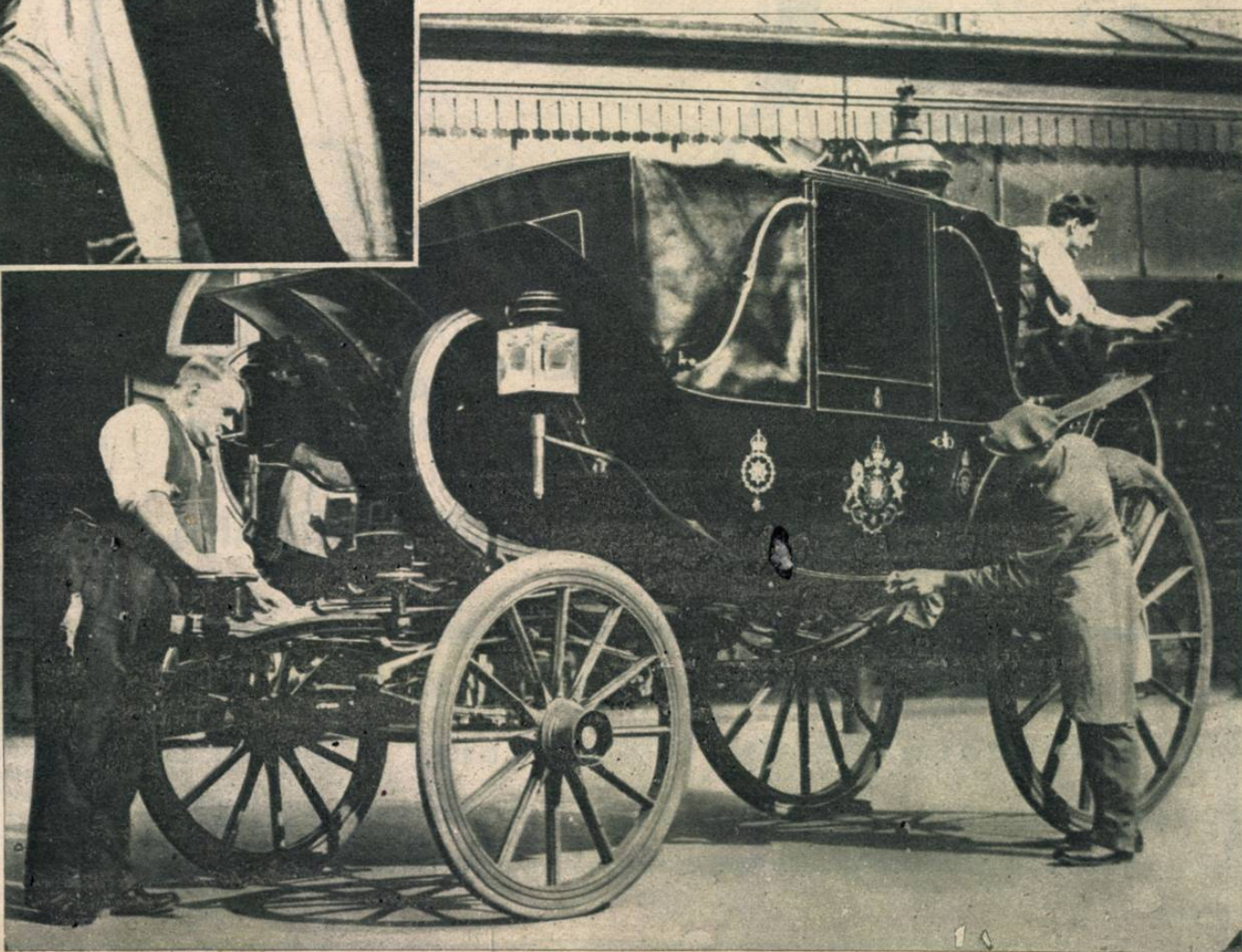

iată că mai sunt și altele, ca de pildă **nizam**, **gaikwar**, și așa mai încolo.

Principii indieni, pe cari Capul statului britanic îi va promova la demnitatea regală, sunt: **nizamul de Haiderabad**, **gaikwar-ul din Baroda** și **maharadjahii din Kașmir, Gwalior și Mysore**.

Nizamul Haiderabadului e cel mai vârstnic dintre noii regi, pe când **maharadjahul din Gwalior**, grație celor 18 ani ai săi, este cel mai tânăr. Dar cel din urmă se poate mândri, în schimb, ca fiind poate omul cel mai bogat din lume: patrimoniul lui personal atinge frumoasa cifră de 100 milioane sterline. El guvernează un teritoriu cu o întindere de peste 214.000 de kilometri pătrați și e populat cu aproape 15 milioane de locuitori.

Mai vast decât al său, însă nu atât de populat, este domeniul **maharadjahului din Kașmir**. **Kașmirul** e una din cele mai sugestive țări de pe pământ și actualul ei suveran, înainte de a se sui pe tron, adică atunci când se numea, simplu de tot, **sir Hary Singh**, era în Anglia victima unui șantaj

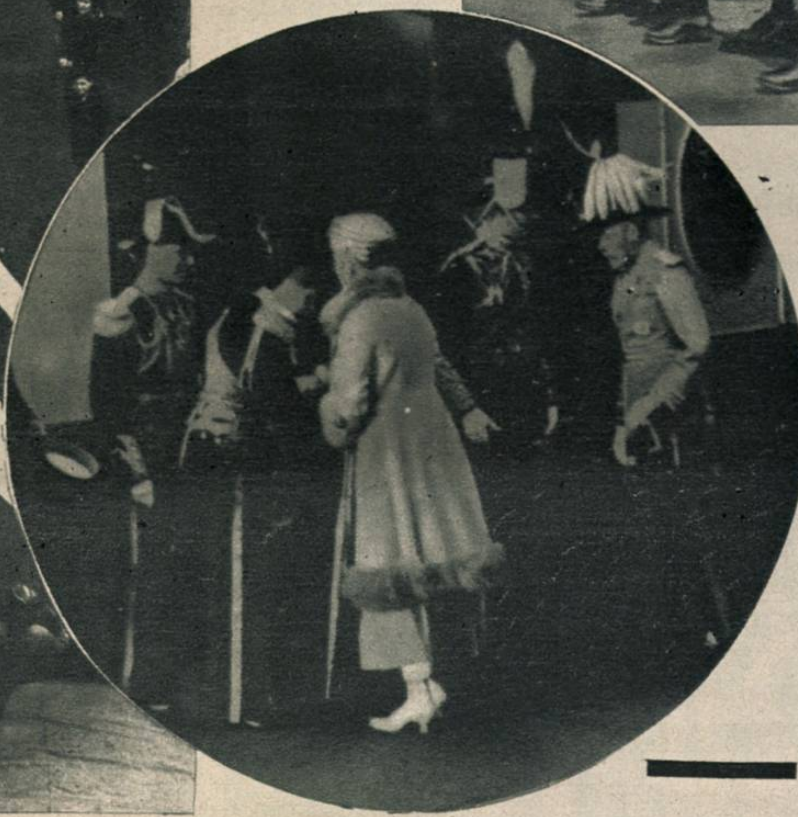

Trompetiștii gărzii palatului Buckingham repetă în vederea serbărilor.

Cel mai mare drapel din lume, care va fi ridicat pentru prima oară în ziua inaugurală a serbărilor jubiliare pentru 25 ani de domnie ai Regelui George.

Familia regală engleză primind pe ducele de Gloucester.

puțin cunoscut în Europa dintre suveranii hinduși. Nici odată el n'a atras atenția lumii flecare asupra persoanei sale, toată activitatea lui concentrându-se la grija guvernării. Și, de fapt, guvernul lui e arătat ca exemplu tuturor celorlalți șefi de stat indieni. Maharadjahul numără astăzi 36 de ani, e o persoană înzestrată cu mult talent, ba chiar unul dintre bărbații cei mai frumoși din India. Ceremonia înălțării la demnitatea regală a acestor cinci suverani hinduși se va desfășura cu un fast neobișnuit în palatul Buckingham, la Londra. La ceremonie vor fi prezente multe personaje ilustre, printre cari și „regele perlelor”, adică șeicul din El Katar, (Arabia). Sub protectoratul britanic, acesta guvernează un teritoriu de 22.000 km. p. și minunile palatului său ne-ar putea aminti, nouă europenilor, paginile mărețe din „O mie și una de nopți”.

REGELE PERLELOR

Abdullah-ben-Iasim — acesta e numele șeicului — are un harem luxos cu 84 de femei. Un număr imens de sclavi se află în serviciul său dintre cari peste 4000 sunt ocupați cu pescuitul perlelor. Perle rare și alese împodobesc tronul domnesc de pe baldachinul căruia atarnă lungi și nestemate coliere. Până astăzi, Șeicul n'a fost niciodată în Europa. El a primit cu entuziasm invitația Majestății Sale Britanice de-a veni să asiste la serbările grandioase ce se vor desfășura în curând la Londra pentru jubileul Regelui George V. Se spune că șeicul vrea să aducă cu sine la Curte și 28 de femei din haremul său. Dar ca bun musulman, nevoind să fie „contaminat” de vecinătatea atâtor ghiauri, (păgâni) a și trimis la Londra opt persoane ca să-i găsească în împrejurimile metropolei o vilă singuratecă în care să locuiască. Probabil că Șeicul va primi din partea lui George V o distincție pe care el o va schimba cu darul unui colier de perle de o neînchipuită frumusețe: va fi, desigur, cel mai superb dintre colierele stăpânite vreodată de „regele perlelor”.

G. R.

Spălatul gurii se impune ca și spălatul mâinilor!

Numai spuma abundentă a pastei de dinți KALODONT spală temeinic dinții și gura! întrebuițați deci regulat KALODONT dimineața și seara!

PASTA
DE DINȚI SPUMOASĂ

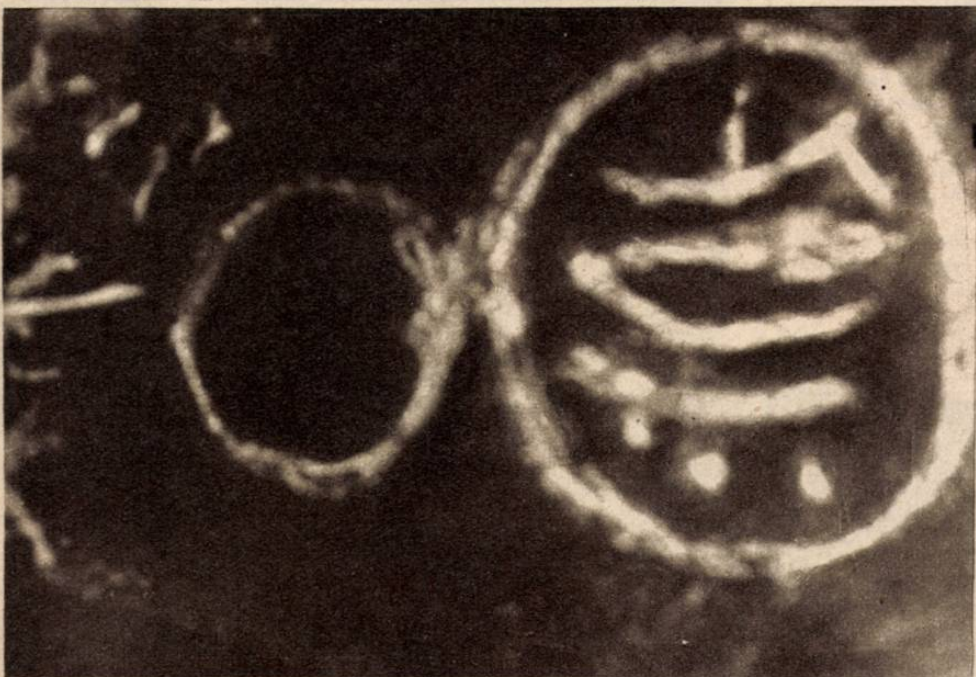

Călătoriile și explorările

COM
P

IN ȚAR

Adaptare după

cu caravane clandestine de sclavi, cu aventurieri săi, cari traficează oameni și hașiș.

Dela Karthoum dificultățile se înmulțesc. Britanicii, având grije de supremația lor, au constituit între această capitală și frontieră o veritabilă zonă militarizată, jalonată de posturi fortificate, cari interzic pur și simplu portul de arme, atât albilor cât și indigenilor. Permișiunea specială de a se înarma, cerută consulatului britanic din Adis Abeba întârzie să sosească. În aceste condițiuni, având de luptat și cu ploile, exploratorii trebuie — după oprirea la Kourmouk — să pornească în teritoriul etiopian, complet desarmați.

Din fericire, Prorok făcuse la Karthoum cunoștința unui aventurier, de mare anvergură, cu fața arsă de soare, cu trecutul strălucitor, care trăind și traficând de 20 de ani în acel ținut, cunoștea la perfecție populația, idiomele și obiceiurile. Neplăcerile pe cari acesta le are mereu cu autoritățile britanice, ne obligă să-l arătăm sub un nume fals, acela de Rastorelli.

Acest rege al neprevăzutului, având unicul scop de a face o afacere, propune exploratorilor să se atașeze lor, începând dela Sudanul

britanic. El le p
Mai mult, el se
Dull și s'o înarm
În acest momen
lătorii, unde ex
ținutului Ophir,
rile de aventur
tată antichitate,

E A

După ce am
turcește un bătr
Gandhi, acest d
să oscileze în
Mă plec repede
troznește într'a
ce — pe un to

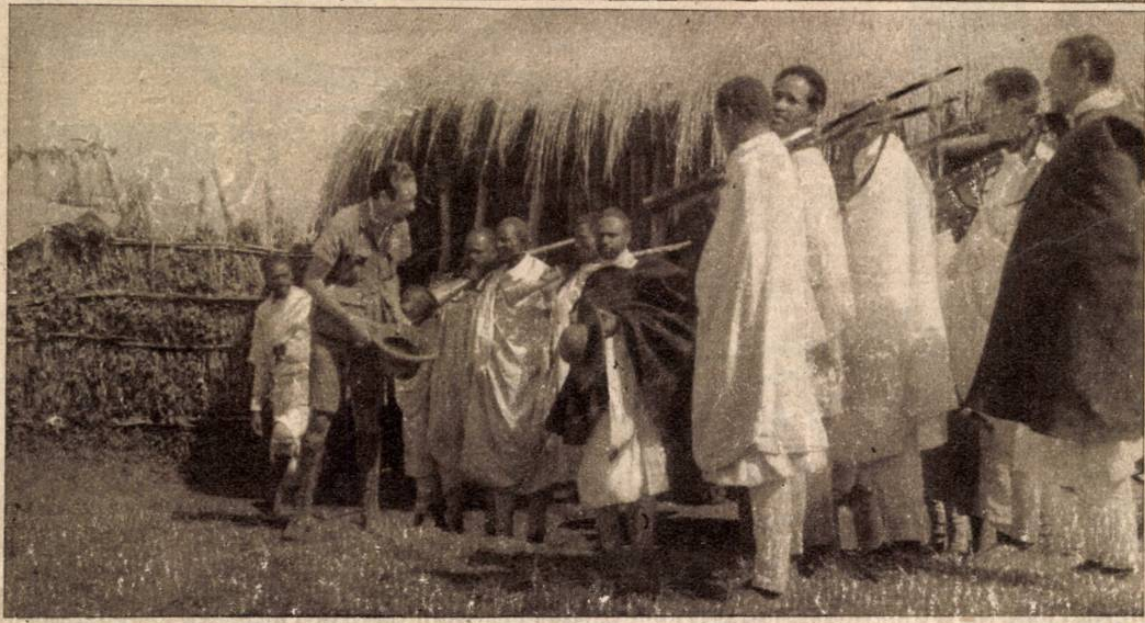
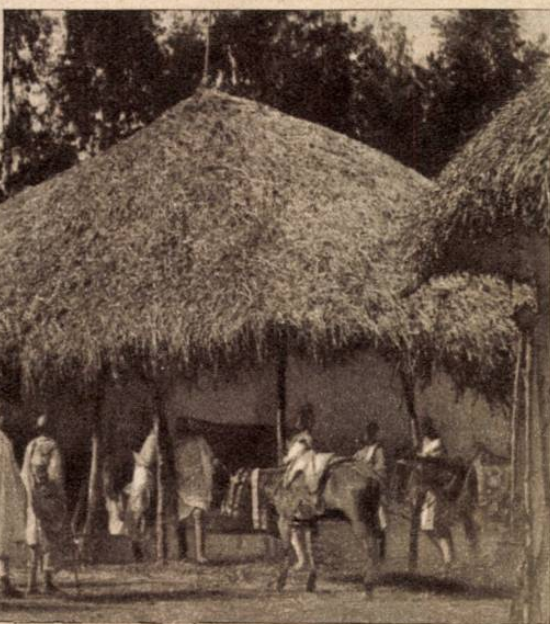

Semnele de mai sus înfățișează
vechi simboluri ale unui cult solar.

Femeile ținute în sclavia lui Gho-
goli, omul cu o mie de neveste.

O „Venus” neagră, nevasta
favorită a tiranului Gho-
goli.

O locuință de indigeni.
Jos: Exploratorii păziți de gar-
dieni.

INTRODUCERE

CONTELE Byron de Prorok, exploratorul american binecunoscut în urma expedițiilor sale cari l-au condus până în inima Hogarului, unde a descoperit mormântul Reginei Tin-Hinan, în la Lacandoni, — a revenit după un lung raid științific, organizat sub auspiciile societății antropologice franceze, în partea nord a imperiului abisinian. După ce-a biruit deșerturile Lybiei și Lubiei, expediția alcătuită din savanți americani, cu toții vechi tovarăși ai contelui de Prorok, se adună la Karthoum, capitala Sudanului englez. Exploratorii au traversat această imensă colonie dealungul Nilului albastru, pentru a ajunge în sfârșit la orașul Kourmouk, la frontiera de nord a Etiopiei. Or, cum scopul principal al expediției era să se descopere minele legendare ale regelui Solomon, ca și ruinele orașului Ophir, sanctuarul aurului, exploratorii au pătruns în ținutul împăratului Hailé Selassié, trecând prin provinciile yameze, nevizitate încă de nici o expediție modernă. Unul dintre ținuturile cele mai stranie și mai puțin cunoscute depe glob, cu căderile lui de apă și cu munți gigantici,

NTELUI DE ROROK

A REGINEI DE SABA

notele de călătorie ale contelui E. de Prorok

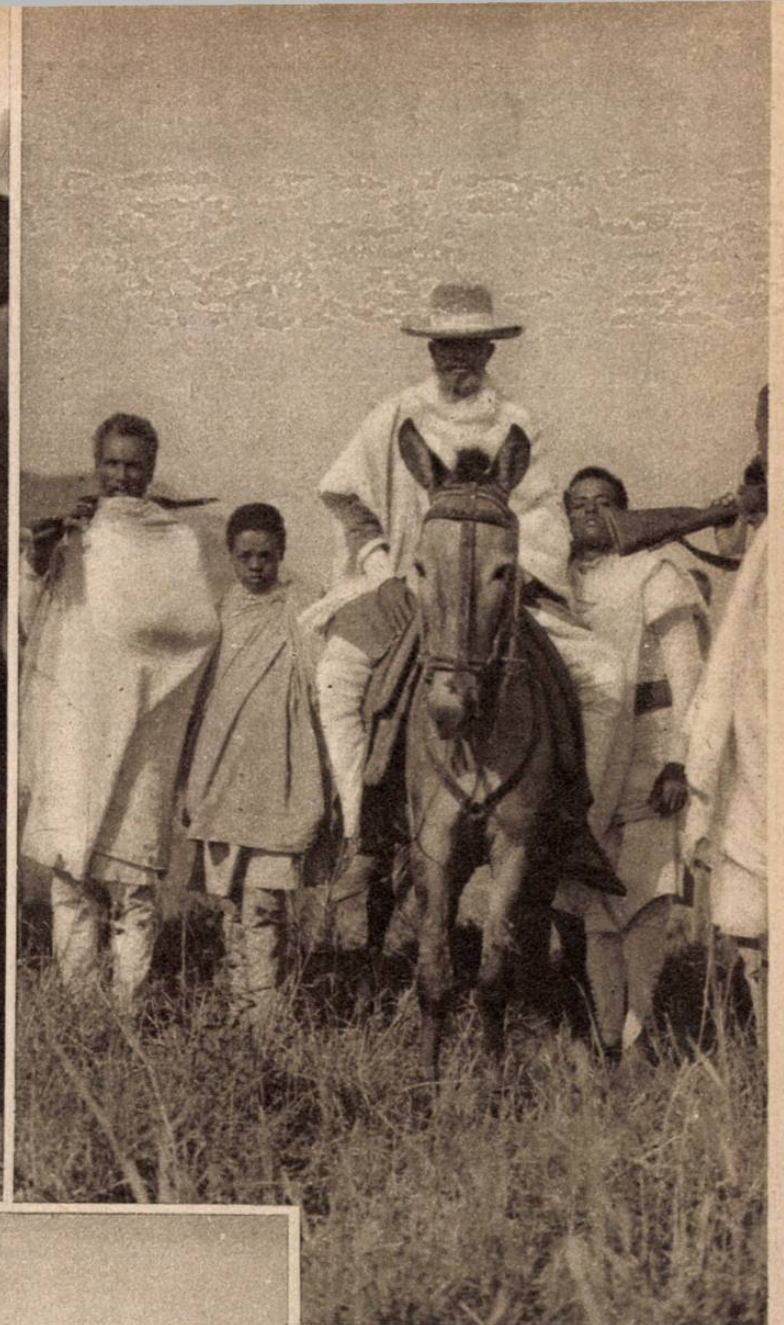
de FERDINAND REYNA

rocură animale, potere, ghizi și interpreți etiopieni. obligă să aștepte caravana în apropierea orașului reze cu propriile sale mâini.

Începe pasionanta povestire a acestei epice călătorii în cenușa trecutului fabulos, ca acel al contrastează cu aventurile periculoase și cu figuri și tirani, cari ne situează în cea mai îndepărtată îndepărtată chiar decât cel mai negru ev-mediu.

ÎN FAȚĂ CU GHOGOLI.

Facut câțiva pași pe covoare moi, văzui așezat un arab, osos, cu un barbișon alb. Imbrăcat a la m este înconjurat de un grup de băeșai și face re degete un baston lung, pe un tambur. și-i cuprind dreapta: o mână de mumie, care mea. Și-o retrage repede, și mormăie — nu știu n supărat. Și apoi:

— Ce vrei faci tu țara mea?

— O străbat pentru a vizita pe Majestatea Sa împăratul, regele regilor. Rânjet.

— Nu al meu, nu al meu. Voi spune aceasta la Adis Abeba.

— Cine lasă pe tine mergi Adis Abeba?

— Dérissa, spune acestui bătrân că escorta Majestății Sale așteaptă la fluviul Yabus, și că oricine ar încerca să se atingă de mine sau de ai mei, riscă s'o pătească. În fața acestui amabil avertisment, Ghogoli își mângâie barba și reflectează. Ochii săi vicleni, feroci, calculatori, nu mă părăsesc nici o clipă. Bastonul său mângâie tamburina. Unul dintre demnitari intră, se înclină până în pământ, primește un ordin și pleacă. În acest timp, doi dintre băeșaii cari îl înconjurau și cari greșiseră pe semne cu ceva, fură loviți puternic de același baston miraculos. Lacrimi înăbușite, oftături.

— Acești copii fermecători sunt ai tăi, Ghogoli?

— Da, da, îmi răspunse Ghogoli mândru. Sunt mulți și femei mai multe. Tot orașele harem. Astă seară mare serbare. Născut fiu nou...

— Te felicit lrsă (senior) ești omul cel mai viguros pe care l-am întâlnit. Aceste cuvinte l-au flatat. Surâde.

— Și tu multe femei?

— Nu, eu nu am decât una!

Sprincenele i se ridică sburlindu-se, și întreaga lui figură este schimonosită de un râs convulsiv continuat printr'un acces de tuse, care-l enervează și care-l va face agresiv.

— Venit furi aur și femei dela Ghogoli — îmi spuse el cu răutate.

— Nicidecum! Îți voi dăruî chiar mult coanac pentru serbarea de astă seară.

„Kronprinzul” tiranului își arată bijuteriile.

Ministrul de război al lui Ghogoli. La dreapta și la stânga lui doi sclavi.

Cultul țăranilor „Budass” supune pe credincioși la adevărate suplicii.

Acalmie. El murmură: cognac, Ferendyi, mult cognac... și deodată brusc:

— Cine te-a lăsat să mergi la Adis Abeba?

Când am parvenit să-i explic că împăratul vrea să examineze cu ajutorul meu, lucruri vechi de sub pământ, și că în consecință, trebuie să continui drumul, Ghogoli căzu pe gânduri. La o nouă lovitură de baston apărură prințul de coroană, care așeză în fața mea două vase pline cu piese romane și egiptene. Simulând indiferența, întrebai:

— De unde ai toate acestea?

— De departe. Spun pentru o mie de taleri, îmi răspunse misterios Ghogoli.

— Cincisute.

— Ghogoli e neînduplecat, Ghogoli vrea o mie!

— Șase sute și șase sticle de cognac! Abia terminasem ultima mea ofertă și Ghogoli se ridică și începu să spuie o serie întreagă de fraze aproape fără șir lui Dérissa.

— Sultanul negru zice că toate astea găsiți ușor aci, Abu-Motti. Dați la el taleri și cognac și apoi voi toți prizonieri pe câmp până la răsăritul soarelui.

Am sesizat. Ghogoli dorea să fie plătit regește pentru capul meu.

— Și apoi? întrebai.

Răspunsul fu o adevărată melopee întretăiată de sughituri.

— Dacă oamenii la împărat și banii și cognacul nu sosir, omorim pe toți.

* * *

De Kuhn fu acoperit de vâlul nopții.

— Mă întreb de ce acest blestemat cortegiu imperial nu putea trece pe la Verka-Verka. Aceasta ne-ar fi privat de toate plăcerile de până acum.

— Se vede signor că nu prea vă pricepeți la înalta politică — răspunse Rastorelli. Ascultați deci: teoretic, împăratul ar trebui să domnească într-un mod absolut asupra întregii Etiopii. Totuși, continuă oratorul, a cărui țigară făcea un punct luminos în penumbră, în practică, autoritatea sa se oprește la Yakus, pentru a ceda locul celei a lui Ghogoli. Or, pentru a continua să pună în valoare supremația teoretică, trimișii majestății sale preferă să se oprească la Yakus. Astfel aparența este salvată.

— Cu atât mai bine — mormăi Brown — voi încerca să dorm, totuși. Dacă va trebui, ne vom apăra.

În fâșiile de lumină ale reflectoarelor noastre, văzui desenându-se siluetele soldaților cari ne păzeau.

Murmur de glasuri. Un răs sec. Cerul este o boltă imensă, întunecată, cu butoni de argint. Luna se desprinde timidă și palidă de vidul negru. Niciodată, în nici o clipă a vieții mele agitate, destinul nu mi s'a părut atât de meschin. O briză ușoară ne mângâia. Se vorbește de multe ori de providență. Cu drept cuvânt. Dar dacă escorta întârziată, n'a ajuns dintr'un motiv oarecare la Yakus, nu va mai exista providență. Credem în Dumnezeu, în mii de Dumnezei chiar, dacă înglobăm toate popoarele de pe pământ. Totuși, dacă dintr'un capriciu al acestui bandit bătrân am fi mâine spânzurați, dacă strigătele noastre de revoltă ar răsună zadarnic în pustiu, ar muri oare toți acești Dumnezei, odată cu noi?

Din vecinătate vin până la noi sgomote neclare. Dérissa începe să se tângue. Rastorelli ne liniștește însă cu glasul lui de cavernă.

* * *

În zorii zilei, incertitudinea devenise din ce în ce mai mare. Ni se servește cafeaua. Ne plimbăm încoace și încolo, dar nu ne putem depărta prea mult, căci garda mai amenințătoare ca oricând nu ne slăbește o clipă din ochi.

Chiar micul Rothermail, a cărui bună dispoziție ne amuzase mereu, își pierduse răbdarea.

— Spune Rastorelli, la ce distanță este Yakusul de aci?

— La douăzeci de kilometri.

— Și cavalerii cari sunt pe drum de ieri încă nu au sosit? Italianul răs pe sub mustăți.

— Poveretto! De unde știi că n'au sosit? Segniorului Ghogoli, îi place însă să-și tortureze prizonierii. Va trebui probabil să avem răbdare și să ne prelungim așteptarea.

După masă, grație unor pachete de tutun, obțin permisiunea șefului gardei să vizitez regiunea muntoasă care ne împrejmua. Îl chem pe Dérissa. Patru gardieni ne împrejmuesc cu grije. Odată mai mult, vedem rocile aride de granit. O însemnătate oarecare o prezintă totuși mormintele dela Verka-Verka. Ele au fost construite după un plan circular, care indică un cult al soarelui. Aproape toate intrările mormintelor sunt devastate. Aci găsim Ghogoli comoara de monezi pe care mi-o arătase. Această nouă dovadă de continuitate în stilul funerar din inima deșertului lybian până aci, m'ar fi umplut altădată de bucurie. De data aceasta însă încerc mașinal să fac câteva schițe. Dar gândul meu era tot timpul la cei cari ne așteptau jos. La fiecare bucată de granit pe care o ridicam, gardienii se precipitau în jurul meu pentru a verifica dacă nu era vorba de un obiect de aur. Starea de nesiguranță se prelungea. Căldura seacă mi se părea din ce în ce mai insuportabilă.

Deodată, auzirăm sgomote de tam-tam, cari se apropiau din ce în ce.

Dérissa urlă cu disperare.

— Priviți, domnule, repede!

Observai la picioarele mele un du-te, vino, agitat. Recunoscuți, discutând cu hotărâre la intrarea campamentului, un Rastorelli minuscul, înconjurat de americanii mei liliputani. În fața lor, un cortegiu impunător, care avea în fruntea lui un cavaler înconjurat de un veritabil stat major.

Se aude un zăngănit de arme și salve de onoare răsună sub cerul liber. Ce înseamnă toate acestea? Se apropie oare Ghogoli?

M'am îndreptat cu repeziciune într'acolo.

Mi s'a comunicat că sunt liber. Că pot porni.

Și după noaptea aceea de groază, am plecat liniștit mai departe, să explorez tainicul ținut al Reginei de Saba...

Togal-ul
se tolerează de bolnavi
fără nici un
inconvenient!

Concluzia
unei clinici universitare cu vechiu
renume este:
„Grație compoziției sale nor-
coasă Togal-ul constituie un re-
mediu ideal în toate manifes-
tațiunile dureroase ale reuma-
tismului (acut, cronic și guto),
în gripă și dijeritele nevralgii”
Togal-ul elimină acidul uric din
organism!
Faceți o cură serioasă cu Togal!
La Farmacii și Droguerii. Produs elvețian.

Togal

BOLNAVI de PLĂMÂNI!
MII DE BOLNAVI VINDECAȚI.
Cereți imediat cartea asupra
METODEI NOI de NUTRIȚIE,
care a salvat pe mulți. Această metodă poate fi adap-
tată oricărui regim și ajută a învinge repede boala.
Sudoarea noaptea și tusea dispar, greutatea corpului se
urcă, și o calcificare treptată oprește suferințele.
OAMENI SERIOȘI
ai științei medicale, confirmă eficacitatea metodei mele,
și sunt de acord cu întrebuințarea ei. Cu cât mai re-
pede se începe cură cu atât mai bine.
GRATIS ȘI FRANCO
primiți cartea mea din care veți afla multe demne de
știut.
Scrieți imediat
Este suficient o carte poștală la adresa de mai jos:
GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstr. 21, Abt. 596

REALITATEA ILUSTRATA
DIRECTOR NIC. CONSTANTIN
Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supli-
ment gratuit de 24 de pagini. **PREȚUL LEI 10.**
PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an 400 LEI
Pe șase luni 200 ..
Pe trei luni 100 ..
Redacția și Adresa: București, Str. Const. Mille 7. Tel. 3.84.30
Imprimărie: „Foto-Color” din București. Adresa: ADEVERUL 3, A.

Citiți:
„MAGAZINUL”
revista publicului select

ULTIMELE LOCURI
LA
EXCURSIA
Soc. Principele Mircea
VIENA-BUDAPESTA
22 APRILIE — 3 MAI
se mai pot reține la
Soc. PRINCEPELE MIRCEA
STRADA AUREL VLAICU, 19
sau la
Biroul de Voiaj „EUROPA”
BANCA CORNEA
CALEA VICTORIEI, 28
TELEFON 414.79

SLĂBIRE
prin tratament extern, după
cele mai noi metode străine
Băi de parafină
tratamente electrice, gimnastică
specială
Epilația părului
de prisos, fără dureri, fără cica-
trici, garantat că nu mai crește
Îngrijirea feței
masaje, tratamente cu hormoni,
vitamine, etc.
Îndepărtarea pistruiilor
coșurilor, negilor, tratamente
contra
Căderii părului
absolut eficace la
Institutul SIMON
Calea Moșilor, 88
Parter Scara B Telefon 3-18-72
sub conducerea și supravegherea
unui medic specialist.
Ore de consult 9-13-7, iar pentru
epilație și îndepărtarea negilor dela 3-4

Întrebuințarea Loțiunii de față Scherk
nu cere nici o pierdere de timp. Câ-
teva minute consacrate zilnic sunt su-
ficiente. Spălați fața dimineața, fie cu
apă caldă, fie cu rece, după cum
obișnuiți și uscați-o cu un prosop nu
prea aspru. Luați apoi o bucată de
vată îmbibată cu Loțiunea de față
Scherk și ștergeți întregul obraz. Veți
rămâne încântați.
Loțiunea de față Scherk îmbracă fața
cu un strat imperceptibil de cremă,
dând astfel doamnelor un fond ideal
pentru pudră.
Înainte de a vă culca, seara, spălați
din nou fața și îmbibați-o cu îngrijire
cu Loțiunea de față Scherk. Procedând
astfel faceți o adevărată cură de în-
tinerire de un efect infaillibil, pe care
nici o metodă — cât de costisitoare
er fi — nu o egalează.

Bijuterii, Ceasornice,
Verighete aur, cumpărați
effin la
EȘANU
STR. BREZOIANU, 12
frumos asortiment de cea-
sornice moderne de Birou
și Perete.

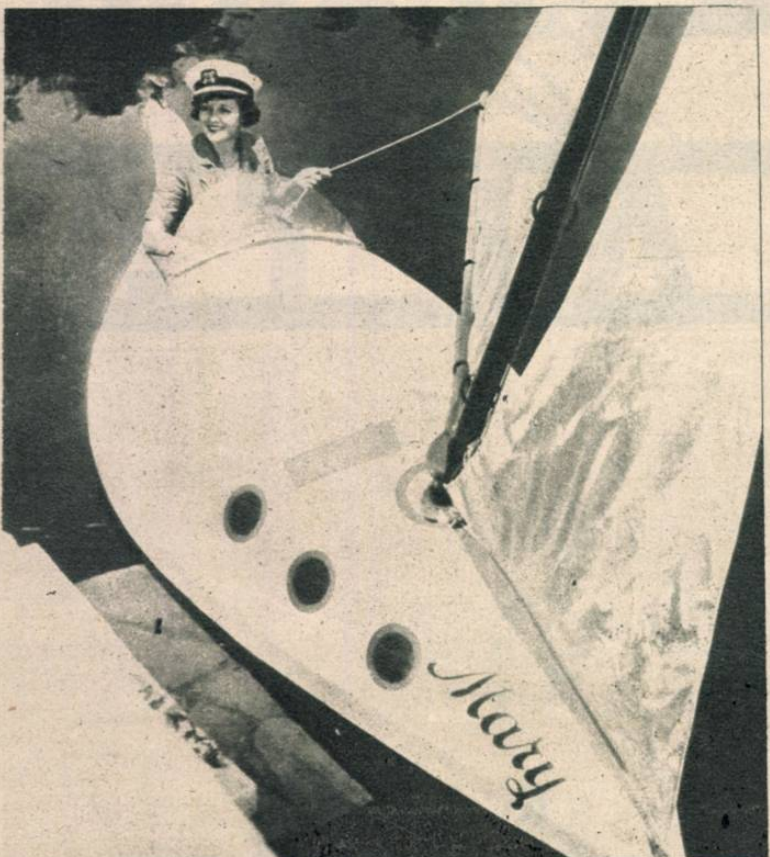
„REGINA MODEL”

Pentru fetițele din lumea întreagă, micuța Shirley Temple a fost proclamată „regina model”. Iată-o în fotografiile noastre, arătându-și grațios, tre dintre cele mai frumoase rochițe ale ei.

O FAMILIE NUMEROASA

18 cățeluși bernardini au fost aduși pe lume în același timp și mama lor a dobândit prin aceasta o celebritate bine meritată.

YACHTUL VEDETEI

Vedeta de cinema Mary Astor și-a construit un yacht „Mary” cu care face dese plimbări în orele libere pe coasta Los Angelesului.

CHARLIE CHAPLIN ȘI JACKIE COOGAN, ALTĂDATA ȘI ACUM

O emoționantă reconstituire: Charlie Chaplin și Jackie Coogan în minunatul film „The Kid”, care a făcut epocă pe vremea lui și Charlie Chaplin cu „Mr. Coogan” un tânăr respectabil și bine făcut. Rolurile au fost inversate. De data aceasta Coogan este protectorul lui Chaplin.

**Original...
distins...
Apa de Colonia**

FUMÉE
LUBIN
PARIS

Fumée

PARFUMERIE LUBIN PARIS

DOAMNELORI

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

Sunt oare vindecabile bolile de plămâni?

Această întrebare, nespus de grea, și-o pun toți cari suferă de: astmă, catar de plămâni, tuberculoza laringelui, tuse învechite, flegmă, răgușenie îndelungată, gripă și cari n-au găsit tămăduire până în ziua de astăzi. Toți bolnavii de acest soi primesc dela noi CU TOTUL GRATUIT, O CARTE CU ILUSTRAȚII, scrisă de Dl. Dr. med. Guttman, fost medic-primar al Sanatorului Finser, și intitulată: „Se poate vindeca boala de plămâni (oftica) ?”. Ca să dăm puțină ștecăru bolnav de a lua informații despre felul bolii sale, ne-am hotărât să trimitem oricui această carte, gratuit și francat, spre binele pomenirii bolnave. Scrieți c carte postală (francată cu 6 Lei), cu adresa dumneavoastră exactă, firmei: **PUHLMANN & Co., Berlin 836 Müggelstrasse 25-25 a.**

Miercuri

TENDINȚA omului de a-și trăi visurile se realizează deocamdată numai pe calea progresului mecanic. Visurile de fericire rămân iluzii deșarte. Ele nu se împlinesc atât de lesne, ca năzuințele cele mai îndrăznețe din domeniul tehnic.

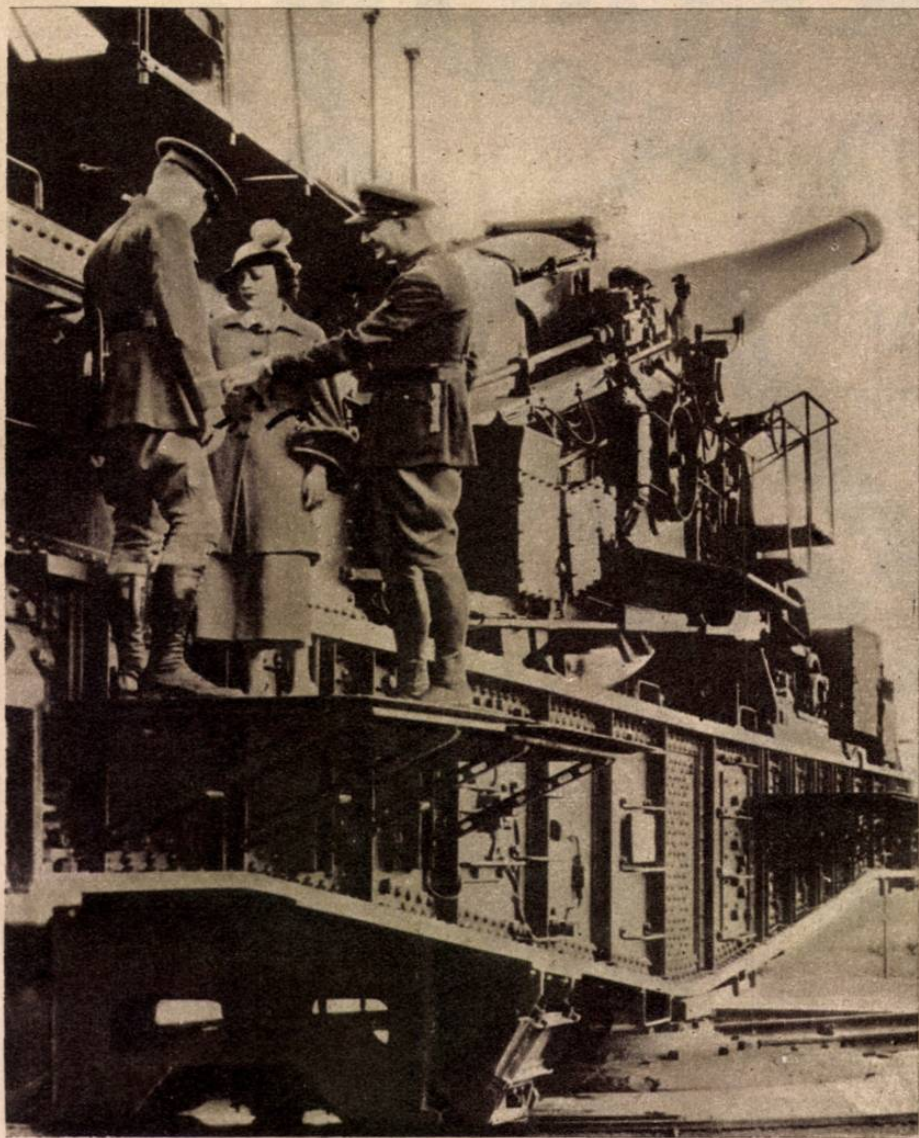
Din vremuri îndepărtate, omul a râvnit să zboare ca o pasăre. S'a inventat avionul și omul străbate înălțimile cu viteza vulturului. Totuși, nu e satisfăcut: vrea numai decât să plutească în văzduh, cu puterile lui proprii, fără de ajutorul unui motor. Se pare că și acest vis este pe cale de-a se realiza. Celebrul parașutist american Clem Sohn și-a construit niște aripi de pânză. La o înălțime de 4000 de metri a sărit din avion și a parcurs o distanță, bătând din aripi ca o pasăre. Apoi a deschis parașuta și a coborât domol pe pământ.

Joi

ACEASTĂ mașină imensă care seamănă cu o rotativă este un tun american, ce se mișcă pe șine ca o locomotivă. El este destinat să apere coasta Oceanului Pacific. La fortul MacArthur, lângă Los Angeles, se plimbă câteva din aceste mașini, dealungul coastei americane.

Vineri

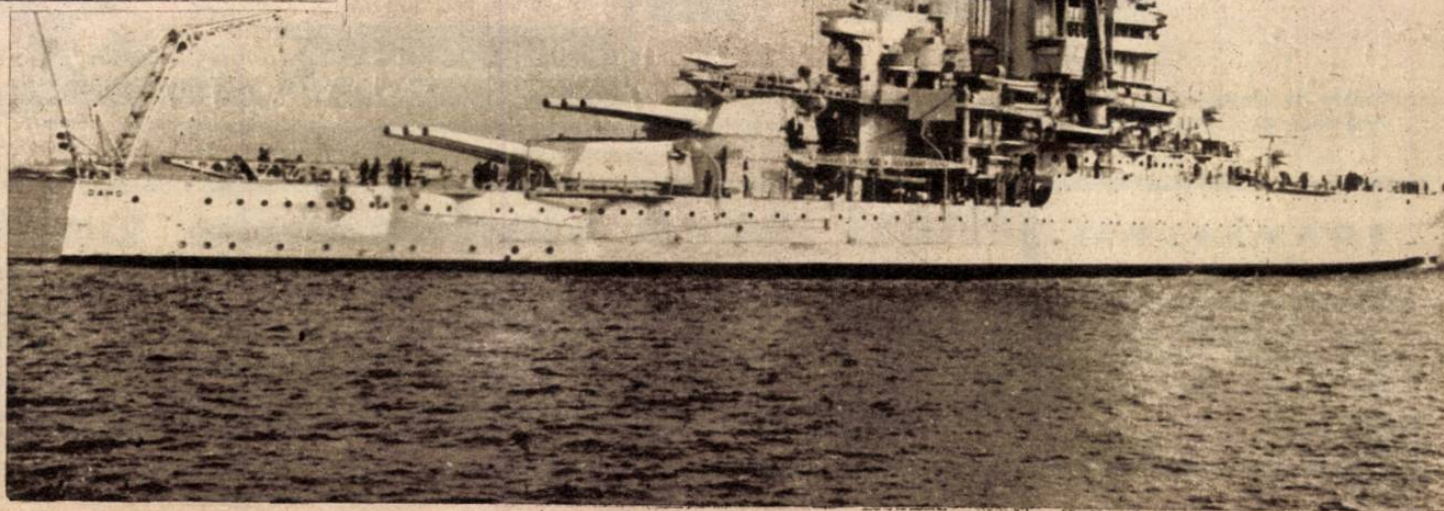
CEL mai modern crucișător american „U. S. S. Idaho” a părăsit portul Boston și e la prima lui călătorie pe mare. Puterea lui formidabilă se amplifică — și aici e cheia de boltă a tehnicii moderne — cu viteza pe care o poate desfășura. Această deslănțuire nelimitată de forță și viteză stăpânește gândurile și activitatea societății moderne.

Te întrebi, involuntar, cui îi folosește? Și te întrebi, cu spaimă, dacă mâinile omului sunt destul de sigure, pentru a conduce o putere atât de imensă?

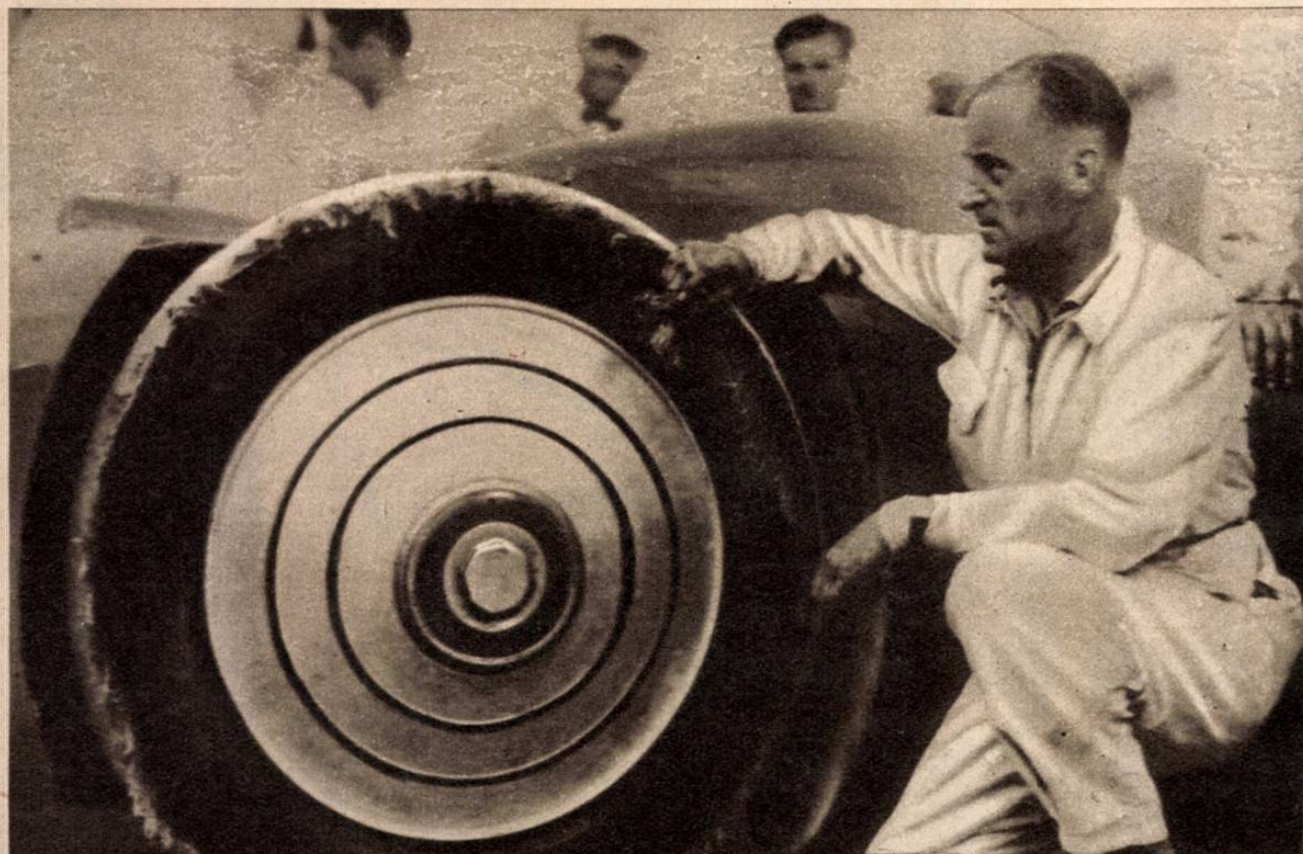
Sâmbătă

IN lumea sportivă se spune despre renumitul automobilist Sir Malcolm Campbell că e omul cel mai accelerat al secolului. Misiunea lui e să întrecă mereu propriile sale recorduri de viteză. Mașina lui este o supra-mașină, el însuși este un supra-sofer.

dela
SAPTAMANA
la
LA ALTA

a extrage benzină, din cărbune. Fotografia de alături ne arată o uzină care produce șase tone pe zi.

Luni

MISTICISMUL mașinismului stăpânește într-atâta spiritele, încât „motoriștii” au găsit de cuviință să-și aleagă un patron, care să-i apere de accidentele provocate de nebunia vitezei. Biserica Sf. Cristofor din Paris a fost transformată într-o „Catedrală a motoristilor”. Fresca bisericii a fost renovată. Pe pereții catedralei se văd fel de fel de vehicule, dela bicicletă până la avion. La picioarele sfinților, deasupra altarului, se dă sfântului Cristof în pază un automobil și un vapor. Din nefericire religia sporturilor și a mașinismului se împacă prea puțin cu religia mântuirii și iubirii de oameni...

Marți

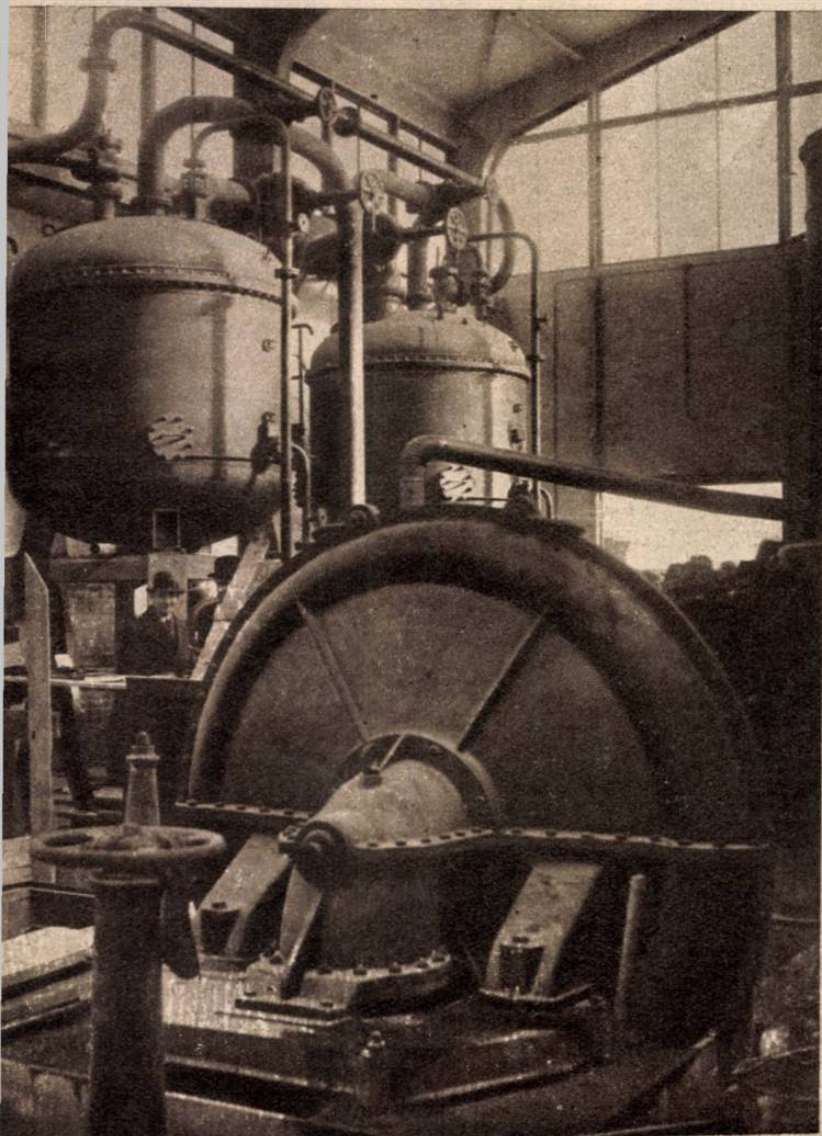
CĂCI mașinismul, afară de nenumăratele accidente pe cari le provoacă, distruge posibilitățile de existență ale omului. Mașina înlocuiește într-o măsură înspăimântătoare brațele muncitorilor. Șomajul nu se datorește numai crizei economice, ci și mașinismului exagerat. Pentru șase locuri vacante de impiegaji, la uzinele comunale din Seattle (America) s'au prezentat 1000 de candidați, cari au fost supuși unui examen foarte riguros...

F. Dima

În ultima lui cursă, cu un automobil de 2500 P. S. a desfășurat o viteză de peste 445 de km. pe oră. Această goană nebună, nu se poate realiza decât pe plaja mării. El ne arată cum nisipul i-a sfâșiat imensa roată de cauciuc. Iar noi ne uităm la el și citim pe fața lui că și nervii săi sunt cel puțin tot atât de sfâșiați... Il admirăm, poate, dar nu-l putem invidia. Ni se pare că sănătatea-i este mai prețioasă decât recordul mondial ce se efectuează pe nisip...

Duminică

TOATE aceste recorduri vertiginoase se efectuează cu ajutorul benzinei. Cine dispune de acest combustibil, învârtește roțile lumii. Iar cine nu dispune, se vede silit să-l fabrice pe cale sintetică. E mai scump și benzină se găsește în cantități suficiente, dar cine se gândește la război trebuie să-și fabrice singur benzină. Germania este în situația asta. Ea și-a construit fabrici pentru

HOTIE

PERFIDIE ȘI FIDELITATE

Trei indivizi din marea specie a prietenilor omului, trei firi în cari s'au încrustat ridicările și scăderile noastre morale.

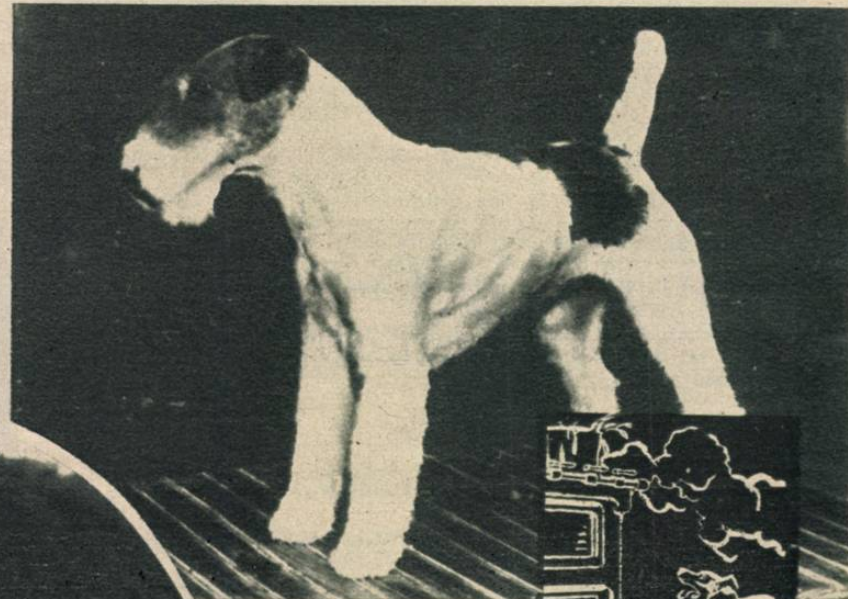
BOSCO apăruse în micul sat de pescari Letite, din Noul Brunswick, către sfârșitul verei trecute și-și făcuse în scurtă vreme o sumedenie de prieteni. Era un câine mare, cafeniu și lăptos dar foarte blând și foarte bine crescut. Întregul sat îl îndrăgise și-l botezase Bosco.

Câinii de rasă, premiați la concursuri, ținuti mereu în vată, sunt acei care reprezintă aristocrația rasei canine.

Câinele lup care răpea câini pentru hingheri.

Foxterierul credincios, care a salvat cinci copii dela moarte.

Căteaua care-și păzește prada.

Bosco deveni câinele tuturor. Fiecare gospodar îl hrănea, dar nimeni nu știa unde-și petrecea noaptea și nici ce făcea după apusul soarelui. Într'unele dimineți era văzut venind dinspre Mascabin Point, cu un aer blând și smerit de diacon, iar într'altele, dintr'o direcție cu totul opusă.

Dar dela o vreme pașnica atmosferă a satului fu turburată de o serie de misterioase furturi, misterioase spunem, pentru că între locuitori domnea cea mai perfectă încredere, neluându-și nimeni osteneala de-a încuia ușile caselor, sau cabinele șalupelor. Acum însă lipseau ghețe, mănuși, tricouri, prosoape, ba chiar tigăi și cuțite de bucătărie. Oamenii începuseră a se aduna în grupuri vorbind în șoaptă. Vecinii se bănuiau unii pe alții, iar pastorul ținu o predică, înfățișând păcatul furtului.

Vinovatul nu auzi însă predica și chiar dac'ar fi auzit-o n'ar fi înțeles nimic, pentru că vinovatul era Bosco.

Nimănui nu-i trecuse prin minte să bănuiască animalul pentru că nimeni nu-și putea închipui ce nevoie ar fi avut un câine de un ibric, de o față de pernă, o pereche de ciorapi, o cravată sau o lanternă de buzunar? Și pe urmă, Bosco era privit ca unul dintre cei mai respectabili membri ai comunității.

Ei bine, acesta era tristul adevăr: în timpul zilei, Bosco era un prea cinstit câine; dar cum se înnopta, devenea un bandit în patru labe. Într'o dimineață, mica Annie Harris îl văzu alergând pe un câmp acoperit cu zăpadă și trăgând ceva după el. Crezând că animalul sburda, fetița începu și ea să alerge și se apropie destul pentru a vedea că trage după el un cearceaf. Dar când o văzu, câinele apucă cearceaful mai bine și-și acceleră fuga, dispărând în pădurile de lângă Mascabin Point.

Anie povesti tatălui său ceea ce văzuse, iar acesta porni pe urmele lăsate de câine în zăpadă și descoperi curând o potecă bătătorită, pe care se vedea că Bosco trecuse de foarte multe ori. Poteca ducea la o peșteră și la intrarea căreia Tom Harris fu întâmpinat de un câine furios, ce semăna foarte puțin cu blândul Bosco, pe care-l cunoștea.

Nu putem scăpa ispitei de-a presupune că Bosco avea o oarecare conștiință, întrucât el își dădu seama de vinovăția sa, fără a i se fi adus vreo

Adevăratul câine credincios.

No. 430

Popp & Bunescu

Telefon 3.8504

Specialitate
în Pânzării și Olandă
Stofe, Mătăsuri, Lingerie
gata și de comandă.

Trusouri.

Rayon Special.

Covoare, Linoleuri, Perdele

Plușuri și Stofe de mobilă

Atlas și Broché de plăpâmi

Fabrică proprie de mătase

Fabrică proprie
de Broderie și
LINGERIE

INTREBUNIȚĂȚI
ADMIRABILE
PRODUSE

NARCISSE BLEU
de
MURY
Paris

APĂ DE COLONIE,
PUDRĂ, FARD,
ROUGE INALTERABIL

REPR. G-1A : N. H. BALTHAZAR, BUCUREȘTI, SELARI 7

Timpul fiind favorabil plantării
POMI FRUCTIFERI
Arbori ptr. străzi, șosele și parcuri,
BRAZI, PUEȚI de SALCĂM,
și glădice,

VITE ALTOITE, etc., de calitate superioară,
PEPINIERELE ȘTIRBEY-BUȚEA

Reprezentanța Generală în București 11, Str. Canalului No. 2. - Catalog gratis la cerere.

O NUANȚĂ DE PĂR ATRĂGĂTOARE

Ondulațiuni permanente artistice.

Lucrări de păr invizibile. - Masajii.

Specialiști experimentați

Consultațiuni medicale pentru îngrijirea tenului la

DORTHEIMER

CALEA VICTORIEI Nr. 50

Prețuri convenabile

Cereți gratis catalog

Reduceri pentru vizitatorii Lunii Bucureștilor

Masaajul corpului
Masaajul obrazului
Curs de gimnastică
Băi de parafină

INSTITUT DE INFRUMUSEȚARE „PETER”

sub supraveghere medicală

STR. ANASTASE SIMU No. 4, ETAJUL III

TELEFON 4-0615

SPICUIRI DIN STRAINATATE

CONCURS DE BALERINE

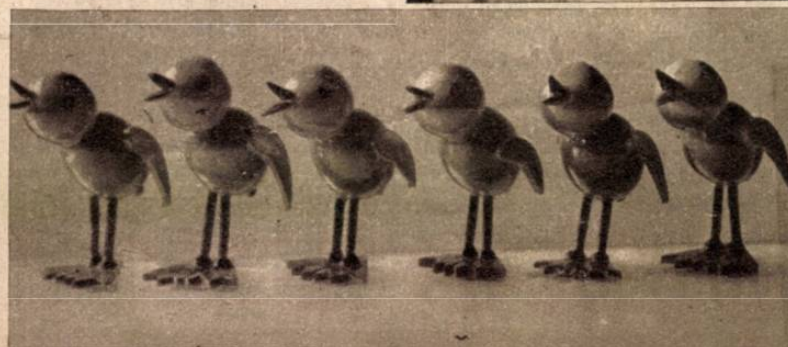
Un interesant concurs de balerine a avut loc recent la New-York. S'a acordat o mare importanță costumelor. Fotografia noastră înfățișează patru dintre primele clasate.

D-na Puia Vasilescu, dragălașa
speakerită la Radio-București.

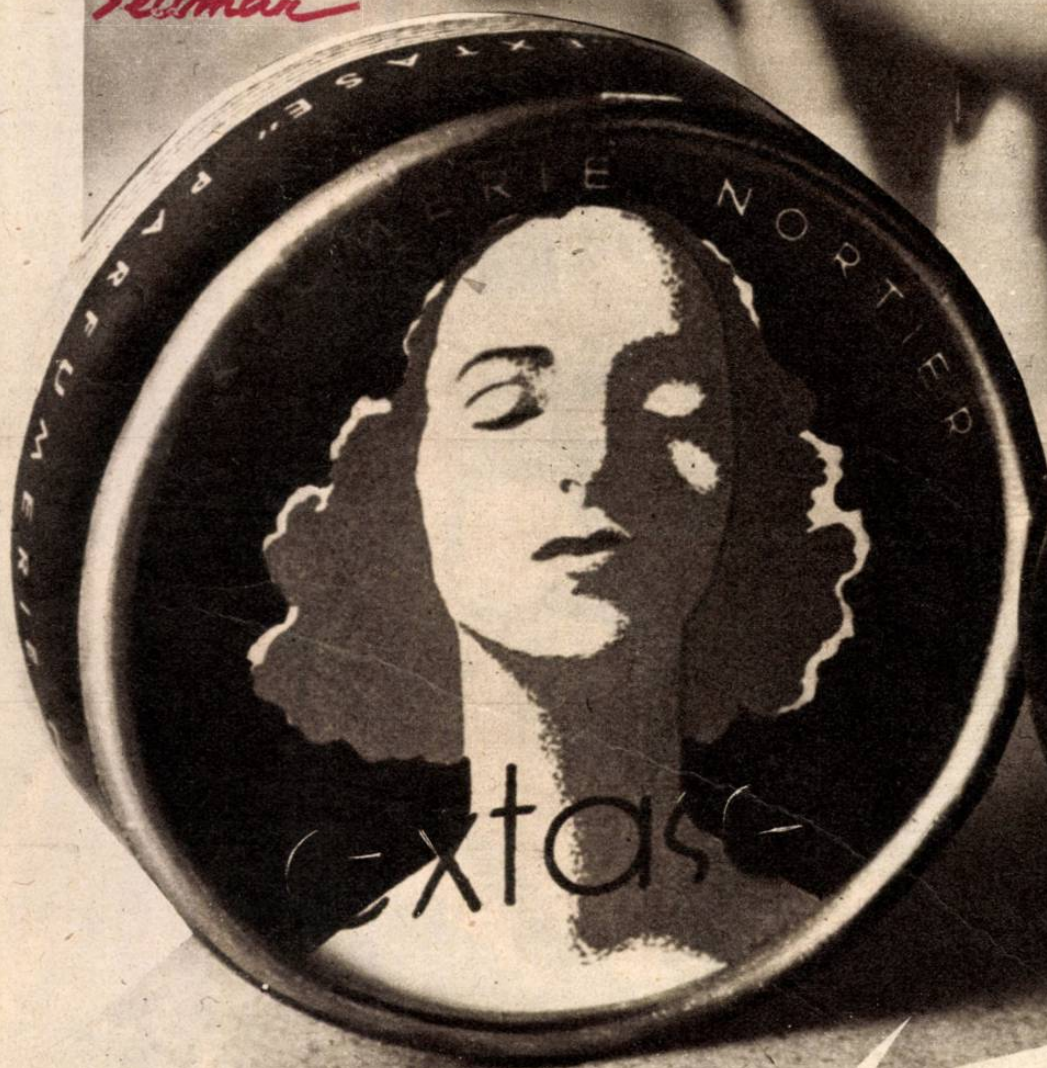
Primul contact cu „timpul”. Puiu
cercetează ceasul.

Real CA UN VIS FRUMOS

Sellman

delicat ca surâsul femeii iubite, îmbătător ca primul păcat, așa este
extase pudra și apa de colonie
care întrece orice preparat similar!

P R O D U S E L E C A S E I N O R T I E R

SLABIREA este o chestiune ce pasionează majoritatea femeilor. O chestiune gravă ce ține de medicină și de estetică. Se întâmplă adesea ca o femeie să fie nevoită a pune stavilă unei tendințe de îngroșare care, pe lângă că i-ar distruge linia, ar avea repercusiuni nefericite asupra organismului în general. Eroarea în acest caz, nu rezidă în dorința de a slăbi ci în întrebuintarea oricărui mijloc, la întâmplare, întru atingerea acestui scop. Cauzele cari determină o excesivă sporire de volum sunt nenumărate și nenumărate sunt și remediile ce le pot înălțura. Chestiunea aceasta devine extrem de gravă prin faptul că remediul care convine unui caz poate fi foarte dăunător pentru un altul. Singur medicul se poate pronunța în această privință. El vă va spune dacă inima, ficatul sau stomacul dvs. nu vor avea de suferit de pe urma anumitor droguri sau dacă vârsta, gradul de dezvoltare și starea organelor dvs. vă permit o subalimentație. Numai atunci veți alege dintre toate mijloacele de slăbire ce vi se oferă, pe acela care convine mai bine temperamentului dvs.

Veți calcula valoarea calorică a meselor dvs. și veți avea grijă să nu depășească coeficientul necesar subsistenței. Veți afla anume că treizeci de calorii de fiecare kilogram din greutatea dvs., ajung pentru compensarea pierderilor unui organism normal și pe care viața nu-l expune unei oboseli excesive. De aci rezultă că e inutil să absorbiți mai mult și că orice supliment va rezulta într-o rezervă de grăsime indezirabilă. Nu uitați totuși, că pentru ca alimentele dvs. să dea maximum de randament, aparatul digestiv trebuie să funcționeze perfect și în această chestiune veți recurge iarăși la avizul doctorului. Deci, nici droguri, nici regimuri și nici cură de slăbit fără sfatul omului de știință.

Și iarăși, nu înseamnă că trebuie să vă lăsați a vă îngroșa profitând de moda lansată de Mae West care proclamă că femeia din 1935 va trebui să aibe câteva kilograme în plus față de aceea din 1934. Vă sfătuim să rămâneți la greutatea dvs. tip, adică la aceea a unei femei de talia dv. voinică și bine făcută ale cărei organe au atins o completă dezvoltare. Aceste greutăți au fost stabilite de medici specializați în studiul relațiilor dintre sănătate și estetică. Dar cifrele pe cari le vedeți în tabloul alăturat nu trebuiesc privite cu prea mare rigurozitate. Ele nu se aplică decât femeilor construite după canoanele ideale ale frumuseții. Există însă persoane foarte bine făcute ce se depărtează totuși ușor de aceste cifre după structura scheletului, după cum oasele sunt mari, mijlocii sau lungi și subțiri. Ceeace trebuie să avem în vedere este volumul și singurul mijloc, cu totul inofensiv, de a te menține în formă îl constituie cultura fizică.

O oră de mers zilnic, preferabil dimineața și câteva mișcări înainte de culcare urmate de o baie, intensifică eliminările și vă toarnă în trup o vioiciune care adesea contribuie la crearea unei personalități magnetice. În afară de aceasta, pielea se înviorază pe obraji și intervenția fardului nu mai e necesară decât într-o foarte mică măsură, atât cât trebuie pentru a da figurei un aer picant.

Deși am mai vorbit adesea și foarte pe larg în coloanele revistei noastre despre îngrijirea epidermei, vom mai indica totuși și de data aceasta câteva sfaturi în treacăt.

Un ten frumos depinde în primul rând de o alimentație rațională și de evitarea oboselilor prea mari. Se impune apoi curățirea și hrănirea epidermei; o pastă făcută dintr-o linguriță de făină de migdale și apă fierbinte, ținută puțin pe mașina de spirit până când degajează mirosul plăcut al fructului, îndepărtează orice impuritate dacă e întinsă pe obraz cu degetele, într-un masagiu ușor; vă clătiți apoi cu apă caldă și vă ștergeți bine cu un prosop. Pielea rămâne foarte catifelată în urma acestei abluțiuni și dacă întindeți un amestec de ulei de migdale cu untdelemn pur de măsline în proporții egale masând ușor obraji de sus, în jos în mișcări circulare, pentru ca grăsimea să intre

ARMONIA LINIEI ȘI FRUMUSEȚEA TENULUI

DREAPTA 30 !

La Paris s'a deschis un institut de înfrumusețare la care paciențele sunt extraordinar de mult întinerite după 24 zile de tratament. Ca „material de reclamă” patroana institutului a luat o femeie de 50 de ani căreia i-a înfrumusețat numai jumătate din figură cum vedem în fotografia alăturată. Pe stânga femeia a rămas de 50 de ani, dar pe dreapta ea apare mult întinerită.

Jos vedem o fotografie luată în noul institut din Paris în timpul unei ședințe de înfrumusețare.

Greutatea femeii la diferite vârste, în raport cu înălțimea sa

ÎNĂLȚIMEA	19 ani kilogr.	20 ani kilogr.	21 - 22 ani kilogr.	23 - 24 ani kilogr.	25 - 29 ani kilogr.	30 - 34 ani kilogr.	35 - 39 ani kilogr.	40 - 44 ani kilogr.
1 m.475	46	47	48	49	50	51,500	52	54
1 m.50	47	48	48,500	49,500	51	52,500	53,500	55
1 m.525	50	50	50	51	52	53,500	55	56
1 m.55	51,500	51,500	52	52,500	53	54,500	56	57
1 m.575	52,500	53,500	53,500	54	55	56	57,500	58,500
1 m.60	53,500	54	55	55,500	56	57	59	60
1 m.625	55	55,500	56	56,500	57,500	58,500	60,500	61,500
1 m.65	56	56,500	57	58	59	60	62	63
1 m.675	58	58	58,500	59,500	60,500	62	63,500	65
1 m.70	60	60	60	61,500	62,500	63,500	65,500	67
1 m.725	61,500	61,500	62	63,500	64	65,500	67,500	69
1 m.75	63	63	63,500	64,500	65	67	69	70,500
1 m.775	64	64	64	65,500	67	68,500	70,500	72
1 m.80	65	65,500	66,500	67	68,500	69,500	71,500	73,500
1 m.83	67	68	69	70	71	72	73	4.500

În piele, veți avea în ziua următoare un ten luminos pe care rujul și pudra așternute într'un strat cât mai fin, vor căpăta nuanțe de o frăgezime nebănuită.

STANGA 50 DE ANI

SAPTAMANA TEATRALA

O premieră originală și
un jubileu

O scenă din actul I a piesei
„Sângele lui Minos” de d.
prof. Iorga.

(Foto Lonyai).

O scenă din actul II din piesa
„Sângele lui Minos”.

(Foto Lonyai).

regine” de Syl-Vara, la Teatrul Național
— piesă care a obținut cel mai mare
număr de reprezentații în stagiunea ce
s’apropie de sfârșit.

A fost un spectacol interesant și foarte
bine jucat. D-na Puia Ionescu în Victoria,
d. N. Bălățeanu în Melbourne, d. G. De-
metru în Prințul Albert, au contribuit,
într-o largă măsură la succesul piesei.

Monsieur de la Palisse

D-na Puia Ionescu
Mihailide în „Tine-
rețea unei regine”.
(Foto Lonyai).

D. N. Bălățeanu în
„Tinerețea unei re-
gine”.
(Foto Lonyai).

CA în fiecare an când frunzele se gâtesc cu verdele dător de spe-
ranțe, Teatrul Național reprezintă anuală piesă a d-lui prof. N. Iorga.
Piesa aceasta nu realizează o serie lungă de reprezentații. Aceasta
însă nu-i scade cu nimic valoarea. Cândva, d. Iorga a întrebat pe scriitorul
acestor rânduri: „de ce, domnule, nu vine lumea la piesele mele?” Și,
modest, interpelatul a avut curajul să răspundă ceea ce credea: „supra-
producție, domnule profesor!”
Da, acesta cred că este adevărul. Publicul, această hidră pretențioasă și
bizară, nu admite apoi ca cismarul să fie în același timp și croitor. Or,
d. Iorga este un om care activează, și nu fără succes, în multiple domenii.
Fapt este că d. Iorga e singurul nostru scriitor, care mai cultivă teatrul de
idei. „In Sângele lui Minos”, recentă premieră a Teatrului Național, autorul
încadrează într-o acțiune dramatică, nelipsită de intensitate și putere emo-
țională, ideea monarhică.

Piesa s’a jucat în frumoase condițiuni tehnice, în regia d-lui V. Enescu și
într-o numeroasă interpretare, din care s’au relevat d-na Maria Fiolotti, d-nii
I. Manolescu, G. Calboreanu etc.

***

În actuala sfagiune, care nu prea a fost una de „lovituri”, se cuvine să
însemnăm un jubileu: cele 60 de reprezentații ale piesei „Tinerețea unei

CEL MAI FRUMOS CADOU DE

Sf. Părbători

UN PRODUS ORIGINAL

COTY

APĂ DE COLONIA

Chypre

須
磨
瓦

PRECUM ȘI ULTIMA
CREAȚIUNE DE PARFUM

A SUMA

O FANTEZIE JAPONEZĂ DE COTY

MODA ȘI RĂTIUNEA EI

de GEORGES DUMANI

MODA n'a fost întotdeauna așa cum este astăzi, adică încântătoare și comodă. În zilele noastre, femeia nu mai are de suferit mii de torturi pentru a fi frumoasă. Ba mai mult decât atât, ea a lepădat tot ceea ce era făcut s'o stânjenească și ne apare din ce în ce mai puțin tiranizată de modă. Dar cine ne asigură că dacă, o nouă vogă ar decreta contrariul, femeile nu s'ar grăbi să i se supună? Moda e pentru femei ca un viciu adorabil și-i va rămâne vecinic credincioasă oricari ar fi suferințele la cari ar supune-o. E în ochii ei singura regulă stabilă, singura disciplină nediscutată, căreia i-ar sacrifica liniștea sa, fericirea și — e paradox! — chiar și farmecul său. Moda este o stăpână ale cărei capricii, oricât de bizare și de stupide ar fi ele, nu le putem supune analizei raționale.

Să nu facem pe desgustații, tocmai noi, aceia în ochii cărora femeile se străduiesc să apară mereu nouă. Un cap frumos pe un corp tânăr și armonios de femei este punctul culminant al perfecției în natură! Peisagiu însuflețit al gândurilor și al sentimentelor noastre! O asemenea apariție ne impresionează cu mai multă putere decât cel mai măreț apus de soare, decât cel mai patetic clar de lună.

Dar vai, dela o vreme intervine obiceiul și oricât de perfect ar fi fizicul unei femei își pierde pentru noi din farmec. Și pentru ce oare dacă nu pentru a redobândi o dominație fără de care n'ar putea trăi, au acceptat femeile a se supune tuturor inovațiilor mai mult sau mai puțin agreabile, mai mult sau mai puțin dureroase ce le pun în valoare frumusețea.

Acum câțiva ani, Ministerul englez al Sănătății Publice crease un muzeu numit „Camera Torturilor” și unde se adunaseră toate instrumentele dureroase, impuse în numele modei, doamnelor de altă dată. Muzeul acesta este interesant prin vestigiile unor timpuri când, ca și astăzi de altfel, femeia încerca să adauge farmecelor sale naturale picanterea artificiei. Strămoașele noastre nu erau deloc de invidiat. Instrumente de frumusețe? Instrumente de schingiuire, mai curând. Contemporanele noastre, cari nu mai

lată ce-și instalează unei femei pe cap pentru... a-și măsura frumusețea.

știu ce înseamnă stânjenirile vestimentelor și, cari cu o bună parte din tors desgolită, apar printre bărbați în toalete ce ar putea fi luate drept o găteală de noapte, nu vor înțelege cătuși de puțin ce făcea pe candidetele noastre străbunice să-și impună atâtea sacrificii spre a plăcea, când ele ajung la același rezultat căutând să rămâie cât mai aproape de natural. Femeile din vremea lui Francisc I, cari purtau sub jupe „vertugadin-ul”, un colac tare, acelea din secolul al XVIII-lea, cari-și atârnavă de șolduri „coșuri” enorme; acelea de pe vremea celui de al doilea imperiu, cari purtau crinolina din cercuri de oțel; acelea cari sub Isabela de Bavaria își îngreuiau fruntea cu „henin-uri” uriașe, pe cari se răsfățau o sumedenie de văluri dând impresia că purtau pe cap o întreagă corabie: acelea cari-și agățau de talie „turnuri” și toate acelea cari în secolul al XIV-lea și al XX-lea au avut tristul curaj de a închide în corsete cu balene sau cu lame rigide de fer tot ceea ce natura le-a dăruit mai rotund, mai delicat și mai fragil... ei bine, toate aceste femei au suferit un crud martiriu și nu pentru plăcerea lor ci pentru cea a bărbaților.

Toate acestea s'au schimbat astăzi. Lucrurile merg mai ușor și în special, mai direct. Totul s'a accelerat în acest se-

În timpul Isabelei de Bavaria femeile își puneau pe cap veritabilele coifuri gigantice.

Cum se învesmântau femeile în antichitate.

Jean Harlow și Betty Furness, două vedete americane renumite pentru eleganta lor.

col al automobilului și al avionului. Insuși Cupidon, practic și grăbit se îndepărtează de acei îndrăgostiți cari-și pierd timpul în preliminări zadarnice. Să regretăm epoca în care inima vagabonda prin labirintul unor fuste imense? La ce bun? Lucrurile sunt așa cum sunt și oamenii nu pot face nimic.

Că femeii îi plac podoabele, este indiscutabil. Atunci când Eva s'a îmbrăcat pentru prima dată, destul de sumar de altfel, Adam a privit-o cu uimire, dar strămoșul, devenit prudent, se feri a-și contrazice capricioasa soție.

Și dela Adam, chestiunea s'a pus mereu. Dar niciunul dintre răspunsurile date până acum n'a putut satisface gustul nostru pentru logică. Dar nu înseamnă oare a cere prea mult și uităm că față de acest capitol, logica este de două ori deplasată pentru că este vorba de modă și de femei?

Am citit mai de mult o anchetă, în care câțiva bărbați iluștri și câteva femei celebre fuseseră rugați să-și dea părerea. Se înțelege că răspunsurile au fost contradictorii. Dacă unii afirmă că în tot ceea ce face, femeia tinde să dobândească admirația bărbaților, alții spuneau că gustul cochetăriei e înăscut în ea și că în fond toaleta și podoabele ei nu ar tinde decât să creeze un obstacol în jurul „esențialului” feminin (manevră pentru a se face mai prețuită) etc. etc. Paradoxe la infinit! Sofisme și fleacuri câte poțtești...

Se cuvenea oare să se puie această întrebare tocmai unor persoane ilustre? Și se putea conta pe sinceritatea lor? Sclavi ai unor reputațiuni ce trebuie susținută, era natural ca ei să transpună chestiunea pe un plan literal. Printr'o deformare profesională a scânteetelor lor inteligente, toți acești oameni au înșirat raționamente ingenioase cari întâmplător, s'ar putea dovedi exacte dar cari în nouă din zece cazuri sunt dictate de teama de a nu părea timizi sau de teama de a nu părea lipsiți de originalitate. În fond problema este una dintre acelea pe care părțile interesate n'o pot discuta cu desăvârșită sinceritate. Ori, suntem cu toții interesați, pentru că, noi bărbații avem stupiditatea de a crede că tovarășele noastre n'ar fi decât niște inutile manechine — iar femeile, pe de altă parte,

au convingerea intimă că omul este inamicul înăscut și că trebuie să-l subjuge.

Părerea mea, care nu sunt nici un personaj celebru și nici vreun literat de vază, este că femeia a început a se împodobi nu pentru a plăcea bărbatului și pentru a satisface vanitatea acestuia. Cu cât femeia exhiba găteți mai bogate, cu atât mai mândru era fericitul său proprietar: ea era reclama lui vie. Ceva mai pe urmă, ea făcu din podoabă o armă de cucerire și adaogă bogăției eleganța iar eleganței, disciplina armoniei. Mai subtilă decât noi, ea s'a temut de o blazare din parte-ne și astfel — ca să spunem lucrurile pe șleau — moda a sfârșit prin a juca rolul unui stimulent al dorinței. Și ce poate fi mai încântător decât iluzia ce se creează în jurul unor farmece ascunse? Tot în același scop, femeile se servesc de un limbaj... inventiv (alții-i spun minciună) pentru a ne deruta și a ne împiedica să urmărim evoluțiile secrete ale gândurilor lor. Găteala femeiească este o invenție foarte frumoasă a spiritului uman, foarte fecund când e vorba să-și creeze plăceri uoană. Este chiar atât de ușor să „compui” o rochie frumoasă? Nu e nevoie oare pentru aceasta de măsură, de tact și de simțul armoniei? Nu vă plecați urechea la spusele înăcriților cari susțin că o asemenea preocupare se plasează pe un plan secundar. Un corp de femei care, indiscutabil, e darul cel mai prețios pe care Creeatorul l-a făcut bărbaților, nu mai poate apărea sub înfățișarea-i originală. De altfel — și aceasta în numele modestiei — nu colaborăm noi chiar cu Dumnezeu când adăugăm grațiilor naturale ale corpului, farmecul unor vestminte, cari proiectează o umbră de mister subliniind nu fără delicatețe, atâtea amănunte agreabile sau prețioase? Inteligenței noastre îi revine meritul și cinstea de a utiliza în diferite combinații această „materie primă”, pe care o providență binevoitoare ne-a pus-o la dispoziție.

În orice caz, printre infinitele-i avatari, un singur lucru rămâne fix în inima femeii: „pentru” sau în „contra” bărbatului, cochetăria este arma sa de căpetenie. Ieri femeia modifica aparențele fizicului ei, astăzi ea-și modifică și fizicul și aparențele.

Rouge
ritz

este incontestabil cel mai elegant și bun Rouge de buze ce există. Cele 4 nuanțe dau deplină satisfacțiune, însă numai dacă întrebuințați veritabilul RITZ. Observați pe fiecare baton marca gravată pe fund

ritz

Toate celelalte, oferite de persoane fără scrupule, sunt imitațiuni proaste, cari strică buzele dv. Refuzați-le cu energie și cereți întotdeauna numai

ritz

REPR. SAM. LÖBL & FIU
BUCUREȘTI, Bd. MARIA, 30

PARUL DINN
CRESTE

DACA
PETROL
EGGER
IL STROPEȘTE

Frumusețea se poate cumpăra...

Modelele noastre încântătoare
oferă fiecărei doamne sau domnișoare
mijlocul de a apare

mai frumoasă,
mai armonioasă.

Avem un asortiment bogat în toate noutățile.

Vizitați saloanele noastre pentru a vă alege
pardesiul și rochia
care vă trebuie.

CEHOSLOVACA

BUCUREȘTI: STR. BERZEI 100, B-DUL ELISABETA 8-10, CAL. GRIVIȚEI 159, STR. ȘELARI 13
PLOEȘTI • GALAȚI • CRAIOVA • BRAȘOV • TIMIȘOARA

Capriciile Marlenei Dietrich

Numeroase roluri refuzate. —
Conflictul cu regisorul Joseph
von Sternberg

Timpul trecea și Marlene, fără a înceta o clipă să-și încasseze împărătescul salariu, nu lucra nimic; Joseph von Sternberg, regisorul vedetei, o imita... Paramount mobiliză pe toți dramaturgii din Hollywood, pentru a găsi subiectul noului film al Marlenei. Se alege, după ample desbateri, „The Red Pawn” (Gajul roșu). Scenariul fu prezentat vedetei, care pentru a treia oară refuză categoric. Intre timp sosise la Hollywood scriitorul spaniol Dos Passos, cu intenția să scrie un scenariu original, „Caprice Espagnol”, pentru Marlene Dietrich. Vedeta fu entuziasmată de acest proiect, care nu întârzie să devină realitate. Și astfel, după ce refuză trei roluri, Marlene devine eroina filmului „Caprice Espagnol”.

***

Iată însă că acum recent, Marlene Dietrich, s'a certat cu regisorul Joseph von Sternberg, care după cum se știe a regizat aproape toate filmele ei. Artista își bazează acțiunea pe faptul că regisorul Sternberg i-a impus întotdeauna roluri de femei depravate, silind-o să apară pe ecran în costume croite în așa fel încât să trezească poftele bestiale ale mulțimii. „Din această cauză — spune Marlene Dietrich — am ajuns prototipul femeii perverse și desfrânate, ceea ce este o incompatibilitate cu dubla mea calitate de soție și mamă. Nu mai vreau să joc roluri de cocote, nu pot suporta ipostaza de femei vicioase, la care sunt condamnată”.

Diferendul Marlenei Dietrich cu regisorul ei, care dintr-o necunoscută artistă germană a făcut o mare vedetă internațională, stârnește deosebită valvă la Hollywood. Colonia cinematografică s'a împărțit în două tabere: pro și contra Marlenei. Primii îi dau dreptate, spunând că nu este de admis ca o femeie cu îndatoriri de mamă și soție, să fie înfățișată publicului sub toate fațetele desfrâului; ceilalți o califică pe Marlene drept o ingrată față de regisorul care a lansat-o.

„Marlene uită” — declară regisorul Sternberg — „că își datorează succesul mai mult picioarelor și formelor ei ispititoare, decât considerentelor de ordin artistic. Până la „Ingerul Albastru” era o necunoscută. De îndată ce am evidențiat pe ecran pulpele ei turburătoare și am putut reda intonațiile turburătoare ale glasului ei, a devenit celebră. Marlene Dietrich disprețuiește tocmai ceea ce e idolatrizat de o lume întreagă...”

MARILE vedete sunt foarte dificile în alegerea rolurilor, pe cari trebuie să le creeze. Marlene Dietrich bate în această privință toate recordurile. Ea a refuzat nu mai puțin de trei subiecte, de la ultimul ei film, „Uraganul” (The Scarlet Express).

Istoria se repetă în mod matematic, de câte ori se pregătește un nou film cu Marlene Dietrich. Directorii studiourilor Paramount sunt sperați, căci nu mai știu ce să propună capricioasei vedete. De data aceasta i s'a oferit rolul titular al unui film, cu titlul „The Lady of the Lions” (Doamna Leilor). Marlene Dietrich a studiat scenariul și după o lungă consfătuire cu Joseph von Sternberg, regisorul, și Rudolf Sieber, soțul ei, a declarat directorilor, că preferă să-și dea demisia de la Paramount, decât să joace acest film.

Marlene n'a putut fi convinsă și în cele din urmă s'a început căutarea altui subiect. I s'a propus „Lorelei”. A fost suficient ca Marlene Dietrich să audă titlul, ca să amenințe iar cu plecarea. Joseph von Sternberg era și de data aceasta de partea ei. „Lorelei” — declară marele regisor — „nu este un rol pentru Marlene Dietrich. Eu unul nu voi regiza niciodată acest film!” Și într'adevăr, filmul n'a fost realizat. „Lorelei” se întâlnește cu „Doamna Leilor” în sertarele prăfuite ale scenariilor refuzate...

Marlene Dietrich în câteva scene din ultimul ei film „Capriciul spaniol”.

(Fotografii Paramount).

CALENDAR

IOAN GHICA

de AL. IORDAN

1536. A murit Petru Rareș, domnul Moldovei.

1696. A murit scriitoarea franceză Maria de Rabutin Chantal marchiză de Sevigné.

1790. A murit Benjamin Franklin, unul dintre fondatorii independenței Americii și inventatorul paratrăsnetului. Născut la 1706. (Alăturat chipul).

1842. S'a născut Th. C. Văcărescu, fost mareșal al domnitorului Carol I și fost ministru

17

1517. A murit Bogdan domnul Moldovei, fiul lui Ștefan cel Mare. Născut la 1477 (alăturat chipul).

1517. Se urcă pe tronul Moldovei, Ștefăniță, fiul lui Bogdan, în vârstă numai de 11 ani.

1791. Arestarea lui Ludovic al XVI-lea, regele Franței, de către revoluționari.

1806. S'a născut la Timișoara, eruditul medic dr. Pavel Vasiciu.

18

1623. S'a născut la Clermont ilustrul matematician, fizician și filosof francez Blaise Pascal. A murit la 1662 (alăturat chipul).

1824. A murit poetul englez Lord Byron la Missolovghi (născut la 1788).

1877. Dunărea e declarată închisă în vederea războiului nostru cu Turcii.

1889. Principele Ferdinand de Hohenzollern, sosește în București.

19

1457. S'a născut domnitorul Moldovei Ștefan cel Mare. († 2 Iulie 1504).

1683. Duca Vodă, domnul Moldovei pleacă în Austria spre a da ajutor lui Cara-Mustafa la asediul Viena.

1839. S'a născut Carol I de Hohenzollern, primul Rege al României la Sigmaringen. A murit la 1914. (Alăturat chipul).

1847. S'a născut profesorul Miron Pompiliu, poet junimist.

20

1699. A murit Jean Racine, poet și autor dramatic francez (n. la 1639). (Alăturat chipul).

1736. A murit feldmareșalul Prințul Eugen de Savoia la Viena. S'a născut la 1663.

1882. A murit naturalistul și fiziologul Charles-Robert Darwin, autorul celebrei lucrări: „Despre originea speciilor pe calea selecțiunii naturale”.

1918. Aviatorul Manfred S. Richthofen e doborât la Lailyle-See. (S'a născut la 1892).

21

1724. S'a născut filosoful german Immanuel Kant la Königsberg. A murit la 1804. (Alăturat chipul).

1777. Răpirea Bucovinei de către Austria.

1797. S'a născut Iosaf Znagovceanul, fondatorul capelei române dela Paris.

1809. Bătălia dela Eckmühl, din Bavaria, în care Napoleon înfrânge pe Austriaci.

22

1594. Razvan Vodă, ocupă tronul Moldovei.

1616. A murit celebrul autor dramatic englez William Shakespeare la Stratford on Avon. (S'a născut la 1564). (Alăturat chipul).

1859. S'a născut la Ploești, eruditul filolog Lazăr Săineanu.

1865. S'a născut profesorul botanist Mihail Vlădescu.

1877. Sfințirea Mitropoliei din Iași.

23

ÎN ziua de 22 Aprilie 1897 a încetat din viață la moșia sa din Ghergani, Ioan Ghica, unul dintre cei mai de seamă pionieri ai renașterii noastre culturale, naționale, sociale și politice.

Viața sa, care s'a scurs într-una din epocile cele mai frământate ale trecutului nostru, a lăsat urmele unei minți luminate de o uimitoare inteligență, pusă cu nepregetat îndemn, numai în slujba dragostei de țară.

Născut în București la 12 August 1816, fiu al Banului Dimitrie Scarlat Ghica și al Mariei, născută Câmpineanu, a învățat mai întâi la școala lui Heliade Rădulescu, apoi e trimis la școala de limba franceză a lui W. Vaillant.

Cum în țară la noi nu se aflau școli în cari să se predea o învățătură mai înaltă, Ioan Ghica e trimis la Paris, pentru a studia matematicile și ingineria. Acolo, el a căutat să-și câștige nu numai un titlu, ci și-a însușit o cultură temeinică care s'a resimțit în toată activitatea sa viitoare.

Reîntors în țară în anul 1841, în posesia diplomei de inginer de mine, a întocmit un proiect pentru exploatarea salinelor noastre, dar cum acestea erau concesionate, nu l-a putut pune în aplicare. Însărcinat fiind de câțiva naționaliști, ca Bălcescu, Câmpineanu, Grigore Alexandrescu, etc., de a propune lui Mihail Sturza, domnul Moldovei să primească și domnia Munteniei, în scopul unirii celor două principate, Ioan Ghica se duce la Iași, spre a face demersurile necesare.

Sturza, deși mulțumit de această propunere, nu o acceptă însă, părăndu-i că nu are sorți de izbândă. În acest timp, Nicolachi Șuțu, eforul școalelor îi propune lui Ghica să nu părăsească Moldova ci să accepte catedrele de matematică, geologie și economie politică, la Academia Mihăileană din Iași.

Fiindcă la București Ghica nu prea era bine văzut la Curte, din cauza ideilor sale liberale, acceptă această propunere și astfel îl întâlnim coleg de apostolat al învățăturii cu Mihail Kogălniceanu. Împreună cu acesta fundează „Foia științifică și literară”. Tot în acest timp a publicat și manuscrisul „Puterea Armată” a lui Bălcescu.

În 1843, întorcându-se în București, prin întruniri politice, prin asociații literare și prin presă pregătește spiritele pentru marea mișcare ce urma să izbucnească, cerând înlăturarea legiurilor făcute de străini.

Revoluția dela 1848, îl găsește la Constantinopole. Prin intervenția reprezentantului republicii franceze, generalul Aupick, scapă de arestare, iar mai târziu, căpătându-și relații în lumea politică turcă, pledează cu multă căldură cauza Principatelor Românești, dând unui ministru turc și un memoriu în care arăta importanța ce ar avea-o participarea Românilor într'un viitor război contra Rușilor.

În anul 1854, e numit de către Turci guvernator al insulei Samos; post pe care el îl primește în urma stăruințelor prietenului său Reșid-Pașa. Prin destoinicia sa reușește în scurt timp să distrugă pirateria din Archipelag, al cărei cuib era chiar în Samos.

După convenția dela Paris, Ghica se reîntoarce în țară, dar Căimăcănia din Muntenia îi refuză drepturile cetățenești, pe cari pretindea că le-a pierdut ocupând un post într'un Stat străin. Ghica își apără singur cauza, cu argumente atât de serioase, cu o atât de înflăcărată dragoste de țară, încât avu marea bucurie a triumfului.

Însărcinat să formeze în 1859 noul minister al Moldovii, el fu de mai multe ori ministru, până la 1863 când, convins de necesitatea aducerii unei dinastii străine, organizează „coalitia” împotriva lui Cuza. După abdicarea acestui domnitor Ghica prezidează guvernul anului istoric 1866, care a dat României glorioasa dinastie, începută de înțeleptul Rege Carol I.

După aceste evenimente, Ghica se retrage din viața politică, până în anul 1881, când avu fericirea ca dela tribuna Senatului să dea citire raportului legii care proclama România Regat. Dela această dată, până în 1888, Ghica a fost ministru plenipotențiar la Londra.

Dar, în afară de activitatea-i politică, Ioan Ghica a desfășurat și o enormă activitate științifică și literară, concretizată în scrieri a căror valoare i-au adus în anul 1874 — locul de membru al Academiei Române, al cărei președinte a fost ales în mai multe rânduri. Scrierile științifice sunt caracterizate prin pasiunea cu care autorul pătrunde în acest domeniu și de claritatea cu care dănsul expune pe înțelesul tuturor, probleme de fizică, chimie, mineralogie. Dintr-acestea fac parte: „Ochire asupra științelor”, „Despre economia politică”, „Despre căile noastre de comunicație”.

Din grupul scrierilor literare, fac parte „Scrisorile către V. Alecsandri”, „Alte scrisori către V. Alecsandri” și „Academice” precum și „Amintiri din pribegia după 1848”, ultima cu caracter mai mult politic.

„Scrisorile” sunt o icoană fidelă a epocii de mare prefacere în care a trăit Ghica și care în prima ei parte e caracterizată printr'un desăvârșit orientalism, cu boeri cu ișlice și anteree, cu surugii și ceașii, iar în a doua parte cu occidentalismul care aduce cultura și libertatea! Scrise — ca și „Amintirile” — într-o limbă curat românească și cu o neîntrecută putere de evocare, aceste opere ale lui Ghica reprezintă un fragment din istoria noastră politică și socială.

Tabletele de slăbire Boxberger-Kissinger înfățișă și împiedică corpul să se îngroașe. Cu toate eficacitățile lor nu conțin substanțe vătămătoare. Efectul se obține ușor fără dietă deosebită sau schimbarea traiului (nu se cere gimnastică etc.). Tabletele de slăbire fac corpul svelt și elastic.

O simplă rețetă de frumusețe îi readuce bărbatul pe care îl iubește

Numai pentru o simplă neatențiune, multe femei au pierdut cea mai bună șansă a lor de a face o căsătorie favorabilă sau de a avea succes în afaceri. — Oricât de perfecte ar fi trăsăturile, un obraz nu poate să fie cu adevărat frumos și să atragă admirația decât dacă este ferit de pori dilatați, coșuri, pete și sbârcituri de oboșală. — Acum, mulțumită unei mari descoperiri științifice, vă puteți repede libera tenul de orice imperfecție, aplicând numai noua Cremă Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Ea conține smântână proaspătă și untdelemn predigerat, potrivit amestecat cu ingrediente tonice și astringente. Garantăm că ea albește și înfrumusețează o piele întunecată, fără lustru sau ofilită, altfel se restituie banii. Rezultate uimitoare s'au obținut în 3 zile numai. Veți fi surprinsă și încântată. Nimic n'o egalează. —

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noi prețuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, Lei 60.—

RADIO - BARU

București, Strada Belvedere, 5
Telefon 4-10-57

vinde renumitele aparate

FARB

pentru curent alternativ, continuu, universal și pentru Baterii cu 2-3-4 lămpi, cele mai noi tipuri.

Laborator special pentru reparațiuni
Remagnetizatoare de Căști și Difuzoare

Lady

a creat, pentru Dv., doamnă, o apă de colonia care înlocuește definitiv parfumul și vă dă farmec nou, vă împrumută toată puterea de vrajă și de cucerit a misteriosului cuvânt: LA FRAÎCHEUR

VEACURI DE
CIVILIZAȚIE STRĂLUCITĂ
AU DAT LIMBII FRANCEZE
*o finețe și
o bogăție
unică*

Deaceea, nenumărate cuvinte nu pot fi traduse, pentru că ar pierde sensul lor profund, suplu, elegant. Sunt noțiuni legate de experiența timpurilor și împrumutate altor limbi în forma lor naturală.

„La fraîcheur”

Iată unul din cuvintele care conțin mai multă frumusețe, grație și feminitate. „La fraîcheur” nu poate fi tradus exact, cu toate nuanțele sale cu acele inflexiuni misterioase care dau vorbelor noastre puterea de a cuprinde noțiuni discrete insinuante, sau culori expresive.

„La fraîcheur”

este mai mult decât „prospețime”, mai amplu decât „frăgezimea”, mai curat, mai tânăr, mai plin de grație feminină decât orice alt cuvânt. Dicționarul nostru îl caută zadarnic. „La fraîcheur” nu poate fi tradus prin cuvinte. El condensează, din istoria galantă a Franței darul de a cuceri al elegantelor de odinioară.

„La fraîcheur”

este sex-appealul de altădată, mai delicat decât acesta și mai plăcut simțurilor fine.

Un singur lucru vă poate face să înțelegeți ce nuanțări turburătoare intră în acest cuvânt.

**CHAT NOIR APA DE COLONIA PARFUMATĂ
A CASEI LADY**

Nimbul tineresc, atrăgător și insinuant cu grație, cu discreție, al apei de colonia Chat Noir-Lady pornește tocmai dela multiplele sensuri ale cuvântului

„La fraîcheur”

Chat Noir

Lady

REALITATEA

ILUSTRATA

Împreună cu acest număr, cereți chioșcarului d-v. numărul festiv de Paști, recent apărut. 140 pagini în culori, cu 2 suplimente.

Epurașii, simbol tineresc în zilele de Paști

ANUL IX No. 431
24 APRILIE 1935
10 LEI

DIN ȚARA

GREVA AUTOBUZELOR

În semn de protest pentru legea votată de Cameră după care autobuzele sunt concesionate S. T. B.-ului, actualii concesionari au declarat greva demonstrativă și s'au adunat cu autobuzele în fața Camerii Deputaților.

MOARTEA LUI PANAIT ISTRATI

Compatriotul nostru, scriitorul de mondială reputație Panait Istrati, a încetat din viață săptămâna trecută în urma unei lungi și necruțătoare suferințe. Fotografia noastră îl înfățișează pe regretatul dispărut pe patul de moarte.

ULTIMUL URSAR

Au dispărut aproape cu totul ursarii din Capitală. Reporterul nostru fotograf a reușit totuși să mai surprindă pe unul, într'un moment de... mare tandrețe cu animalul său.

(Fotografii Berman)

57

INOVAȚIE:
Întărirea încheetului din dreptul gleznei vă asigură durabilitatea.

50
100

MĂTASE
NATURALĂ
singura fabricație
din țară

nou
44

UN DAR DE SĂRBĂTORI...

va fi cu atât mai prețuit, cu cât va izbuti să întrunească agreabilul cu utilul. Ciorapul Adesgo prin calitățile lui neîntrecute — de finețe, eleganță, elasticitate și durabilitate — constituie la orice prilej, cu atât mai mult la venirea primăverii și a sărbătorilor, cel mai dorit dintre cadouri pentru D-na elegantă.

Adesgo

IN TOATE MAGAZINELE DE SPECIALITATE

45

48

51

54

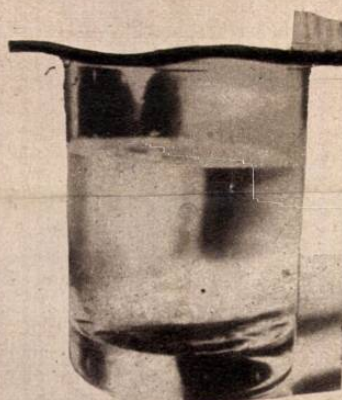
COBORÂREA ÎN MORMÂNT

Purtat pe brațe de sfinții credincioși, urmat de lacrimile Sfinței Fecioare, Iisus fu coborât în mormânt într-o zi de Vineri. A treia zi, Iisus a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând... Paști!

Tablou de A. CISERI, din mănăstirea Sta. Madonna del Sasso

Un groaznic incendiu a izbucnit săptămâna trecută în orașul Pașcani. Numeroase gospodării au fost distruse. Fotografia noastră a fost luată la locul dezastrului.

*Nu mai apă și peria
nu sunt suficiente...*

... pentru a distruge acțiunea vătămătoare pe care o pot avea microbii și resturile de mâncăruri. — Pasta Nivea spală și curăță cu ușurință ferimenții din cele mai ascunse colțuri. Numai este o dificultate desinfec-tarea gurei de două ori pe zi, de când vă stă la dispoziție pasta de dinți Nivea la un preț atât de efin. Această pastă ferește dinții de a se strica și îi în-treține foarte frumoși albi.

*Numai
Lei 22.-
tubul mare*

*Plăcută, spumează ușor,
excelentă ca gust.*

713

Insfârșit,

D'ARGY
POUDRE DE LUXE

diavolo

O PUDRĂ

impalpabilă care înfrumusețează și pune în valoare tenul, parfumându-vă frumoasă doamnă cu DIAVOLO aroma inedită a casei D'Argy. Blanche Ivoire este cea mai nouă nuanță care dă tenului o culoare interesantă.

Eau de
Cologne
DIAVOLO
formidabilul
succes
1935

diavolo
D'ARGY

„Popor german! adu-ți aminte că tu cobori din rasa ariană cea mai pură și că ești dator să-ți păstrezi neștirbit caracterul tău dacă vrei să fii puternic și să stăpânești iarăși lumea.”

IN rezumat, aceasta e povăța lu Hitler adresată Germaniei la începutul politicii lui raseiste. Iar de câțva timp, cum era și de așteptat, se face mult șgomot în jurul „rasismului” și al „rasei ariane”. Prin urmare, nu e rău să cercetăm în amănunțimea lor termenii acestei chestiuni. (Însă e bine să eliminăm din capul locului orice echivoc cu puțință: în istoria religiunilor se vorbește despre o sectă de eretici, numiți ariani, adversari temuți ai credinței catolice dar, deși poartă același nume, ei n’au nimic de-a face cu Arianii la cari face aluzie Hitler. Se numeau așa pentru faptul simplu că erau discipolii lui **Arie**, un episcop excomunicat).

ACUM VREO ZECE MII DE ANI...

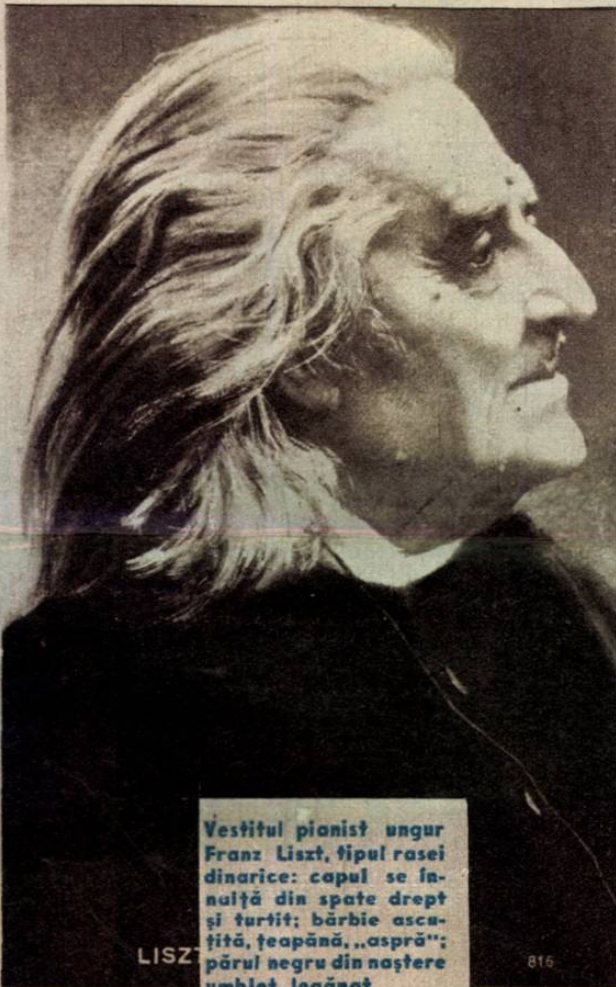
Rasa ariană, aproape ignorată până atunci, începu să preocupe lumea științifică, în gradul cel mai înalt, cam prin 1821. În anul acela, profesorul **Francisc Bopp**, preda învățământul limbilor orientale la Universitatea din Berlin. Studiind și confruntând între ele limbile slave, germana, latina, greaca, armeană și lituană, la un moment dat făcu o descoperire: în aparență, aceste graiuri se deosebesc unul de altul, dar în realitate au asemănări profunde, impresionante. Concluzia: cu siguranță că ele purced dintr’o singură tulpină și au o limbă de origine din care s’au născut în niște vremuri destul de depărtate. Limba aceasta nu-i alta decât **sanscrita** care a încetat să mai fie vorbită cu vreo 300 de ani înainte de Christos.

Acum, dacă toate graiurile europene își au obârșia într’un singur izvor, înseamnă că și diferitele popoare de pe cuprinsul continentului s’au născut dintr’un singur nucleu central. Adică toți acei cari în timpuri străvechi alcătuiau un popor de sine stătător vorbind limba sanscrită. Acest

Richard Wagner

Wolfgang von Goethe, marele poet, autor al lui „Faust”, nu se bucură de simpatia rasistilor, deoarece a fost prea cosmopolit. După noile teorii, el realizează tipul rasei occidentale, care n’are nimic arian și seamănă dimpotrivă tipului mediteranean. De notat, printre alte caracteristice, ochii întunecoși, bărbia rotundă, buzele destul de cărnoase.

Vestitul pianist ungar **Franz Liszt**, tipul rasei dinarice: capul se înalță din spate drept și turtit; bărbie ascuțită, țeapănă, „aspră”; părul negru din naștere umbriet legănat.

LISZT

816

ARIANI!

popor trebuia să fi fost cel arian, locuind pe-atunci în Ariana, o regiune situată cam între hotarele Persiei de azi, iar de acolo s’a risipit mai târziu prin toate țările învecinate. Majoritatea, navigând de-alungul țărmului Mării Caspice, a pătruns în continentul nostru unde s’a și stabilit. Și tocmai pentru faptul că venia din India și alesese Europa ca loc de ședere, rasa ariană (albă) capătă numele de indo-europeană. Alte fracțiuni mai mărunte s’au împrăștiat pe lângă coastele Palestinei, iar câteva din ele au tăbărit prin nordul Africei.

Cu trecerea timpului se petrecu un fapt destul de firesc: Arianii viețuind în țări și clime atât de felurite, sfârșiră treptat-treptat prin a dobândi caractere felurite. Acei stabiliți în Palestina alcătuiră neamul Evreilor (ziși și ludei sau Semiți); acei din nordul Africei dădură origină rasei Berberilor (ziși și Chamiți); iar cei risipiți prin Europa au fost Arianii puri.

Pe-atunci, continentul nostru era în parte deșert, în parte locuit de popoare înapoiate. (Trebuie să ținem seamă că

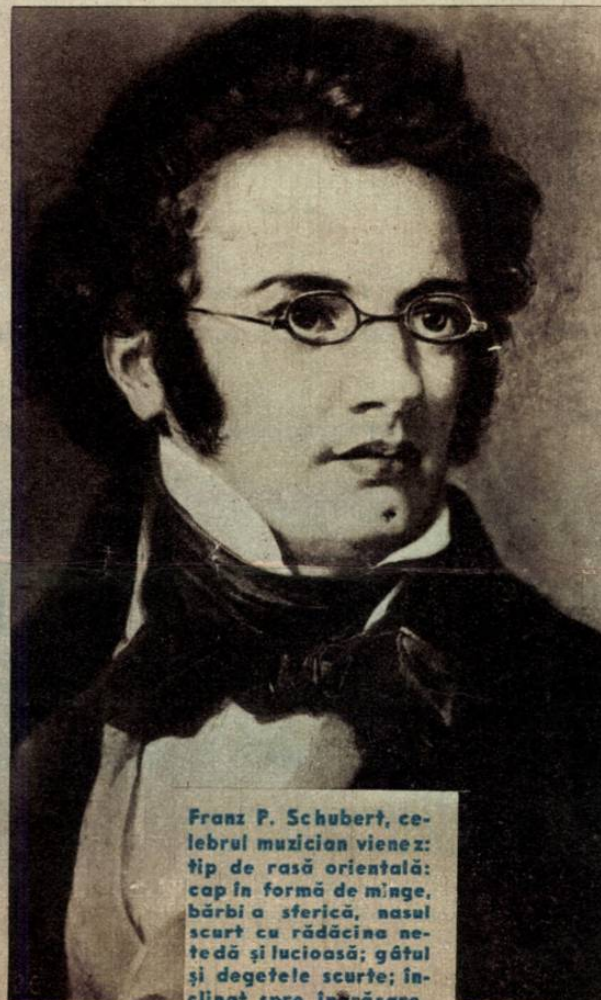
vorbim de epoca glacială, despre fapte petrecute cam acum vreo zece mii de ani). Arianii aduseseră acolo o civilizație superioară. Credința lor era luminoasă și poetică: adorau soarele. Cunoșteau de multă vreme acel metal prețios care este bronzul și, ceea ce era mai important, făcuseră Europei un dar de-o valoare incomparabilă: **grâul**. Numai ei cunoșteau această făinoasă de preț deoarece grâul crește în orice alt pământ numai dacă e cultivat, pe când în Mesopotamia (țară ariană), creștea și creștea în stare naturală întrucât acolo terenul e prielnic, totdeauna irigat de râuri, la care se mai adaugă o climă de vară, călduroasă și uscată...

TOATĂ ISTORIA TREBUE REFĂCUTĂ

Când și când răsare câte un savant, dușman neîmpăcat al unei astfel de concepții și, printre ei, trebuie să-l menționăm pe **Sergi**. După acesta, origina, leagănul omenirii și al civilizației, a fost în Mediterana, mai precis în Italia. Grâul a fost un dar al Arianelor? Dar așa ceva nu e dovedit decât de puțin! Se putea prea bine ca grâul să crească și în Sicilia, în stare sălbatecă și de bună seamă că această insulă privilegiată de natură, înseninată de soare și albastrul veșnic al cerului îl socotia ca o caracteristică a solului ei, cu atât mai mult că în epoca Romanilor Siracuză bătea monede cu efigia unui spic. (Chiar astăzi monedele italiene poartă reproduș pe-o parte spicul siracuzan).

În orice caz și cu toate părerile contrarii, teza ariană a triumfat în cele din urmă. Arianii sunt socotiți ca părinți străvechi și venerați ai rasei și civilizației noastre: europenii erau mândri că se numesc ariani.

Cu toate acestea Europa e destul de vastă, având țări cu natură și climă diferite: la fel și în rasa ariană propriu zisă au fost unele grupuri cari și-au păstrat caracterul lor nobil de origină, iar altele cari au degenerat. Rasa ariană cea mai pură ar fi dăinuit în Germania; pe când Arianii stabiliți în Franța, Spania și Italia ar fi fost în prea mult și prea des contact cu popoarele africane inclusiv evreii, astfel că fatal a trebuit să sufere puhoiul amestecului și al încrucișurilor pierzând încet-încet caracterul ei de seminție aleasă și privilegiată. (Într’un cuvânt, aceștia ar fi pe jumătate africani!) S’a ajuns astfel la afirmația că civilizațiile greacă și romană au fost întemeiate de către Arianii proveniți din Europa Centrală, iar imperiul roman s’ar fi prăbușit atunci

Franz P. Schubert, celebrul muzician vienez: tip de rasă orientală: cap în formă de minge, bărbie sferică, nasul scurt cu rădăcina netedă și lucioasă; gâtul și degetele scurte; înclinat spre îngrășare.

când românii dela nord s'au trezit în minoritate. Adevărata ruină a Germaniei a purces din faptul denordizării și al îngăduirii prea multor încrucișeri...

Salutul **heil Hitler!** (Salve lui Hitler!) sau **Ura**, nu mai e socotit destul de arian: cineva propune să se adopte strigătul atribuit **Walkiriilor** care e: **Oojotho! Oojotho!** (Walkiriile sunt divinități secundare în mitologia nordică: sălbatece și desfrânate, ele cutreeră câmpurile de război, adună luptătorii morți și-i duc în Walhalla, sau Paradis).

De aci au luat naștere atâtea desbinări religioase izbucnite între cler și credincioși pentru că o parte deplânge încercarea de a se reînvia credințele și datinele păgâne atât de protivnice Creștinismului.

Nu numai atât, dar sub auspiciile guvernului se răspândesc prin școli niște manuale ciudate în cari li se arată elevilor cum să facă deosebire între un individ arian pur și altul amestecat. Unul din aceste manuale, datorit doctorului **Erich Murr**, arată că în Germania și în Europa centrală, din pricina amestecului, s'au format diferite rase. Aceea nordică (ariana pură) e superioară tuturor: vin apoi orientala, dinarica, oriento-baltica și vestfalica. Inferioară acestora este rasa occidentală sau mediteraneană.

A. e. i. o. u.

IMBRĂCATI-VA LA MODĂ

**LA VULTURUL DE MARE
CU PESTELE IN GHIARE**

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZAÇA 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

TOȚI COPII au un vis
Să se îmbrace la „**PARIS**”

Str. Smârdan 30

Cea mai mare specialitate în **CONFEȚIUNI PENTRU COPII**

Parfumul cald, fin, delicat al apei de colonia

FLEURS D'AVRIL

ne aduce în suflet zvonuri dulci de primăvară

FLEURS D'AVRIL
este apa de colonia a oamenilor sensibili, îndrăgostiți de parfumul primăverii
Legrain

garantăm calitatea și puritatea produselor noastre, numai când sunt în ambalajele lor originale.

FUNERALIILE GENERALULUI LĂZĂRESCU

Într-o atmosferă tristă a avut loc ceremonia înmormântării generalului Lăzărescu, comandantul corpului I armată, unul dintre cei mai distinși ofițeri ai armatei noastre.

În fotografiile noastre vedem pe d-nii general Gorky, Paul Anghelescu (ministru de război) și Condeescu.

COLONIZARI!

TRAGEDIA orașelor a atins punctul culminant; dacă nu se vor lua în curând măsuri radicale de decongestionare, omenirea va fi amenințată cu izbucnirea din zi în zi a unor revolte tot mai catastrofale — de grozăvia cărora ne putem face o idee privind la numeroasele alaiuri de șomeri cu „marșurile foamei”, în țările cele mai ordonate, ca Anglia, Franța, Statele-Unite ale Americii de Nord.

Fenomenul anti-uman al zecilor de mii de suflete înghesuite pe un petec de pământ, va trebui în curând disolvat. Semnele precursore le vedem de pe acum, deși ele par mai curând simptomele belșugului. Iată câteva : niciun bogătaş din New-York nu mai locuiește, ca în veacul trecut, în mijlocul întreprinderilor lui — ci la distanțe de sute de kilometri. Automobilul și telefonul l-au salvat de infernul sgomotos al motoarelor, tramvaelor, ascensoarelor, trenurilor aeriene și subterane. Muncitorii din uzinele și metrourele Parisului au părăsit și ei mansardele — pe cari le-au ocupat acum studenții din celelalte colțuri ale lumii — și cu

Sus : Marșuri ale foamei în două colțuri diferite de lume. Șomeri cari dacă s'ar îndrepta spre ținuturi virgine și-ar îndrepta cu siguranță situația.

Mijloc : Primele semănături în ținuturile necultivate... și apoi primele ferme, izvor de viitoare bogății...

Cu muncă asiduă s'ar putea ridica încetul cu încetul orașe... în cari să găsim blocuri imense de case ca la Berlin (stânga) sau New-York (dreapta).

ajutorul patronilor sau economiilor personale, și-au construit o locuință de țară, într-o colonie de salariați, pentru cari societățile de căi ferate au pus în funcție, cu taxe minime, circuite speciale de cale ferată. Un fochist e ziua orășean, iar de la ora șase seara, până a doua zi dimineața, la țară, e rural: Crește păsări, cultivă o grădinărie de zarzavaturi și flori, lucrează lemnăria și aude, împreună cu soția și copiii lui, cântecul cocoșilor.

Tendința de evadare a orășenilor din centrele urbane se vede, în special, în extinderea tentaculară a marilor orașe, înainte de război și în grija tuturor marilor indus-

Un aspect al uzinelor
Foro.

De la stânga spre
dreapta:
Generalul Schleicher.
Brüning.
Ivar Kreuger.
Hitler.

trii de-a asigura muncitorilor statonici — sistem generalizat — un petec de grădină.

În Germania de după război, problema colonizărilor a luat forme politice revoluționare — și puțin a lipsit să nu avem o ciudată revoluție, a dezertării uzinelor și întoarcerii muncitorilor industriali la țară, la moșiile junkerilor, spre a le expropria cu forța. În ultimii ani chestiunea se pusese sub formă de problemă centrală, de guvernământ: Doi cancelari căzuseră pe rând — doborâți de marii proprietari, amenințați în privilegiile lor — Brüning și generalul Schleicher — pentru că avuseseră de gând să exproprieze moșiile, prea îndatorate și pe cari Statul nu le mai putea ajuta, spre a le împărți celor cinci milioane de șomeri, cari muriau de foame, pe străzile Berlinului și ale celorlalte mari orașe ale Germaniei. Hitler a izbutit să salveze — pentru câtă vreme? — situația marilor proprietari, înrolând pe muncitorii fără lucru în batalioanele de asalt și în industriile de armament.

Colonizările evreilor din Palestina sunt încă o dovadă a tendinței de întoarcere a omului, la pământul pe care l-a părăsit, după ce fusese fascinat de atotputernicia înșelătoare a mașinei, de ajutorul ei perfid. Căci mașinile au luat locul oamenilor, și au lăsat pe oameni muritori de foame.

Nu trebuie să ne mire că totuși colonizările au rămas într-o fază primară și nu alcătuiesc încă un fenomen izbitor, masiv, al vieții contemporane. Colonistului i se cere, în primul rând, însușirea de forță fizică și de vigoare morală, pe cari orășenii după câteva generații, anemiati în mediul urban, nu le mai au în măsura necesară. Readaptarea la asprimea pământului și a văzduhului nu se poate face de la o zi la alta, iar impulsul sufletească nu se poate dobândi decât într-o școală de coloniști. Oricât ar fi de imperios imboldul de-a părăsi orașele și de-a popula, de-a civiliza terenurile imense, virgine încă, ale continentelor, neputința sufletească e o piedică atât de serioasă, încât au întemeiat și întemeiază mereu școli de coloniști, tabere de antrenament, în toate țările cari tind — asemenea stupurilor de albine — să roiască.

În niciun caz o asemenea întreprindere nu ține de vitejiile particulare și nici nu poate fi menținută de genii individuale. Pentru colonizări e nevoie de forță organizată și organizatorie a unor puternice societăți economice, susținute de voința și prestigiul Statului. Coloniile japoneze, puse la cale în Brazilia — fapt pe care l-am semnalat în numărul trecut al revistei noastre — pot fi luate drept model ale genului, și nici nu vedem cum s'ar putea lucra serios altfel. Două mari bănci, dispunând de capitaluri, au pus la dispoziția câtorva grupuri de coloniști, transportați în Brazilia, mijloacele necesare de-a preschimba un ținut, acoperit de pădure virgină, într-o oază a fecundității; în câțiva ani încă un ținut, pustiu și sălbatec al pământului, va deveni un centru de civilizație omenească.

Creșterea nesfârșită a metropolelor nu mai este de dorit — și poate mai curând decât ne închipuim vom asista la cel mai grandios spectacol care-a fost vreodată dat ochilor omenești: Dezertarea benevolă din orașe și preschimbarea lor în nume-

roase mici parcuri, cu vile de locuit. Nici marile întreprinderi industriale nu mai prețuiesc la extrem politica de concentrare a producției, idealul vieții economice a veacului trecut. Nobel inventatorul și producătorul dinamitei își risipise uzinele pe toată suprafața pământului; nici Kreuger, fantasticul, aventurierul suedez, nu fabrica chibriturile la Stockholm, pe cari apoi să le distribue în toată lumea, ci divizase munca pe țări. Tot astfel lucrează de mult harnicul Ford, care după ce și-a împărțit uzinele pe întreg teritoriul Statelor-Unite, a început să creeze uzine similare, în toate celelalte continente.

Cei cari-și dau seama de semnificația adâncă a acestor fenomene și sunt doritori să-și creeze o viață nouă, să nu se mai lase înșelați de conforturile extenuante ale orașelor și să nu-și mai istovească tezaurul unic al forțelor nervoase, în conflicte ideologice sau sentimentale, toate cu caracter provincial. Ci alcătuind grupuri conștiente — în special tinerii cari au toată viața înaintea lor! — să-și formeze singuri întâile școli de antrenament și colonizare.

Se vor găsi, după aceea organizațiile economice cari să înțeleagă valoarea imensă a unor asemenea forțe tinere disciplinate, organizate, specializate și însuflețite de un ideal creator, spre a pune temelii unor colonii fecunde, în „interior” — adică în cuprinsul țării, pe locurile neexploatate — sau în celelalte continente, pe terenuri cari așteaptă de milenii geniul muncii omenești.

W.

**Mi-a folosit
de minune**

SCHERK
PARIS - NEW YORK - BERLIN
Reprezentanța generală
«Excelsior»
Calea Moșilor 78, București I

Punctele negre și coșurile cari au fost atât de supărătoare nu mai sunt decât o neplăcută amintire. Faceți ca mine: curățați obrazul dimineața și seara cu lotiunea de față Scherk • Flacoane à Lei 62", 103", 164", 300", 475" • Cereți o probă franco contra Lei 12 în mărci poștale la Parfex, București I, Calea Moșilor 78 • Căutați crema visată? O veți găsi întrebându-vă crema Scherk Trisena de zi și Scherk Cold crema de noapte. Sunt neîntrecute.

(Lotiunea de față Scherk)
**Lotion
Faciale
Scherk**

ele nu adună în sânul lor decât niște bieți oameni impresionabili la toate presimțirile cari poate sunt un fel de înștiințări ale Necunoscutului. Perfecțiunea ar fi să nu credem deloc, înțelepciunea să nu vorbim deloc, dar negreșit că așa ceva ar fi o greutate peste care cu greu am putea trece vreodată. Totuși, din această preumblare prin Paris, în tovărășia unui om tare, m'am ales cu un câștig real. De-acum, dacă mi se întâmplă să aprind trei țigări cu același chibrit, caut să-mi spun că am făcut-o într'adins, iar dacă scăpând din mână o oglindă o ridic crăpată, nu mai stau pe gânduri și o pisez de-abinelea cu călcâiul. E drept că așa ceva nu e nici cuminte, iar în fond nici eroic, dar sunt împăcat cu mine însumi, închipuindu-mi că-mi călăuzesc viața după propria-mi fantezie sau voință. Și apoi, între noi vorbind, nu e mai înțelept și liniștitor așa, decât să te gândești zilnic că trebuie să te dai jos din pat cu piciorul stâng, să te piepteni înainte de-a te bărbieri și să fărâși de colo-colo, până seara, o dispoziție posacă de antreprenor de pompe funebre pentru motivul că dimineața, ai uitat să treci pe sub o scară?

P..O. B.

Je flori
POLEN
pe fața Dv.
PUDRA
Rendez-vous

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Ingrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m.

Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 400 LEI

Pe șase luni . . . . . 200 „

Pe trei luni . . . . . 100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-30
mpriată la foto-rotogravură în atelierele „ADEVERUL” S. A.

Pag. 8

No. 431

UN „HERCULE” AL ROMÂNIEI

Filip Vulpanovici de fel din com. Gaidari jud. Tlghina ne trimite fotografia alăturată care dovedește puterea herculană a cititorului nostru. S'a fotografiat cu un taur june în spate.

PROFILAXIA TUBERCULOZEI

M. S. Regina Maria a prezidat săptămâna trecută la Primăria Centrală o întrunire pentru profilaxia tuberculozei. În fotografia noastră dela stânga spre dreapta primarul general d. Al. G. Donescu, M. S. Regina Maria, d. dr. Costinescu și d-na Sabina Cantacuzino.

D-ra RODICA RIEGLER DUMBRAVA

Un promițător talent în arta coreografică, care repurtează deocamdată numere frumoase la producțiunile institutului Pompilian.

Citiți
Magazinul

Togal-ul
se tolerează de bolnavi
fără nici un
inconvenient!

REUMA
GRIPA
SCIATICA
RĂCELI

Concluzia
unei clinici universitare cu vechiu
renume este:
„Grație compoziției sale norocoasă Togal-ul constituie un remediul ideal în toate manifestările dureroase ale reumatismului (acut, cronic și gutos), în gripă și diaterite nevralgice”
Togal-ul elimină acidul uric din organism!
Faceți o cură serioasă cu Togal!
La Farmacii și Droguerii. Produs elvețian.

Togal

Masaajul corpului
Masaajul obrazului
Curs de gimnastică
Băi de parafină
Manecură
Pedicură
Perfecționarea
eleavelor

INSTITUT DE INFRUMUȘETARE „PETER”

sub supraveghere medicală

STR. ANASTĂSE SIMU No. 4, ETAJUL III

TELEFON 4-0615

CONFERINȚA DELA STRESA

Reprezentanții celor trei mari puteri, Anglia, Franța și Italia s'au întrunit la Stresa într'o conferință al cărei rezultat a adus o cimentare a păcii care părea periclitată prin ultimele manifestări ale Germaniei.

Fotografiile noastre înfățișează :

Sus : Mussolini îl întâmpină pe primul ministru al Angliei MacDonald.

Sus dreapta : Delegațiile franceză și engleză după depunerea coroanelor pe mormântul generalului Cadorna la Pallanza.

Mijloc : Primul ministru al Angliei, MacDonald după vizita făcută la Pallanza.

D-nii Flandin și Laval în yachtul care i-a transportat dela Stresa în localitatea Pallanza pentru a depune o coroană pe mormântul generalului Cadorna.

Jos : Hidroavionul lui Mussolini pe lacul Maggiore.

O vedere din lași de altă dată.

Alexandru Beldiman.

DIN TINERETEȚA LUI *Alex.* BELDIMAN

de Ț. GANE.

UN vechi caiet cu filele puțin îngălbenite, conținând 130 de pagini de slove mărunte, caligrafice, plecate mult spre dreapta, ceea ce în grafologie se talmăcește prin: **fire pasionată**, ne dă unele amănunte foarte interesante asupra vieții sociale a boierului Vasile Jora, care erau concepute pe un plan larg, dar se opresc brusc la pagina 131 prin ruperea filelor cari urmau. De fapt e un fel de roman de dragoste, sau mai bine zis descrierea psihologică a simțimentelor unui băiat de 18 ani, întors de curând din străinătate, și căzut ca din senin în mijlocul unei societăți moderne, rafinată și coruptă. Foarte stăpânit de simțuri, dar naiv și neexperimentat, tânărul Jora „se lasă sedus” de o femeie de peste 40 de ani, încă frumoasă și foarte binevoitoare față de tineret. El o crede sfântă și nu îndrăznește să-i destăinuie dragostea lui, fără a-și da seama că această dragoste se născuse tocmai din pricina **cochetăriei și avansurilor** pe cari i le făcuse tomnatica frumusețe. Numele acestei femei este înlocuit în manuscris prin trei stele, și nici un amănunt al **Amintirilor** nu-l putem identifica. Atât doărmăm că femeia aceasta, văduvă acum, avusese în vremuri neajunsuri cu bărbatul ei din pricina unui din frații **Cortazzi**, foarte cunoscuți pe atunci în capitala Moldovei.¹⁾

Întâlnind însă într-o zi, la teatru, pe o verișoară de a lui de 17 ani, care tocmai se întorsese și ea din străinătate, Vasile Jora se prinse a o iubi cu tot avântul tinerețelor sale și cu toată patima unui suflet neprihănit.²⁾ Din clipa acestei întâlniri Amintirile lui Jora încep să semene cu romanul lui Balzac: *Le lys dans la vallée*. Inima lui se împărți între iubirea sensuală — văduvă tomnatecă — și iubirea ideală — verișoara întoarsă din pension. E nu numai Crinul din Vale al lui Balzac, este Tannhäuserul lui Wagner; în sufletul tânărului amoretat cânta o întreagă orchestrație, în care predomina când motivul sacadat, excitant al vioarelor și al violelor, când motivul larg al instrumentelor de vânt.

În toiu acestor lupte sufletești, autorul face cunoștință cu un om, mai în vârstă decât el și cu experiență mai multă, care se crede dator a-i face „creșterea modernă” și a-i deschide ochii lumii așa cum este. Omul acesta era **Alexandru Beldiman**, fiul aceluia mare

vornic cunoscut în Istoria Literaturii prin a sa **Jalnică Tragedie**, și cunoscut el însuși mai târziu prin acțiunea sa republicană în timpul regelui Carol I și prin faptul că a fost un iscusit jurnalist, fondatorul ziarului „Adevărul”. Acțiunea acestui veridic roman se petrece în anul 1871, la Iași. Printre rândurile manuscrisului se perindă figuri dispărute de mult sau de curând, unele uitate, altele aproape istorice, ca de pildă Alexandru Beldiman, Eugenia Aslan,³⁾ Zulia Sturza.⁴⁾

Beldiman apare în Memoriile lui Jora în toiu luptelor sufletești ale acestuia, așa deodată, aproape pe neașteptate, ca un geniu al răului sau al binelui, nu se va putea ști niciodată, deoarece, după cum am arătat, manuscrisul se isprăvește brusc prin ruperea filelor lui. Autorul, cu o pană de maestru,

3) Eugenia Boldur-Kostaki, măritată întâi cu Aslan și apoi cu Conduratu, moartă abia prin 1923-24, a fost în 1866 o infocată separatistă.

4) Zulia Sturza, născută Negri, a luptat alături de fratele ei Costachi Negri, pentru unire în 1857.

Vasile Jora cu fiul său, maestrul Mihail Jora.

O serată la prințul domnitor la Iași, după un desen de M. Doussault.

care de altfel nu se desminte în cursul întregului manuscris, descrie pe luptătorul de mai târziu văzut sub prizma omului monden.

Tânărul Vasilică se afla în salon, cu mamă-sa, când servitorul deschise ușa pentru a anunța vizita lui Alexandru Beldiman. Doamna Jora păru supărată, căci omul acesta nu-i plăcea, în deosebi din pricină că se temea de influența pe care ar putea-o exercita asupra fiului ei. Și în adevăr că ascendentul acesta putea deveni mare, dacă am sta să judecăm după cum descrie adolescentul pe omul saloanelor ieșane de acum 63 de ani.

„Alexandru Beldiman nu era tocmai tânăr și era înșurat; avea aproape 30 de ani. Se vorbea mult de el. Avea o înfățișare foarte plăcută și un spirit cu totul fermecător. Iubit de multe femei pe cari le înșela, vanitos, imperios, sburdalnic și cutezător, era tocmai prin aceste însușiri, cu atât mai drag femeilor. De când intrase în lume, cucoanele din Iași făcuseră din el un om la modă și, de vreo 8-9 ani, se vorbea numai de cuceririle și de nebuniile lui. Înălțura pe amantii cei mai scumpi, iar dacă vreo femeie îl respingea, știa să întoarcă lucrurile în așa fel încât femeia pe care o căutasă să pară, în ochii lumii, a fi fost fără greș una din iubitele lui. Avea un fel al său de-a vorbi, care deși era căutat,

părea totuși firesc. Glumea fără a zâmbi, și dădea un nou farmec vechiturilor culese de pe la alții. Se pricepea să dea persoanei sale aceeași mlădie ca și spiritului său, mlădiei ciudată care nu se poate nici scrie și nici defini. Se îmbrăca cu mult gust, și părea boier mare chiar atunci când voia să arate că este.

„El îmi plăcuse întotdeauna. Nu-l puteam vedea fără a-l studia și a căuta să seamăn cât mai mult cu el. Maică-mea, care găsea caraghios tot ce nu este firesc, văzuse că omul nu-mi displace, ceea ce o mătnea adânc...”⁵⁾

Așa dar, mama lui Jora primi pe Beldiman cu o deosebită neplăcere, dar cu zâmbetul politicos al cucoanei din lumea mare, pe care buna creștere o silește să-și ascundă adevăratele simțimente.

Beldiman intră în odaie cu sgomot, se închină în fața Doamnei Jora, făcu tânărului Mihail un mic salut cu capul, se așeză pe un scaun și începu să vorbească... de toate și nimic, de vreme și de femei.

Vizita lui avea un scop. Dar scopul acesta era ascuns și lucrurile trebuiau aduse cu încetul ca să nu se cunoască dela început pentru ce venise. Începu deci să vorbească de rău, una după alta, pe toate femeile din Iași. Doamna Jora, mereu zâmbitoare, îl întreabă ce are el împotriva omenirii, de-o rupe așa întotdeauna cu dinții.

— „Ce-am eu împotriva ei?” răspunse Beldiman. „Dece nu mă întrebați ce are ea cu mine! Toată lumea mă ocărăște și mă sfășie! De pildă doamna Elena Ghica. Dar mă rog, ați mai văzut-o?”

— „Da” răspunse coana Joroaia.

— „Eu nu. De la o vreme încoace fug de lume, se ascunde...” și tânărul limbut începu să istorisească o poveste din ale lui, să încremenească gâftele de necaz.

— „Nu cred ce-mi spui” îl întrerupse doamna Jora. „Dar, știi, nu cred niciun cuvânt.”

5) Citatele sunt traduse, căci întregul manuscris a redactat în limba franceză.

— „Vai, doamnă, dar aş putea eu să spun vorbe neadevărate despre o femeie pe care o stimez mai mult decât pe toate celelalte.”

— „Da, da, se vede. Vai de celelalte.”

— „Ce vă spun eu, Doamnă, e tot atât de adevărat, pe cât e de netăgăduită vâpseala ce-o pune doamna * pe faţă.”

Tânărul Jora îngălbeni. Doamna cu trei stele era văduva lui iubită, dorită, încă stimată. Mama băiatului încercă să dreagă lucrurile :

— „Ce calomnie!” zise ea. „Nici odată această Doamnă n'a întrebuinţat nici un fel de fard.”

— „Da dă” răspunse Beldiman. „Precum n'a avut niciodată amanţi!”

Tânărul amores de 18 ani era cât pe ce să cadă de pe scaun. Dar Beldiman pentru aceasta venise în casă. Nu pentru a-l face să cadă de pe scaun, dar pentru a-l face din potrivă să se aşeze mai îndemânatec în jilful de catifea roşie al vieţii. El se făcu deci că nu vede nimic şi urmă, necruţător, mai departe :

— „Parcă cine nu ştie că doamna are inimă largă ? Parcă n'o avea chiar înainte de a se mărita ? Decât numai că de la afacerea Corttazi stă ceva mai la o parte de lume, încercând doar acum să facă educaţia acestui tânăr începător...”

Beldiman îl arătă pe Vasilică cu degetul, fără măcar a întoarce capul înspre el. Băiatul se făcu roş ca para focului, mamă-sa parcă nici n'ar fi auzit nimic şi convorbirea urmă mai departe, despre altele, până Beldiman părăsi însfârşit casa.

Dar cum îl văzu plecat, tânărul îşi luă pălăria să iasă la aer, să se răcorească. Necazul lui era nemărginit, dar nu împotriva simpaticului Beldiman, ci împotriva acelei femei care-i răscolea simţurile, făcând în acelaşi timp pe sfânta din iconostasul altarului. Adevărat că dacă sfătea să se gândescă, vina cea mai mare o purta el însuşi, căci sficios cum era nu îndrăzise niciodată să călce hotărît pe o cale bărbătească, ceea ce ar fi pus capăt chinurilor sale. Dar la urma urmei şi ea, auzi mă rog, ce-i tot bătea capul că e femeie cinstită, când de fapt era numai o prefăcută. Las'că o să-i arate el ei ! Se va răzbuna, pe dată, purtându-se cu ea cum se şi cuvenea unei atare femei... Astfel cugetând şi învărtind în minte gândurile lui hotărâte, tânărul Mihai, fără vrerea lui, se trezi pe neaşteptate în faţa casei iubitei sale.

Intră.

Dar care nu-i fu mirarea, de era să cadă iar lat la pământ, când păşind în salon găsi acolo, aşezat pe un divan vorbind şi clevetind, pe Alexandru Beldiman. Când îl văzu intrând, un zâmbet de mulţumire trecu fluturat pe buzele vorbitorului. Gazda, prevăzătoare, spune noului venit un mic „bună ziua”, rece ca un duş, şi vorba urmă mai departe, uşuratecă, scânteitoare :

— „Nu ne puteţi cere nouă, bărbăţilor, să vă fim credincioşi. Prea ar fi plictisitor... De altfel, nici D-voastre nu ne sunteţi. Îţi mărturisesc că nimic nu m'ar mira mai mult decât să văd odată, cu ochii, o dragoste veşnică.”

— „Iar eu” răspunse Doamna „dacă mă mir de ceva e cum de se mai află femei cari, cunoscându-te, să mai aibă încredere în D-ta”.

Beldiman, supărat, răspunse apăsător :

— „Femeile mă iubesc pentru defectele mele ! Suntem noi bărbăţii necredincioşi ? Se prea poate. Dar parcă femeile cum sunt ? Suntem indiscreţi ? ! A cui e vina ? Dece vă ascundeţi dragostele ? Parcă ochii lumii nu văd !”

Doamna căzu în cursă. Cu toată povara celor 40 de primăveri, ea răspunse, naiv :

— „Eu cred că te înşeli. Sunt dragoste care se pot ascunde de ochii lumii.”

Atât aştepta doar luptătorul, care întinzându-şi arcul, dete drumul săgeţii drept în ţintă :

— „Ce greşită eşti, scumpa mea Doamnă. Sunt femei cari-şi închipuiesc că nu ştie lumea ce fac, fiindcă lumea aceea are bună cuviinţă să nu le arate că le-au ghicit gândurile. Dar ce se mai cleveşte în spatele lor...! Eu, Doamnă, nu mă cred mai deştept decât altul, totuşi nimic nu-mi scapă.”

— „Ah !”

— „Sigur că nu. De aţi şti tot ce văd. De pildă, eram odată la o femeie din acele prefăcute şi dibace, cari-şi ascund patimile sub masca unei mari modestii şi cari par a fi înlocuit neorânduiala unei sburdalnice tinereţi cu

6) Pe atunci era o nemaipomenită ruşine ca femeile să-şi vâpsească faţa.

cuminţenie şi virtute. Eram singur cu ea în odaie. Deodată se deschide uşa şi se arată un tânăr, care e primit cu multă răceală — de abia i se spune bună ziua. Dar ochii vorbesc, glasul se mlădiază, omuleţul pare grozav de plictisit, iar eu, care văd toate, ies îndată din odaie pentru a merge să răspândesc vestea în tot oraşul...!”

Oratorul se sculă de pe divan şi se înclină în faţa gazdei, gata să plece. Trebuie mărturisit că scena aceasta este scrisă cu o deosebită măiestrie. Chipul lui Beldiman se arată inteligent, cinic, scânteitor.

Tânărul Jora rămase nemişcat în colţul lui, spumegând de necaz, în deosebi din pricina „omuleţului” acela pe care i-l trântise Beldiman în obraz. Dar Doamna cu trei stele, mondenă până în vârful unghiilor, prefăcându-se fireşte că n'a înţeles nimic, spuse musafirului ei :

— „Ce ? Vrei să pleci ? După ce te arăţi la o mie de ani odată. Te rog să rămâi.”

Beldiman chibzui pe dată în gândul lui un nou plan drăcesc, şi răspunse deci foarte politicos :

— „Sunteţi prea bună, Doamnă. Dar trebuie neapărat să mă duc, fiindcă mă aşteaptă cineva. Dacă aş şti însă că nu vă deranjez, m'aş putea întoarce deseară, să iau masa la D-voastre.”

— „Ce om draguţ” răspunse gazda zâmbitoare. „Da, vino deseară, te aştept cu plăcere.”

Dar de abia întoarse Beldiman spatele :

— „Uff ! nesuferitul !” strigă ea din adâncul sufletului.

(Va urma).

PREGĂTIRILE PENTRU LUNA BUCUREȘTILOR

Suveranul a fost săptămâna trecută în Parcul Carol, pentru a se interesa de lucrările pregătitoare cari se fac pentru Luna Bucureștilor. Fotografia noastră îl înfățișează pe Suveran împreună cu D-nii Gusti și Han.

Pentru copiii săraci

SOCIETATEA „Leagănul Sf. Ecaterina”, mulțumind tuturor cari au răspuns apelurilor făcute, face un nou apel ca bine voitorii să le trimeată de Paște, îmbrăcăminte, încălțăminte și jucării chiar uzate. În afară de Institutul dela Arcul de Triumf cu 300 de sugari, Societatea are în așezămintele sale din Valea Prahovei, 500 copii între 2 și 16 ani și mai ajută la vatră 200 copii nenorociți din familiile numeroase și sărace. Poate deci folosi și îmbrăcăminte de adulți.

Face apel la toată lumea precum și la membrele sale rugând să se ostenească strângând dela prieteni și rude diverse donații. Anunțând la telefon 3/25/27, se trimete bucuros pentru ridicarea obiectelor.

Prea Stimați Domni !

Suferiam de mulți ani de reumatism ; am încercat multe medicamente ce sunt indicate a vindeca această boală însă în zadar.

După recomandafia medicului, am încercat și Tabletele Togal, cu care m'am vindecat complet, așa că îl recomand cu conștiința împăcată tuturor suferinzilor ca cel mai bun și eficace medicament.

București, VI, 8 Oct. 1932.

V. Mihăilescu
Str. Petre Ispirescu 91

Gura amară !

Limba albă !

Stomacul stricati

Acei cari își închipuie că, dimineața când se trezesc din somn, e firesc să aibă gura amară și limba încărcată, — și care continuă astfel luni de-arândul — se înșeală cumplit. Stomacul lor funcționează prost și e inevitabil ca într-o zi oarecare, acest lucru să le fie amintit printr-o insomnie tenace, prin migrene necunoscute până atunci, prin gaze, prin senzații de acru, prin arsuri la stomac sau prin greutate în trup, după fiecare masă.

În acest moment mai e încă vreme să remediezi aceste răuri, luând, după masă o mică doză de Magnesia Biserata. Pentru că, neglijându-le prea mult aceste simptome degenerază, automat, în dispepsie ce va deveni încetul cu încetul cronică. Luat lucrul din vreme e bine, — o întârziere reprezintă o primejdie. Magnesia Biserata se află de vânzare în toate farmaciile și drogueriile cu prețul de lei 75, sau în formatul mare economic cu lei 110.

„CARTEA CU PĂCATE” de JOSEPH DE SAXA

Cunoscutul și apreciatul nostru confrate, d. Joseph de Saxa, autorul minunatelor eseur din pagina cinematografică a „Dimineții” și a numeroase reportaje de călătorie, va face să apară, zilele acestea, primul său roman intitulat „Cartea cu păcate”.

După informațiile pe care le deținem, cartea d-lui Joseph de Saxa va constitui o adevărată revelație în literatura noastră, fiind scrisă într-o manieră cu totul aparte și tratând una din cele mai originale teme ale vieții moderne. Autorul se depărtează de data aceasta și de reportajul evocator al călătoriilor prin țări străine și de culisele cinematografului și abordează un conflict psihologic de pasionantă evoluție. Un conflict de nebanuite proporții tratat prin prizma umorului și a satirei fine. Cercul restrâns al publiciștilor care au asistat la lectura manuscrisului ne anunță cartea d-lui Joseph de Saxa ca un mare succes de librărie, atât prin tema pe care o tratează cât și prin titlul ei original.

Din parte-ne, nu putem decât să urăm din toată inima succes valorosului nostru confrate în care am întrezărit în totdeauna mai mult decât eseu cinematografic și reportaj de călătorie.

M. MAR.

Numai Spuma curăță....!

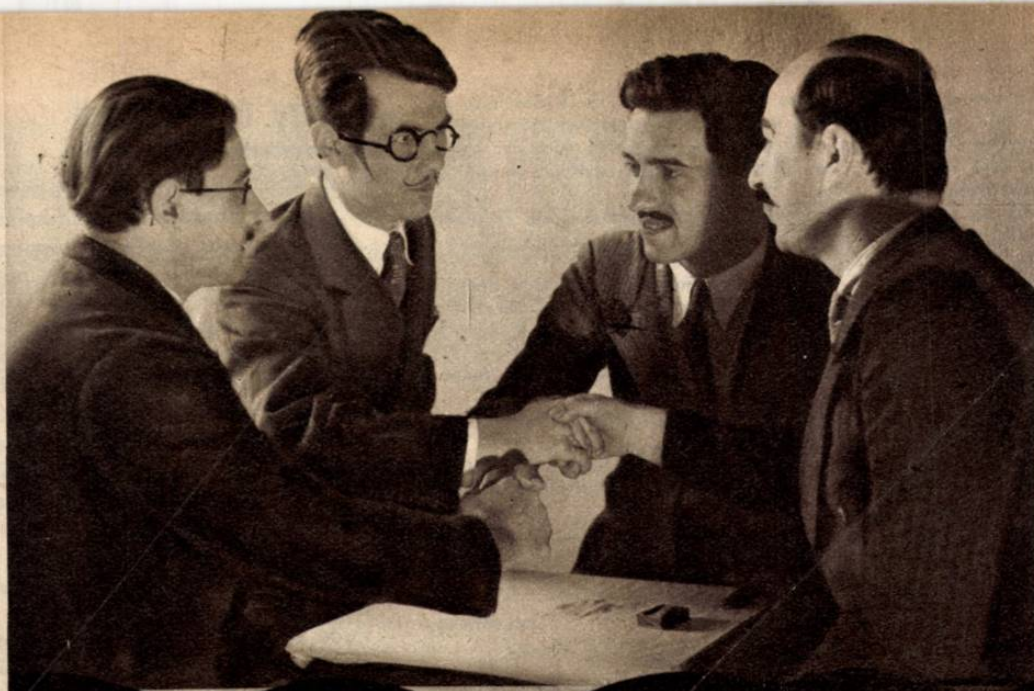
Pasta de dinți KALODONT grație spumei sale bogate îndepărtează bacteriile și orice urmă de mâncare, permanenta primejdie a dinților!

Întrebuințați deci regulat K'ALODONT dimineața și seara!

PASTA DE DINȚI SPUMOASĂ

Clubul ANTISUPERSTITIOSILOR

DACĂ n'ar fi superstițiile, viața ne-ar parcă posacă, searbădă, banală și-ar coborî la nivelul vieții animalelor.

Nu s'a văzut niciodată un fox-terrier emoționându-se la gândul că va trece pe sub o scară și, mai puțin, un elefant leșinând că a călcat pe o oglindă, iar dacă întâmplător un cocoș întâlnește dimineața un paianjen, îl înghite frumusețea fără să fi căzut în melancolie. Oamenii au îndreptat toate astea. Dintr'o existență prea simplă ei au făcut un admirabil amalgam de complicațiuni.

Îmi pare că sunt nevoit s'o mărturisesc: căzusem într'o virtute peste măsură de mare, vecină cu frica și, puțin câte puțin, vrând să alung departe de mine forțele ascunse, despre cari nu se știe niciodată dacă sunt primejdioase sau făcătoare de bine, mai adăugam sbuciumului meu firesc o seamă de alte neliniști cari, îndepărtându-mă de stricta animalitate, îmi zădărniceau orice înclinare spre munca serioasă. Nu mai îndrăzniam să iau sarea de teamă să nu răstorn solnița și-mi 'fră-

mintam mintea cu tot soiul de calcule spre a mă feri să pun la cale vreo afacere, Vinerea. O doamnă, destul de pricepută în științele oculte, mă asigură într'o seară de destăinuirii reciproce, că nu era destul să păstrez regula negativă a Vinerei, ci că fatalei zile a lui Venus trebuia să-i mai alătur Miercurea, care e ziua lui Mercur și Lunea, ziua Lunei.

Dacă adaug la toate acestea faptul că Sâmbăta mă abțineam dela orice treabă — obicei importat din Anglia — iar Dumineca făceam la fel, deoarece ziua aceasta îmi ve fi totdeauna sfântă, se vede că săptămâna mea de

În această pagină, diferite fotografii luate la clubul superstițioșilor:
Sus: Este strict obligatoriu să-ți dai mâna încrucișat...

... deasemeni, trei fumători sunt obligați să aprindă dela același chibrit.

Mijloc: Membrii clubului își fac o datorie din a se bărbierii în fața unei oglinzi sparte.

Jos: Când vii acasă seara, trebuie neapărat să-ți scoți pantofii având pălăria pe cap...

... membri clubului — în număr de 13 — își fac o datorie din a sta toți odată la aceeași masă.

lucru se redusese la jumătate și că nu prea îmi mai rămânea timp să gust bucuriile soartei. Din fericire — și în împrejurări neprevăzute — făcui cunoștința unui domn german, venit de curând la Paris. Eram trei: domnul acesta, prietenul care mi-l prezentase și eu. Din politețe și ca să-mi arăt mărinimia față de un strein, am oferit țigări; apoi ca amabilitatea mea să fie deplină, am aprins un chibrit. Domnul strein zâmbi: „Fă-mi plăcere și aprinde d-ta întâi...” — zise el. Il ascultai. Pe urmă, adause: „Acum aprinde țigarea prietenului d-tale”. M'am supus. „Și acum... pe a mea...”.

Tresării.

— Te rog... te rog...! — mă îmbie el cu o stăruință atât de binevoitoare căreia nu mai mă puteam împotrivi.

Măna-mi tremura întinzându-i chibritul aprins. În-drăzneala de a aprinde trei țigări cu același chibrit atrăgea asupra mea furia tuturor duhurilor rele cari de bună seamă n'aveau altceva de făcut decât să-mi grăbească moartea.

Când prind o pisică neagră, membrii clubului o păstrează ca pe un lucru de preț...

... iar într'unul din dulapurile „s alonului de primire” se poate vedea o impresionantă colecție de capete de mort, cifre „13” și alte obiecte de acest fel.

— Nu-ți fie teamă — zise domnul german — iau asupra mea răspunderile oricărei nenorociri. Află că fac parte din Clubul Antisuperstițioșilor, cel mai vestit din Berlin.

Noua mea cunoștință îmi păru deodată mai vrednică de admirație decât Pliniu, cel care tăgăduia știința Augurilor și mai mare chiar decât curajosul Apian care cutezase să se prefacă orb numai ca să scape din mâinile triumvirilor Romei. Pretextai o sete arzătoare ca să-l târâsc undeva, la o cafenea. Nu se lăsă rugat prea mult și bău două pahare cu bere înainte de-a începe vorba.

— Ce e cu Clubul d-voastră? — întrebai, așa într-o doară.

— E un club frumos... — îmi răspunse el, clătînând din cap, — un club dintre cele mai interesante. Suntem treisprezece membri, niciodată mai mult, niciodată mai puțin. Ne întrunim Vinerea și ori câte ori ea cade într-o zi de treisprezece, sărbătorim cu multă voioșie acest prilej. Tacămurile sunt așezate cruciș, iar în mijlocul mesei tronează un cap de mort, da, un adevărat cap de mort al cuiva care trebuie să fi fost grozav de urât în viața lui. În ziua aceea, ne oferim între noi cadouri mărunte, cuțite, foarfeci, pumnale și uneori ace...

— Într'un cuvânt, tot ce poate răni sau tăia prietenia...

— Ai dreptate. Pe de-asupra, cerem membrilor ca dimineața, la sculare, să calce totdeauna cu piciorul stâng și să spargă cu propria lor mână oglinda din camera de toaletă. Prin jurământ, ei se obligă să nu se încălze decât după ce și-au pus pălăria pe cap și să răstoarne solnița cu sare oridecâteori se așează la masă...

Ascultându-l pe acest domn, mă cuprinsese o mare descurajare. Mi se părea că ar fi peste puțină vreme să înfrunte atâtea nenorociri deodată. El însă se mulțumi să suridă când i-am mărturisit turburarea mea.

— Vrei să vii cu mine? mă întrebă.

— Văd că nu. În stradă, noua mea cunoștință oftă...

— Păcat — exclamă el — că nu suntem într-o zi de treisprezece!

Din nenorocire, nu puteam noi să schimbăm rânduiala neînduplecată a zilelor. Eram în 25 ale lunii. Observai că însoțitorul meu adulmeca aerul, nehotărît, și-l întrebai dacă nu căuta ceva.

— Da, — îmi răspunse el — caut o scară. Nu mă simt deloc în apele mele dacă nu trec în fiecare zi pe sub o scară...

Găsirăm o casă în construcție, cutreerând câteva străzi învecinate, dar singura scară ce slujia zidarilor era răzimată de perete. El întreabă dacă îi îngăduiau s'o așeze într-o poziție cuviincioasă, adică în așa fel ca să trecem cu ușurință pe dedesubtul ei. Lucrătorii se învoiră să-i facă pe plac, fără să se mire cătuși de puțin. Astăzi, Parizienii, sunt mai îndatoritori decât ne închipuim față de toți inșii fugiți de sub supravegherea medicală.

Trecui și eu pe sub scară. Însoțitorul meu mă aștepta la capătul opus. Numai decât se informă de starea mea. „Cum te simți acum?”

— Cu puțin guturai — răspunsei eu — dar nu te îngrijii, căci e o răceală veche de trei ani...

Lipsia un element liniștei sale și vru să aflu ce. „O pisică neagră” îmi răspunse.

Ajunsesem în Piața Republicei fără să fi dat cu ochii de vreuna. Oftă din greu: „La Berlin găsești câte pisici negre vrei!” Ce să-i faci! — îmi ziceam în gând

— așa oraș privilegiat mai rar: pe lângă Hitler mai are și pisici negre!... În clipa aceea zări un prepeșnic în culoarea dovieacului. „Poate că te vei folosi de el”... arunca eu o vorbă. Neamțul meu scutură din cap. Nu; dimpotrivă acest „ersatz” îl desgusta și trebuia câteva minute ca să-mi explice deosebirea

dintre un câine și o pisică. Exprima niște gânduri profunde, pătrunse de o filosofie senină, când deodată îl auzii scoțând un țipăt de bucurie. După colțul bulevardului Beaumarchais se ivise o înmormintare. Uită pisica neagră, mă apucă de braț și mă târi spre cortegiul funebru. Apoi, cum ajunsesem în dreptul dricului, mă împinse înainte silindu-mă astfel să trec drumul.

Isprava aceasta ne atrase muștrulăia unui agent arțăgos, în vreme ce un șofer ne felicita, asigurându-ne că-l interesam.

Tovarășul meu nu pricepu decât pe jumătate, iar eu nu prea mai aveam chef să-i explic restul. De altminteri, își recăpătase toanele bune de mai înainte. Un eveniment neașteptat ne smulse pe amândoi din gânduri.

Dacă există în adevăr cineva care să-mi procure bucurie — de altfel, pentru scurtă vreme — apoi acesta

e un cal tărcat când trece prin înaintea ochilor mei, înhămat sau nu. Or, iată că întâlnirăm unul. Un cal bălțat ce-și purta semeț hamurile cu plăci aurite și petele roșcate pe un păr alb ca zăpada. Mergea la trap fără să știe că incarna grația în forma ei cea mai aleasă și că tocmai asta stârnise admirația mea. Il arătai neamțului, noul meu prieten. Acesta păli.

— Ah! — bolborosi el — asta înseamnă că ne pân-dește o nenorocire!

Apoi, după o clipă de tăcere, adause:

— La urma urmei, nu-i decât un cal pestriț, prin urmare un cal ca oricare altul; și, la o adică, am întâlnit în viață poate o sută de cai tărcăți...

Dar vedeam bine că prea se gândea stăruitor la această întâmplare. Avusei cruzimea să dau o explicație turburării cel copleșise.

— Se vede treaba că d-ta, refuzând să admiți influența cuvenită superstițiilor rele împotriva cărora lupți, atribui în schimb superstițiilor binefăcătoare o funcțiune cu totul contrarie. Astfel, ceea ce pentru restul lumii provoacă o reacțiune plăcută d-tale îți pricinuește o senzație nesuferită...

Și adăugai, cu șiretenie:

— Din parte-mi, le găsesc toate astea destul de firești. Cred că un neamț nu e în stare niciodată să guste din plin tâlcul unei ironii. Acesta, se grăbi să-mi explice că o doctrină pătrunsă de absolut și care neagă

prevestirile nu poate să atribue unui eveniment, oricare ar fi el, o anumită însușire alinătoare sau descurajatoare. Or, tocmai când vorbea astfel, se clătina deodată, călcând greșit pe marginea trotuarului încât puțin lipsi să nu cadă. Se agăță sdravăn de brațul meu.

— Aveți mulți cai-tărcăți la Paris? — mă întrebă el, cu o vădită neliniște.

Îi răspunsei că îi înlocuiam treptat-treptat cu automobile pestrițe, ceea ce nu prea era o vorbă de duh, însă ea avu darul să-l liniștească.

— Cu atât mai bine — îmi zise, sprijinindu-și o mână pe umărul meu. — Fiindcă vezi, refuz absolut — abso-lut — să mă impresionez la vederea unui cal bălțat de natură în chip atât de caraghios; dar, fără să vreau, m'am gândit prea mult la el și iată ce mi s'a întâmplat: cât pe-aci să viu în nas... Zău, oridecâteori întâlnesc un cal tărcat; nu mai sunt stăpân pe mine și... cad. La revedere și iartă-mă: am să mă întorc la hotel cu un automobil...

Schimbarea aceasta bruscă avu darul să mi-l facă nespus de simpatic și zâmbetul lui sfios îi atrase compătimirea mea: nu era decât un om ca și mine.

Acum trebuie s'o recunosc spre rușinea noastră: nu suntem pe deplin descătușați de fantastic și de supranatural, deoarece mintea noastră e înclinată să le plăsmuiască la orice pas. Incepând de astăzi, disprețesc cluburile antisuperstițioșilor fiindcă, din păcate,

RECORDURI RECORDURI

Bărbătești Femenin

Raidul București-Eutebe-Africa Equatorială

O MUL a căutat întotdeauna să învingă vitregele condițiuni ale vieții, să le supună voinții sale, și astfel a fost mereu în luptă cu elementele naturii.

Fie că perforează munții până'n măruntaie, spre a scoate aurul care să „echilibreze” bugetele și să pună în circulație bogății, fie că, suflăte sublime pornesc spre pol, spre a cucerii pustii de gheață, țara urșilor albi și a Eschimoșilor.

Însă omul e vecinic nemulțumit, și nu i-a fost de ajuns aurul scos din mină și atunci s'au străduit tot felul de savanți să fabrice ei aur. Se pare că Dunikowsky — alchimist și fost pușcăriaș — a reușit să dea lumii această fericire iluzorie a aurului.

Pe de altă parte, dorind să pătrundă toate misterele, să ajungă cât mai sus, după ce-au pornit baloane stratosferice din Belgia și din Rusia, acum se fac pregătiri în America și în Elveția pentru culmi pe cari nu cutezăm să le închipuim măcar.

Și nu numai în ceea ce privește ascensiunile stratosferice, spiritul omenesc se arată cutezător și avântat.

Trebue să observăm însă că mai tot ce s'a obținut până azi sunt rezultate ale energiei și capacității masculine. Femeia prin firea ei, mai puțin frământată de dorul de a ieși din comun sau predispusă, dacă e frumoasă, să urmeze calea tradițională a înaintașilor, mulțumindu-se cu o glorie răsfărată într'un cerc restrâns la cartierul în care locuiește sau în orașelul unde-și petrece viața. E mult mai comod și riscurile sunt reduse.

Iată pentru ce se cuvine să apreciem în mod deosebit pe acele femei cari se străduiesc să se înalțe deasupra mulțimii prin alte calități decât cele fizice. Astfel pomenim cu stimă numele Ameliei Earhardt, iar la noi pe Smaranda Brăescu și acum în urmă, mai ales, pe domnișoara Irina Burnaia.

Fără a socoti ca un simplu titlu de snobism brevetul pe pilot pe care l-a obținut cu sârguință, d-ra Burnaia a plecat astă iarnă, pe un avion de sport I. A. R., într'un raid de lungime și durată, pe ruta București-Eutebe-Africa Equatorială. Gestul domnișoarei Burnaia e cu atât mai apreciable, cu cât dânsa nu e lipsită nici de atributele frumuseții. Actul ei capătă astfel o dublă semnificație: întâi dorința de a înfăptui un lucru mare, util tuturor, apoi abnegația, înlăturarea oricărui sentimentalism privitor la persoana sa fizică și morală.

Plecarea s'a făcut în ziua de 3 Ianuarie, avionul fiind pilotat de d-ra Burnaia și având ca observator pe d. lt. Ivanovici.

Am hotărât să publicăm „Jurnalul

Aviatoarea Burnaia în carlinga avionului.

Vedere asupra localității Kampalo situată la 30 km. de Eutebe.

Avionul d-rei Burnaia în zbor.

de bord” al acestui raid, pentru că în acest fel cititorii vor putea participa la toate momentele emoționante ale performanței. Acest jurnal e scris de domnișoara Burnaia.

3 Ianuarie. Aeroportul Băneasa.

Starea sufletească din ultimele clipe ale plecării, nu poate fi încercată a doua oară. Trecem pentru prima dată hotarul țării, cu un motor atât de redus, pentru o rută atât de dificilă, firește că speranțele în reușită nu puteau fi tocmai strălucite. Aerul dimineții și ceața, amplifică emoția despărțirii de Patrie. Am sosit încă din zori pe aerodrom. Cu toate acestea nu putem decola până când nu obținem meteorul dela Burgas. Pe aerodrom, în afară de câțiva cunoscuți cari se străduiesc să ne îmbărbăteze prietenește, nu se mai află nimeni altcineva. Cu tot zelul lor de a ne arăta asigurată întreaga reușită, atmosfera sufletească se menține greoaie. Două zile mai înainte, Frimm și Dumitrescu suferiseră nefericitul accident.

Motorul merge au ralenti. Ii facem ultimul control. Cineva se miră că nici o gazetă n'a anunțat încercarea ce vrem s'o desăvârșim. Desigur, pe atunci nu aveam puternicul argument de astăzi: ca și noi, cele trei echipagii cari au plecat în Africa Dumineca trecută au trebuit să-și desvăluie intențiile tot în ziua plecării. Pentru ce procedeu misterios? Ar fi și obositor și inutil să insistăm. Nu noi vom reface, în câteva rânduri scrise, o atmosferă morală atât de dăunătoare...

Privim pentru ultima oară hangarul C. I. D. N. A. și mohorâta pădure a Bănesii, pe ale cărei creste ceața stăruie asemeni unui vis urât. Totul e trist. Totul. Acum florile din fața aeroportului, printre cari vara pasc oile, nu sunt de văzut. Tulpine negre, pe jumătate rupte, stau umil înfipite în albul cenușiu al zăpezii. În enervarea mocnită a cerului nu se poate citi nici un pronostic. E ora 10. Stringem în grabă cele câteva mâini cari ni se întind afectuos și... decolăm.

* * *

Ceața ne obligă să sburăm cât mai jos, uneori chiar la înălțimea stâlpilor de telegraf. Foarte curând, Bucureștii dispar. Până la Giurgiu navigăm urmând indiciile busolii. Nu după mult timp se ivește la orizont, prin ceața deasă, Dunărea, un imens balaur ce se svârcolește neputincios în greelele cătuși ale malurilor.

Timpul devenind tot mai nefavorabil, sburăm cât mai jos, urmând calea ferată bulgară, ce duce dela Rusciuk la Șumba. Dela Șumba începe partea deluroasă din jurul Balcanilor. Soarta începe să ne fie mai puțin vitregă, ceața risipindu-se pe ici, pe colo, oferind spărturi ce ne permit să ne urcăm deasupra la 1500 m. Aici e senin mult și soare.

Depart, în zare, vârfurile Balcanilor ieșite din norii ce acopăr văile apar majestoase. Priveliștea e încântătoare. Norii, în bătaia razelor solare apar cu margini aurite, cașicum ar fi de borangic. Un poet ar găsi aici elemente lirice

care să-i inspire o operă nemuritoare. Sus: cerul de un albastru nemaîntâlnit, jos: nouri și creste de munți pustii. Aici, departe de orice invidie sau micime, divinitatea omului se poate manifesta infinit și puternic.

Cu ochii la busolă continuăm sborul până aproape de Burgas, pe care datorită risipirii constante a norilor îl zărim dela 15—20 km. depărtare. Aproape brusc s'a schimbat vremea. La stânga noastră marea se întinde nesfârșită. Valuri spumoase tălăzuesc și se ridică asemeni unor cai albi în picioare, voind parcă să-și ia sborul până la nori. Urmăream tot timpul coasta mării, uneori afundându-ne câte 8 — 10 km. în larg, spre a ocoli zonele interzise.

Pescăruși, în cârduri mai mari sau mai mici, ating parca malurile în sborul lor șagălnic și neregulat. Sclipind în soare se zăresc minaretele moscheelor din Constantinopol. Pe Bosfor, văpoare și bărci.

După trei ore și douăzeci de minute, suntem la Istanbul, parcurgând deci 470 de km. Pe aerodromul EŞILKYOY ne întâmpină bucuroși aviatorii turci, reprezentantul Shell și personalul obișnuit.

4 Ianuarie 1935.

Vremea e schimbătoare. De unde ieri era soare și cald, astăzi e frig și mohorât. Buletinul meteorologic primit ne informează că timpul nu este tocmai favorabil dar nici imposibil. Plafonul este de 4—500 m. iar vizibilitatea între 8—10 km. Trecem Bosforul, urmând coasta mării până la Schille. De aici, în loc să ne îndreptăm spre Adabazar, tocmai spre a fi siguri că nu vom intra în zona interzisă, continuând pe litoral încă 8—10 minute după busolă către râul Sacaria, cu intenția de a-l atinge ceva mai la nord de Adabazar.

Intr'adevăr, reușim. Deodată presiunea uleiului începe să scadă. Continuăm sborul socotind că presiunea va reveni, însă temperatura motorului începe să crească. Ne hotărîm să aterizăm, o menținere în aer devenind imposibilă. Zărim un teren foarte bun, lung de peste 1 km. lat 2—300 m. și perfect neted, mărginit la nord de o șosea, la est de râul Sacaria, iar la vest de terenuri agricole mai înalte cu doi metri și despărțite de terenul de aterisaj printr'un șanț. Aterisim în perfecte condițiuni. Controlând mo-

torul, constatăm că hollenderul conductei manometrului de presiune s'a slăbit în punctul unde această conductă face legătura cu conducta principală de ulei. În mai puțin de cinci minute, totul fiind pus în ordine pornim motorul și constatăm că funcționează perfect. Tragem avionul la capătul terenului și îl punem în plin.

Rulăm mai bine de 6-700 m. dar avionul refuză să intre în viteză. Fără explicație, brusc roata fură la dreapta. Moment de groază; în plin motor, la cîteva metri în fața noastră, barajul de doi metri amintit mai sus. Să fi frinat? Capotam sigur. Singura soluția și unicul mijloc de a ocoli moartea era acela de a lăsa avionul să se apropie cîteva metri de baraj și apoi, trăgînd repede de manșă să-l sărim. Avionul răspunde la comandă însă prinde cu una dintre roți în creasta barajului...

Simțim un șoc. Plutim în aer încă 15-20 m. însă din cauza izbiturii aparatul pierzându-și echilibrul se înfundă în continuu. Tăind contactul, aterizăm forțat într'o arătură. La contactul cu pămîntul avionul înclină pe aripa dreaptă și execută o ușoară întoarcere, în care timp se rupe helicea. Viața ne este salvată.

* * *

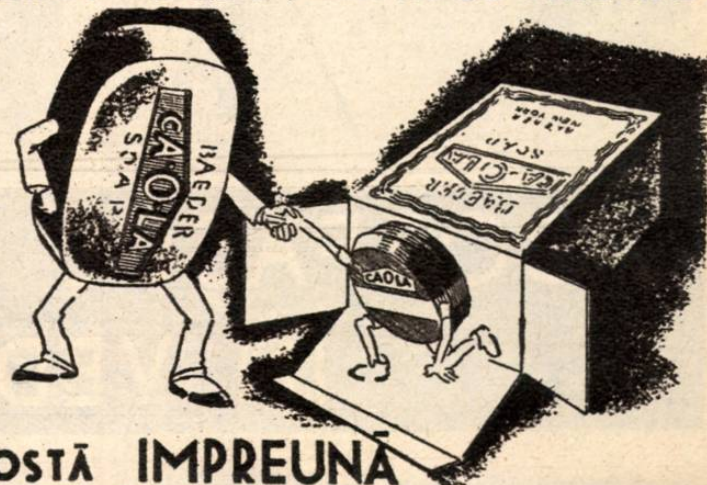
Ninge rar și leneș împrejurul nostru. E prima zăpadă pe aceste meleaguri. Privim zădarnic în jurul nostru. Nici o ființă omenească nu se vede. Nimeni nu trece. Nimeni nu vine. Cercetăm cu atenție eventualele stricăciuni ce ar mai fi putut suferi avionul. Durerea încercată în acele clipe, își poate oricine închipui, nu se poate descrie. Aproape că nu ne vine să credem ceea ce vedem. Desigur am scăpat cum nu se putea mai ușor; doar un singur lucru ne face să blestemăm clipa accidentului: gîndul că va trebui să demontăm aparatul, pentru a-l transporta și repara, precum și timpul pierdut.

Ninsoarea s'a întesit și mai mult. Vîntul suflă puternic, făcînd ca în zarea tristă fulgii să joace diabolic, miraculos, ca în bazme. Pretutindeni natura a așternut un zăbranic al morții și în suflute purtăm atîta deprimare încît nu știm dacă ar trebui să ne ridicăm viața aici sau să învingem și de data aceasta, pentru a renaște cu sufletul însoțit.

(va urma)

S'A EFTINIT.
1 SĂPUN MARE + 1 CREMĂ CU VITAMINE

**COSTĂ IMPREUNĂ
LEI 30**

Reprezentanța Generală pentru Vechiul Regat, Bucovina și Basarabia
ARTHUR WEISBERG, București, Strada 11 Iunie No. 67

**Mătasea de cusut și
de butonieră
Gütermann**

Alegeți o țesătură bună, doriți o confectionare aleasă, insistați ca, neapărat cusăturile să fie din mătase naturală. Nu veți trebui nici o dată să le refaceți.
Atenție la marca de fabrică.

**Institut medical
cosmetic**

Str. Brezoianu 9, București III
Telefon 3-5922. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate tărimurile cosmetice.
Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului etc.

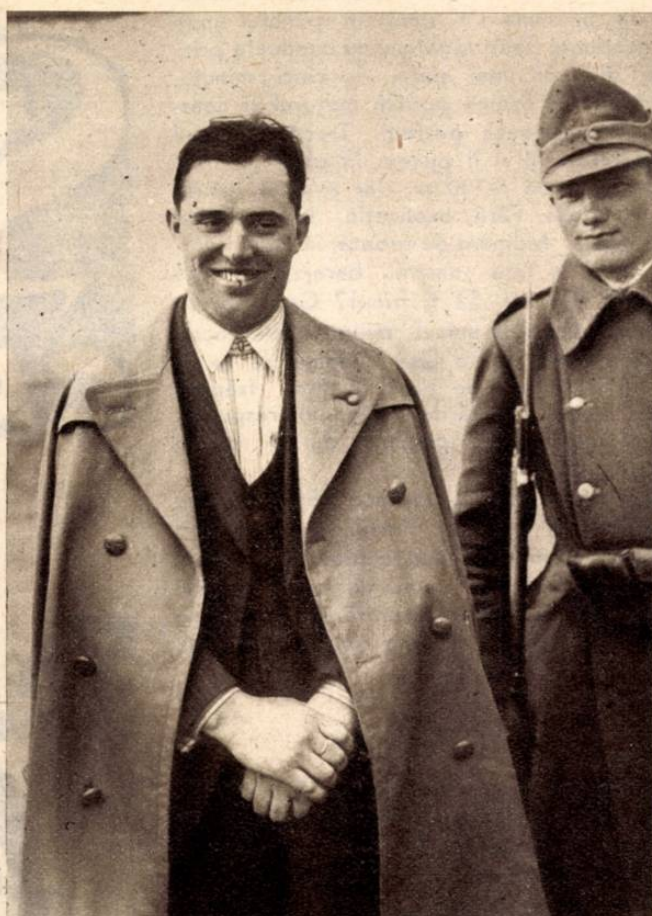
**intr'adevăr
SLĂBEȘTI!**

prin întrebuințarea
tabletelor de slăbire
**Boxberger
Kissingen**

Corpolența nu este nici frumoasă nici modernă, provoacă oboseală repede, somnolență etc. Inseamnă un pericol pentru sănătate și viață.

Tabletele de slăbire Boxberger-Kissingen ajută eficient la linia modernă și dorită fără dietă deosebită. Nu conțin substanțe vătămătoare, deci fără defriment pentru inimă sau alte organe.

BORFAȘUL COROIU TRANSFORMAT IN VEDETA DE CINEMA!...

Să nu ne mai plângem că nu avem producție cinematografică autohtonă. Lipsa de vedete, de studio, de specialiști și de tehnicieni, ne-a fost împlinită săptămâna trecută prin apariția în film a „celebrului” Coroiu.

Așadar, acest borfaș ordinar, care și-a bătut joc timp de doi ani de un județ întreg, de cetățeni, ca și de autorități, a fost pus să filmeze.

Și cum credeți că s'a făcut această operație? Domnul regisor l-a rugat frumos să fie atât de amabil și să accepte filmarea, pentru ca apoi, să insiste să aibe amabilitatea și să... vorbească la microfon pentru cetățenii României Mari!

Fotografiile din această pagină înfățișează câteva aspecte din trista mascaradă a filmării banditului.

Iată-l vorbind cu importanță la microfon, su-râzând în alură de prim amoretz (desigur după indicațiile regisorului), logodnica lansată la rang de mare frumusețe (fotografia nu spune același lucru), între baionete cu aer de martir îndreptându-se spre locul filmării, în fața aparatului cinematografic fiind urmărit de privirile admira-tive ale regisorului și în sfârșit în profil cu părul vâlvoi încercând o alură de bandit romantic... (Și el care nu este decât un bor-faș ordinar).

(Fotografii Berman)

DIN STRĂINĂTATE

PLIMBARE JAPONEZĂ ÎN U. S. A.

Ministrul Japoniei în Statele Unite, Hiroshi Saito, împreună cu familia sa, se plimbă — odată cu venirea primăverii — pe sub copacii înfloriți din Worthington. Cadrul este cu desăvârșire exotic, ca și personagiile care-l animă.

TRIPLU SALT MORTAL

Tot din Worthington reportajul succese special ne trimite decorativă fotografie din josul acestei pagini, luată în timpul unui spectacol de circ în aer liber.

*Parfumul
e femeia*

Slămiror de patimi, evocator de primăvară, parfumul ascunde în esențele sale tot farmecul femeii. Orientul a înțeles aceasta. De veacuri, el deține secretul tuturor gamelor de arome. Specialiștii lui DUVARY au învățat tainele acestei subtile alchimii dela tradiția orientală. De aceea, Apa de Colonia CASCADE, DUVARY cu parfumul ei, cu însușirile ei tonice și igienice, e neînlocuibilă. Pudra de Lux CASCADE, Apa de Colonia CASCADE.

CASCADE

Duvary
vous embellit Madame

FARD
CASCADE
ROUGE À
LEVRES
CASCADE

Iată un veritabil pa-
 radis al păsărilor. Ia
 o fermă din Kent. Tot
 soiul de păsări din
 toate țările lumii s'au
 adunat acolo.

FIECARE sunet ce iese din gâtul unei păsări își are rostul lui. Monotonul croncănit al ciorilor și neîncetatul măcăit al raței, nu pare să fie un cântec și nici nu este, dar iarăși, nu trebuie luat doar drept o serie de șgomote fără sens. Este un grai păsăresc și fiecare silabă, fiecare inflexiune, comunică altei păsări o idee. Pășările cântă, croncănesc sau șueră, pentru a-și comunica dorințele.

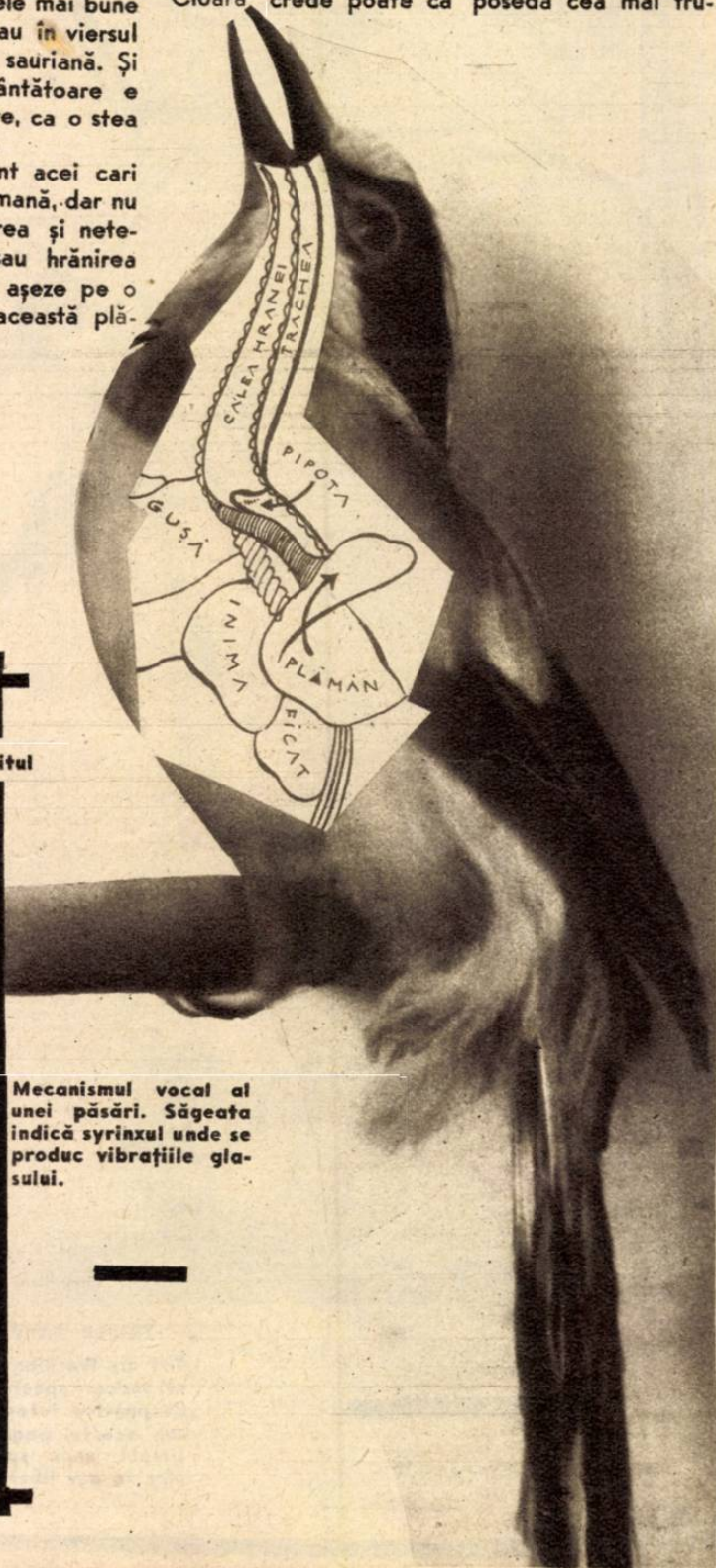
Handwritten musical notation on two staves. The top staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). It contains a series of notes, including a half note G4, a quarter note A4, and a series of eighth notes. The bottom staff begins with a bass clef and contains a half note G3, a quarter note A3, and a half note G3. The notation is written in dark ink on aged, slightly yellowed paper.

Handwritten musical notation on two staves. The notation consists of various notes, including eighth and sixteenth notes, and rests. A 'b' symbol is written above the first staff. The handwriting is in a historical style, likely from a manuscript.

The first system of musical notation for 'The Bird Song' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It begins with a treble clef, a sharp sign, and a common time signature 'C'. The melody starts on a quarter note G4, followed by an eighth note A4, a quarter note B4, and a quarter note A4. A slur covers the next two notes: a quarter note G4 and a quarter note F#4. The lower staff is in bass clef and begins with a bass clef and a common time signature 'C'. It starts with a quarter note G2, followed by a quarter note F#2, a quarter note E2, and a quarter note D2. A slur covers the next two notes: a quarter note C2 and a quarter note B1.

IDE CE CANTAR

Tuturor păsărilor, inclusiv cioara și rața, le place să-și asculte glasul, spune d. Delamain. Cioara crede poate că posedă cea mai fru-

moasă voce din lume tot așa cum ar putea avea convingerea că posedă și cele mai negre pene. Dar dacă o pasăre devine ceea ce am putea numi o artistă vocală, aceasta se datorește faptului că posedă un simț al frumosului, apoi posibilității de-a scoate note limpezii și de-a alege dintre ele pe cele mai frumoase și mai pline, legându-le într-o frază muzicală, ce-i transformă strigătul în cântec.

O mare parte dintre păsări posedă doar o singură notă muzicală, ce diferă foarte puțin de strigăt și pe care o repetă mereu. Altele, pot intona o frază simplă, iar **pitigoiul** posedă chiar un refren precis, pe care-l încheie cu un viguros crescendo. **Sticletele** își poate prelungi unica-i frază și da într'un recitativ muzical punctat de exclamații, — asemeni unei cântărețe de operă, al cărei rol este jumătate vorbit și jumătate cântat.

Ciocârlia este o adevărată compozitoare. Improvizază, dă glasului felurite modulări și-i întrebuințează notele în nenumărate combinații, realizând triluri de artă din cel mai simplu motiv muzical. Și mai înzestrați sunt cântăreții din familia **sturzorilor**, din care face parte și faimoasa **privighetoare**, atât de îndrăgită de poeți. Majoritatea barzilor, inclusiv John Milton, s'au înșelat în ceea ce privește sexul acestui admirabil cântăreț, crezând-o femelă, când în realitate masculul este acela care cântă. Privighetoarea își modelează notele pline și calde în vreo douăzeci de grupe, pe cari le leagă, le aranjează și le repetă. Este regina păsărilor cântătoare.

Un fapt ciudat, pe care știința nu-l poate explica este acela că **syrinxul** privighetoarei are aceeași conformație cu al unei ciori. Bisturiul ne arată că aparatul se află situat în capătul inferior al traheii, dar ne lasă în cel mai complet întineric, în ceea ce privește factorii grație căreia privighetoarea scoate încântătoare-melodii, pe când cioara se mărginește să cârâie.

Tot astfel gătlejul unei admirate cântărețe de operă este aproape la fel cu al unei eschimoșe. Arta cântăreților mai depinde și de altceva, în afară de cutia vocală. Diferența dintre păsările cântătoare și cele cari fac simple sgomote, rezidă nu în structura lor fizică, ci în cea intelectuală. Cioara e șireată, dar față de privighetoare și de **mierlă** stă foarte jos, în scara evoluției păsărești. Aceasta din urmă, aproape tot atât de faimoasă în poezia americană, pe cât este privighetoarea în literatura europeană, își imprumută temele dela alți soliști ai pădurilor și improvizează pe ele infinite variațiuni, compunându-și ariile întocmai ca **ciocârlia**. Ea nu se mărginește numai la a copia eforturile celorlalte păsări, cum face pasărea-liră din Australia, care are darul imitației, dar nu e o adevărată pasăre cântătoare. Mierla este un muzicant care se inspiră din cântecele altora, dar producția sa muzicală diferă în întregime de tot ceea ce a auzit.

Tehnicește vorbind, familia păsărilor cântătoare cuprinde cinci mii de specii, dintre cari foarte puține produc însă cântăreți de seamă. Cele mai multe se mărginesc la un ciripit muzical, și cel mult la o frază sau două. **Canarul**, una dintre cele mai căutate păsări de colivie, descinde din familia pitigoiului. Nu este un muzicant de primul rang, dar veselia sa în captivitate și ciripitul pe care-l scoate mai tot anul, îl fac mai propriu vieții de colivie, care altor cântăreți mai buni decât el, nu le priește. Neîfiind o pasăre migratoare, el nu tânjește și nici nu e surprins de neas-

tampăr, când vine anotimpul plecării, așa cum se întâmplă cu atâtea alte păsări captive. Este originar din insulele Canare și a fost introdus, pentru prima dată în Italia, iar acum după cum știți se află răspândit pe toată suprafața Pământului.

Printre păsările cântătoare de frunte ale noastre se prenumără numeroase rude de-ale privighetoarei, inclusiv **sturzul viilor**, **sturzișorul**, **sturzul de vâsc**.

După doctorul Delamain, pentru a înțelege pentru ce cântă păsările și pentru ce unele cântă mai frumos decât altele, trebuie să urmărim evoluția ascendentă a acestor vietăți, dela **archeopteryx-ul** care a ieșit din nămol și a desvoltat o pereche de aripi. Șopârla cu coadă a eșit pe uscat, după epoca secundară, iar descendenții săi s'au ridicat în aer, dar n'au cântat, ci au cârâit sau au șuerat, ca și rudele lor sauriene, aligatorul, crocodilul și alte reptile amfibiene. Aceste cârâituri au fost moștenite de toate păsările de astăzi, chiar și de către privighetoare, așa că toate sunt nevoite să se exercite serios, în fiecare primăvară, spre a elimina tonurile sauriene, din glasurile lor.

Broasca, descinzând dintr-o preistorică amfibie, care n'a putut ajunge stadiul reptilei, are ambiția sborului întocmai ca vechia ei rudă, **archeopteryx-ul**. Nu reușește însă decât să sară, iar vocea ce i se pare că posedă, nu e mai mult decât un orăcăit. Unele broaște cum sunt acelea din familia **Rhacopharus** din estul Asiei, își clădesc cuiburile în ramuri, ce spânzură deasupra apei și au degetele unite prin piei atât de late, încât se servesc de ele ca de niște parașute, atunci când vor să sară în apă. Sunt cunoscute sub numele de broaște sburătoare.

Sopârla, rudă cea mai apropiată a pasării, nu zboară și nu sare, dar se mișcă cu foarte mare repeziciune pe orice fel de suprafață, și este complet afonă.

Pasărea care în evoluția ei s'a depărtat mai mult de mare, mediul în care a luat naștere viața, este și cea mai bună cântăreață. Reptila cu pene, din antichitate, a ieșit din ocean pe stâncile golfurilor, de unde s'a îndreptat spre lacurile cu apă dulce, apoi spre vegetația văilor, spre a intra în cele din urmă în pădure. Păsările cari nu s'au îndepărtat de mare, ca **pescărușul** și **pinguinul**, scot doar niște strigăte stridente, sau aspre. Marea nu are nici un cântăreț și aceasta datorită imensei sale întinderi, vuetelor produse de vânturile și valurile sale și grelei existențe pe care o oferă vietăților ei.

Toate acestea la un loc, înăbușe impulsul artistic. Gâștele și rațele n'au versuri, pentru că sunt încă foarte aproape de apă, dar ruda lor, lebăda, care trăiește în jurul lacurilor Islandei face o excepție. Aceasta are un glas puternic și foarte melodios, stăpânind o întreagă octavă. A-i asculta versul, spun locuitorii Islandei, înseamnă să uiți tot ceea ce știi și să-ți amintești tot ceea ce-ai uitat.

Adevărații cântăreți nu apar însă decât atunci când viața păsărească a ajuns pe malul râului, în câmp, în livadă și în pădure. Mai toate trăesc aci în ramurile arborilor. Cele cari-și fac cuiburile pe pământ, ca **prepelita**, **fazanul** și **cocoșul de munte**, nu și-au putut modifica ancestralul strigăt. După părerea d-rului Delamain, ele nu pot cânta, pentru că sunt legate de pământ. Cântărețul trebuie să se poată ridica cu ușurință, la mari înălțimi, de unde notele sale se aud cu mai multă limpezime și se pot răspândi în cercuri cât mai largi. **Ciocârlia** cântă în plin sbor, dar numai atunci când e departe de semenele sale.

Păsările cari trăesc în stoluri, ca porumbeii și ciorile, nu ajung niciodată să aibă buni soliști, pentru că atmosfera grupării descurajază și ea pornirile artiștilor individuali. Păsările cântă cu toatele mai bine primăvara, când, dacă sunt migratoare, s'au desprins de stol, începând o viață individuală. În timpul iernii, când s'au dus în Sud cu alte păsări, n'au cântat. Au vorbit poate mult, dar și-au rezervat cântecele pentru primăvara, pe care urmau s'o petreacă iar, în livada unde-au văzut lumina zilei.

Darwin spunea că singurul scop al cântecelor păsărești, primăvara, este seducția femelei și d-rul Delamain împărtășește, în mare parte, această părere. Masculul este acela care caută întotdeauna să se evidențieze. În mai toate speciile păsărești, el este monogam, credincios unei singure femele, toată viața sa, deși soții fac în fiecare an sute de kilometri și călătoresc despărțiți, la întoarcere. La revenirea primăverii, masculul își precedează femela cu vreo două săptămâni, pentru a-și alege un loc pentru cuib, prin părțile pe unde au petrecut în anul trecut. Soția îl găsește întotdeauna, grație unui misterios instinct, dar el trebuie să-i facă curte și s'o recucerească în fiecare primăvară. Se investimăntează în cele mai strălucitoare pene și scoate cele mai pure, mai calde și mai puternice note, lansând astfel o provocare eventualilor rivali, cari-ar încerca să se ia la întrecere cu el — și să încerce numai a face vreo incursiune pe teritoriul său! Masculii dau, în epoca reproducerii, niște simulare de luptă, solemne întâlniri, asemeni tournois-urilor medievale, ce se termină doar cu pierderea câtorva pene. Totul nu este decât un spectacol, pentru impresionarea femelelor din trib. Iar cântecul face obiectul marii competiții între artiști, cari încearcă să se eclipseze unii pe alții, spre a dobândi favoruri feminine. Dragostea îndulcește până și croncănitul cioarei, iar vorbăria aspră a coțofanei capătă oarecare mlădieri. Temperatura sângelui este la pasăre mai ridicată decât la orice altă creatură și deaceia fac tot ceea ce fac cu atâta intensitate.

Păsările cântă mai dulce în Aprilie, Mai și Iunie, când își clădesc cuiburile. În Iulie, glasurile lor amuțesc, unul câte unul, căci au apărut puișorii și părinții aleargă să aducă hrană, în cioculețele mereu deschise. Tot atunci se apropie și anuala criză a năpărlirii, când fiecare pană uzată în activă viață a sezonului frumos, este înlocuită cu o alta, mai puțin strălucitoare dar mai caldă. Natura se pregătește de iarnă.

În August, o mare tăcere se întinde peste câmpuri și păduri. E timpul să se gândească la călătoria spre Sud. Nu au apartamente de sub-închiriat și nici garderobă de echipat, dar soții sunt totuși foarte ocupați. Trebuie să-și învețe puii să zboare căci — destul de ciudat — aceștia vor conduce migrațiunea către Sud. Nimeni nu poate explica această minune a unor păsărele, cari abia de-au văzut lumina zilei, și întreprind o călătorie de sute de kilometri, fără călăuză și fără nici un alt indiciu. Ele pornesc totuși cu zece zile, sau chiar cu câteva săptămâni înaintea părinților și din momentul acela sunt considerate păsări adulte.

Păsările au un miraculos simț al direcției, pe care știința nu-l poate explica. Astfel, se poate vedea un stol de cocori, pornind pe o ceață deasă, ridicându-se în aer și descriind cercuri largi, până ajung la un anumit punct, unde-și găsesc direcția ca și cum în acel punct, o misterioasă antenă a prins vibrațiunile direc-tive.

BIJUTERIA „ELITEI“

București I. Cal. Victoriei 14

Vis-a-vis de Socec. — Telefon A.10.49

ATELIER SPECIAL DE
COMENZI ȘI REPARAȚIUNI

Bine asortat cu: Bijuterii,
Ceasornice, Argintării, Optică,
Marochinerie, Poșete, Port-feuilleuri
coliere și imitațiuni fine. Cumpărăm
și vindem: Brillante, Diamante, Perle,
Platină, Aur și Argint oferind prețuri
mari. Specialități în chilimbar veritabil

Cea mai perfectă
vopsea de păr

IMEDIA L'ORÉAL
PARIS

A ÎNCEPUT SEZONUL

ONDULAȚIUNILOR PERMANENTE

Coaforul I. BEER cu fiul

CALEA MOȘILOR, 53 — Telef. 3.00.11

Execută personal aceste lucrări deci și garanția calității

Cu prilejul serbărilor pentru Luna
Bucureștilor se va reconstitui în
Parcul Carol Turnul Colței.
Fotografia noastră reprezintă
turnul în construcție.

ORASE!

La Stockholm este un cartier unde străzile sunt suprapuse alcătuind două etaje.

Un aspect clasic al Berlinului cu o privire asupra statuii lui Bismarck. Reporterul fotograf a reușit un studiu excelent.

Fiecare oraș își are caracteristica lui. Cele trei fotografii pe cari le publicăm în această pagină sunt edificatoare în această privință.

În orașul englez Barrow este obiceiul ca în ziua spălatului rufelor, rufele să fie puse la uscat pe stradă așa cum vedem în fotografia de mai sus.

PETRECERI

Uit necazul și de criză,
Uit de toate și de tot,
Când pun Radio la priză,
Și beau din nectarul MOTT

Produsele
VICHY-ETAT

- 1 **SAREA VICHY-ETAT**
Sare naturală extrasă din ape pentru a face o apă alcalină
- 2 **PASTILE VICHY-ETAT**
2 sau 3 după masă ușurează digestia
- 3 **COMPRIMATE VICHY-ETAT**
Spre a prepara singur o apă digestivă gazoasă

A SE FERI DE CONTRAFACERI ȘI SUBSTITUȚIUNI

INTREBUINȚAȚI
ADMIRABILELE
PRODUSE

NARCISSE BLEU
de
MURY
Paris

APĂ DE COLONIE,
PUDRĂ, FARD,
ROUGE INALTERABIL

REPR. G-1 A : N. H. BALTHAZAR, BUCUREȘTI, SELARI 7

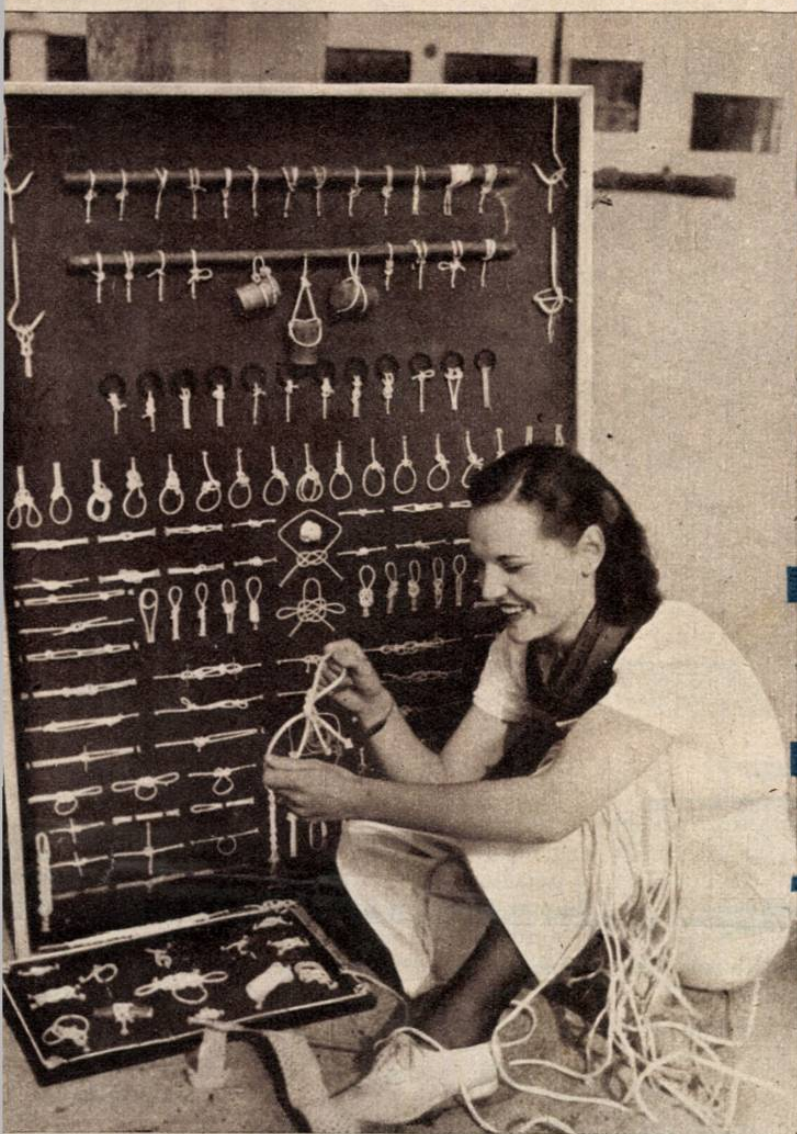
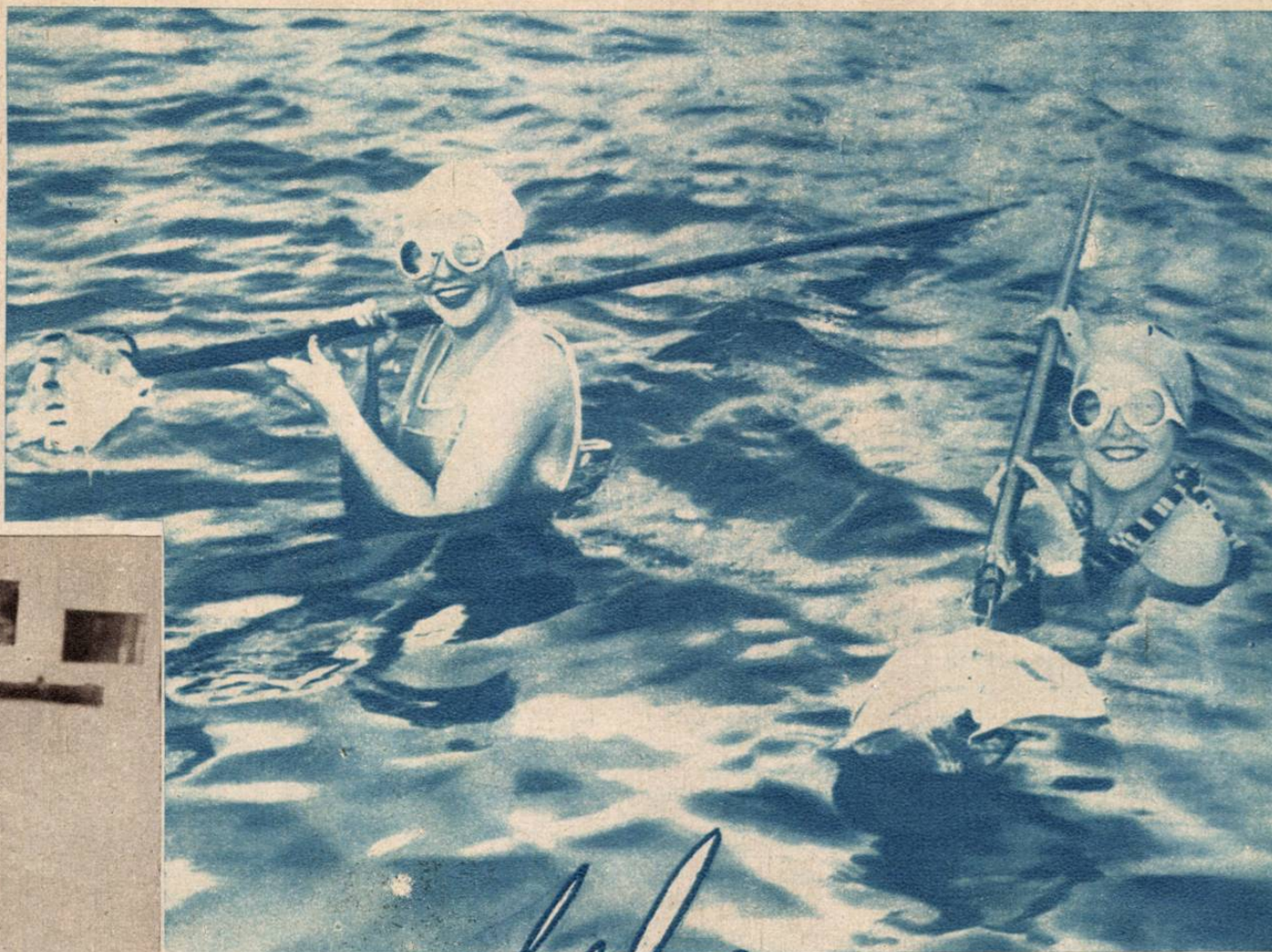
Miercuri

UNDINELE de pe plaja din Florida au inventat un sport nou.

Sportul a prins și s'a răspândit cu iuteala — sportului.

Inotătoarele mai iscusite, înarmate cu ochelari, sub cari nu pătrunde apa sărată a mării, și cu un fel de furci, se scufundă — pentru a face vânat de pești, ca știucile. Probabil că meșteșugul acesta de a prinde pești, nu este tocmai rentabil. Peștele nu așteaptă ca să-i înfigi furca în coaste. Inotul sub apă este, deasemenea, o acțiune limitată. Când vânatul devine mai pasionant și se taie respirația, sau mai exact: părăsești totul și te retragi la suprafață, ca să mai respiri puțin.

Întreprinderea, deși inutilă, absurdă și crudă, e cel puțin cinstită. Din două motive cinstită: întâi, fiindcă nu înșeli victima cu

Dela O SAPTAMANA LA ALTA

o nadă, care îi atâță lăcomia și o ademeneste; și al doilea, fiindcă nu se poate pescui... în apă tulbure...

Joi

UN sport mai puțin primejdios, mai util și poate mai trainic, s'a răspândit pe coasta Californiei.

Fetele de pe plaja de la Venice își pierd timpul făcând noduri. Margareta Simms a bătut recordul. Ea și-a făcut o colecție de 167 de noduri diferite.

De un singur lucru ni-e teamă: să nu se găsească un american care să se ofere să deslege aceste noduri ingenioase, sau un american, supra-american, care să le înghită pe toate deodată.

Nodul a mai jucat odată un rol important în istoria omenirii, dar acel nod antic a fost tăiat cu sabia...

Vineri

VULTURUL nu aleargă, vulturul zboară. Struțul aleargă, fiindcă nu știe să zboare.

S'ar părea deci, că un aviator n'are niciun motiv să alege pe jos. Cu toate acestea, nu-i așa! Aviatorii englezi fac exerciții de alergări pedestre. Pe semne, ca să nu uite să meargă.

Pe câmpul de aviație au loc, anual, alergări. Aviatorul care ajunge pe jos, cel dintâi, la țintă capătă un premiu.

Și cine nu aleargă, în Anglia, după un premiu?

Sâmbătă

SCOALA Westminster din Londra e renumită pentru alergătorii săi. Elevii acestei școli aleargă de-alungul Tamisei, de la Barnes până la Putney, din împrejurimile Londrei. E o distanță destul de mare. Concurenții ajung la țintă complet extenuați. Mulți dintre ei cad pe drum și nu se mai pot mișca.

Firește, antrenamentul e bun. Chestia e dacă și excesul e bun ?...

Parc'ar pregăti o paradă a monumentelor de război — în onoarea șefului pacifist...
In primul rând i s'a făcut o bae generalului Albrecht von Roon, fost ministru de război, la 1870, pe timpul războiului franco-german.
E un fel de bae simbolică...

Duminică

TOT așa, e bună și berea. Răcorește și îngrășă. Excesul, însă, dilată stomacul, provoacă neconținut sete și cam tâmpește...

Dar e o bătură națională, și deci, întru câțva obligatorie. E excelentă, pentru propaganda patriotică. Fiecare halbă de bere conține pe lângă atâtea și atâtea elemente nutritive și vitamine — și un număr impresionant de calorii naționaliste.

Cu bere mergi mai lesne la război — și în bere poți să-ți inneci decepțiile, după ce te-ai întors acasă...
Pe temeiul acestor calități, o bunică îi dă nepotului să sugă din halbă, ca din biberon...

Luni

IN vederea păcii pe care o pregătește, cu atâta febrilitate, guvernul german, administrația din Berlin a dat ordin ca toți generalii de bronz să fie bine spălați.

Marți

ENGLEZII mai puțin respectuoși față de statui, au coborât în stradă cu instrumente de alamă, ca să protesteze contra pedepsei cu moarte.

Demonstrații s'au adunat la poarta unei închisori, în curtea căreia se executa un condamnat la moarte.

Zidurile nu s'au prăbușit și osânditul n'a fost salvat de aceste cântece.

Dar — e mai omenesc să cânti pentru viață, decât împotriva ei...

F. DIMA

CALENDAR

1820. S'a născut filosoful Herbert Spencer la Derby. A murit la 1903.
1846. S'a născut romancierul polon Henryk Senkiewicz. A murit la 1916. (Alăturat chipul).
1848. S'a născut la Pesta, publicistul Bonifaciu Florescu.
1872. A murit D. Casasovici, membru al Academiei Române.

1796. Armistițiul dela Cherasco, impus de Napoleon Piemontului.
1824. S'a născut Ioan Puscariu istoric român. A murit la 1911. (Alăturat chipul).
1849. Protestul lui Heliade, Tell și Goleșcu, contra convenției dela Balta-Liman.
1865. S'a născut I. Dumitrescu agrar, promotorul studiilor Agronomice în România.

1877. Bateriile rusești sfarmă un cuirasat turcesc în fața Brăilei.
1879. A murit la spitalul Brâncovenesc, poetul Dimitrie Petrino. S'a născut la 1846. (Alăturat chipul).
1901. Sărbătoare Națională japoneză: nașterea împăratului Hiro-Hito.
1911. Patru femei din comuna Hodac (Transilvania) au fost arestate și condamnate la închisoare pentru vina de a fi purtat la costum tricolor românesc.

1871. A murit la spitalul Pantelimon, poetul N. Nicoleanu. S'a născut la 1833. (Alăturat chipul).
1880. S'a născut la Beiuș, scriitoarea Vioara din Bihor.
1909. S'a născut principesa Iuliana, moștenitoarea tronului Olandei.
1918. A murit scriitorul Barbu Ștefănescu Delavrancea.
1918. Atecul Austriac din Corso.
1918. Izbucnirea războiului dintre Ruși și Poloni.

1866. S'a născut profesorul ardelen Gh. M. Fontaninu, membru al Academiei Române.
1868. S'a născut arhitectul Gheorghe Balș, membru al Academiei Române.
1891. A murit feldmareșalul Helmuth, conte de Moltke la Berlin. S'a născut la 1800. (Alăturat chipul).
1914. Desvelirea bustului lui Gheorghe Panu, în Cișmigiu.
1926. Sărbătoare națională persană: încoronarea șahului Reza Pahlavi.

1595. A murit poetul italian Torquato Tasso la Roma. S'a născut la 1544. (Alăturat chipul).
1599. S'a născut bărbatul de stat, englez Oliver Cromwell la Hemington. A murit la 1658.
1698. Sultanul trimite mulțumiri lui Constantin Brâncoveanu, pentru ajutorul dat în lupta dela Zenta.
1717. Ocuparea Târgoviștei de către Austriaci.

1696. A murit moralistul francez La Bruyère.
1915. Tratatul secret dela Londra, în urma căruia Italia intră în acțiune.
1918. A murit poetul Gheorghe Coșbuc. S'a născut la 1866. (Alăturat chipul).
1933. A murit profesorul Doctor Mina Minovici.

VASILE CONTA

de AL. IORDAN

ROMANUL e născut poet—a spus Alecsandri și adevărul acestor vorbe îl confirmă numele atâtor mari scriitori pe cari i-a dat literatura românească. Și într'adevăr poporul nostru are o specifică înclinație de a împărtăși și altora comoara de imagini pe care ochii lui au cules-o, care i-a umplut sufletul și pe care apoi o revarsă în melodioase cuvinte. Expansivitatea firii, i-a împiedicat însă pe Români de domeniul gândirii adânci, obiective pe care o impune disciplina filosofică, și chiar dacă au făcut-o, cugetarea lor a fost înălțuită de vorba instrunată a versului, așa cum e cazul poetilor Gr. Alexandrescu, Eminescu, Cerna etc.

Filosofi propriu ziși, noi n'am avut decât unul singur: Pe Vasile Conta! O fatalitate crudă ni l-a răpit și pe acesta însă prea de timpuriu, pa când el nu avea decât 37 de ani.

A avut totuși timp să-și lase gândirea lui adâncă, în opere cari au uimit pe marii învățați din Apus.

Conta face parte din generația care a dat cea mai mare strălucire scrisului românesc. Din generația care a dat pe Eminescu, pe Alecsandri, pe Creangă, Caragiale, Xenopol etc.

Născut în județul Cahul, la 15 Noembrie 1845, Conta și-a petrecut primii ani ai vieții la Ghidoni, în județul Neamț, unde tatăl său era preot.

Cu toate că era slujitor al altarului bătrânul Conta a fost un ateu convins, atitudine pe care o va manifesta mai târziu și fiul său. La vârsta de 9 ani, Vasile Conta e dat la școala dascălului Timofte, din Tg. Neamț, unde urmează cursul primar, după absolvirea căruia reușește ca bursier la Academia Mihăileană, din Iași. Cu sfârșitul anului școlar pierde însă bursa, urmând ca extern clasa II-a.

Ca și Eminescu, cuprins de magica atracție a teatrului, părăsește școala, plecând ca sufleur în trupa actorului Lupescu, unde a avut uneori și mici roluri de interpretat, în acest timp însă, a citit cu neînvinșă-i pasiune, care l-a legat totdeauna de lumea cărților. Peste doi ani părăsește teatrul și se reîntoarce la Iași pentru a-și continua studiile. Acum se relevă ca unul dintre cei mai merițioși elevi. Luându-și bacalaureatul. În anul 1869, obține o bursă pentru studierea științelor comerciale în Belgia, dela societatea filantropică „Fătu-Pogor”.

Ajuns la Anvers e găzduit la directorul Institutului de Comerț, anume Grandgaignage, care cunoscându-l mai îndeaproape, i-a prezis o ascensiune excepțională.

Acolo, Conta învață engleza și germana studiază dreptul și filosofia, așa încât în anul 1872, în afară de diploma de capacitate a Institutului de Comerț, din Anvers, el obține licența și doctoratul în drept la Bruxelles.

Eforturile acestea i-au fost însă fatale deoarece simptomul ftiziei, începe a se ivi. Trimis de doctori la Pisa, Conta a cărui bursă îi fusese suprimată, deoarece terminase studiile, e nevoit ca în timp ce încerca să-și recapete sănătatea din razele binecuvântate ale soarelui, să-și câștige existența dând lecții de limba franceză.

Reîntors în țară, în urma unui concurs strălucit pe care-l depune, obține în Februarie 1873, catedra de drept civil la Facultatea din Iași. Prelegerile sale, încep în ziua de 20 ale acelei luni, au fost asaltate de un numeros auditoriu, format nu numai din studenți ci și din numeroși magistrați și avocați. Peste câteva luni însă, e forțat să-și suspende cursul, pentru a pleca din nou în Italia, din cauza bolii lui de piept.

Spre sfârșitul anului 1875, intră în cercul „Junimei” unde își citește o parte din lucrarea „Teoria Fatalismului”. Eminescu, entuziasmat îi cere să-i arate întregul studiu, a cărui concepție profundă ca și modul clar în care era expus, au darul de a-l ferma.

Ca membru al Soc. Junimea, Conta a ținut între anii 1877-1879, patru conferințe cu subiectele: „Fetișism”, „Materialism”, „Starea Economică” și „Ceremonial și Etichetă”.

Elogioasele dări de seamă pe cari Eminescu le face acestor conferințe în „Curierul de Iași”, arată în destul admirația pe care o nutria cel mai mare poet român, față de cel mai profund cugetător al nostru.

Mai târziu Conta — și el un îndrăgostit de producțiunile noastre populare, îi trimite lui Eminescu, diferit material folkloristic, cules de el din Basarabia.

Ultimii săi ani, adică dela 1879-1881, Conta a luptat pe arena ziaristice și a policianismului. I. C. Brătianu îi oferă în anul 1880 portofoliul Cultelor și Instrucțiunei Publice.

Curând însă demisionează, din cauza unui proiect de lege ce nu fusese pe placul autorităților școlare, fiind numit membru la Curtea de Casație.

Boala îl alungă din nou la Pisa, dar înțelegând el însuși că totul e în zadar, se reîntoarce în țară, unde în luna Aprilie odată cu sosirea primăverii, ia și el drumul pe calea veșniciei.

A murit senin, șezând la masa de lucru, și citind într-o carte de medicină fazele agoniei ce începea și care cu fiecare secundă îl cobora tot mai mult în neant!

În afară de „Teoria Fatalismului”, studiu filosofic conceput la Anvers, „Teoria Ondulației”, scrisă după reîntoarcerea în țară, „Origina speciilor”, și „Încercări de metafizică”, cari au fost publicate în Convorbiri literare, apărând și în traduceri în limba franceză, dela Conta au rămas și opere postume: „Bazele metafizice” și „Întăile principii cari alcătuiesc lumea” și care e ultima lucrare a acestui mare cugetător român.

Pétrole Hahn

**Inlesnește
ondulațiile, făcând
părul mătăsos.**

**Curăță mătreața
Miros plăcut**

Ferțiți-vă de imitațiuni

**Încercați
Trei zile**
Această rețetă de frumusețe

Când vedeți apărând pe pânză fața unei frumoase stete de cinema, puteți fi siguri că frumusețea ademenitoare a pielii și a tenului ei nu e o simplă întâmplare. Secretul ei poate fi și al Dv. Pielea Dv. poate căpăta aceeași frumusețe covârșitoare, și aceasta numai în 3 zile. Anumite ingrediente prețioase, între cari smântâna proaspătă și untdelemnul predigerat, sunt acum conținute în noua Cremă Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Una sau două aplicații pe zi dau pielii o viață nouă. Tonică, înălbitoare și astringentă, ea înlătură mai repede decât orice alt lucru porii dilatați, coșurile, asprimea și toate celelalte defecte ale tenului. Ea apără de acțiunea distrugătoare a murdăriei și a prafului, menține tenul totdeauna fraged și limpede și formează o bază ideală pentru pudră. Încercați chiar astăzi această simplă rețetă de frumusețe și veți găsi că puteți compara fără sfială noul Dv. ten cu acel al stetelelor de cinema. Garantăm că Crema Tokalon dă rezultate pe deplin satisfăcătoare, altfel se restituie banii.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noi prețuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, la Lei 60.—.

DOAMNELORI

Vopselele părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulețurile permanente, executate în-
proșabil Conforral François, Strada
Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

Citiți:

„MAGAZINUL”
revista publicului select

„Inchipuește-ți dragă! Ana are dinți falși!
Eri, în timpul dineului, i s'a rupt dentura și
biata femeie a plecat plângând dela masă”

INTR'ADEVĂR, introducerea unei denturi artificiale înseamnă, mai ales pentru o femeie tânără, un adevărat chin. Pentru a evita, însă, acest chin, trebuie să evitați pierderea dinților naturali.

CE ATACĂ DINTII?

Părțile mici de mâncare ce rămân între dinți se descompun, formând acizi care atacă dinții. Această influență răufăcătoare trebuie înlăturată. Pasta de dinți ODOL, distruge prin influența ei alcalină, acizii ce atacă dinții.

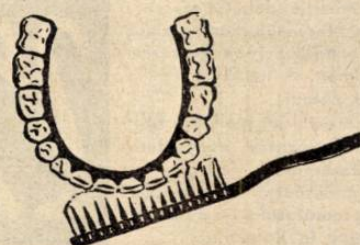
Ea curăță dinții așa cum buretele curăță corpul și păstrează, astfel, desăvârșită igiena denturii. Prestigiul de care se bucură pasta de dinți ODOL, se datorează compoziției sale riguros științifice. Dentistii au constatat că de-abia 5% din cei ce întrebuințează pasta de dinți, o folosesc în mod inteligent. Majoritatea se mulțumește să curețe cu peria numai părțile vizibile ale dinților din față.

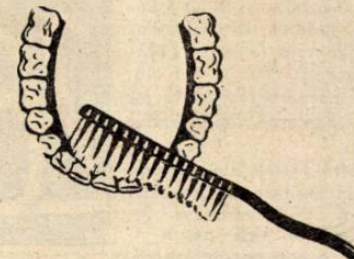
PASTA DE DINȚI

DINȚII TREBUIE CURĂȚAȚI ASTFEL!

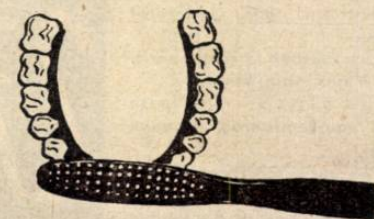
- 1 Puneți pasta ODOL pe peria de dinți și frecați partea din afară a tuturor dinților.

- 2 Frecați-vă cu peria toți dinții, pe partea interioară.

- 3 Periați-vă partea tăioasă a tuturor dinților.

- 4 Nu aveți frică de a peria și gingiile.

- 5 Intrebuințați o perie de dinți care să se conformeze denturii și al cărei păr să fie de calitate foarte bună. Peria de dinți „ODOL” este cea mai potrivită pentru acest scop.

Așadar, curățați-vă dinții
DE 3 ORI PE ZI

Pasta de dinți ODOL
apără dinții, păstrând
higiena gurii și e-
vitând neplăcerile
denturii artificiale.

REALITATEA ILUSTRATA

ANUL IX No. 432
1 MAIU 1935

IN

1 9 3 5
N U V O M
A V E A
R Ă Z B O I

10. LEI.

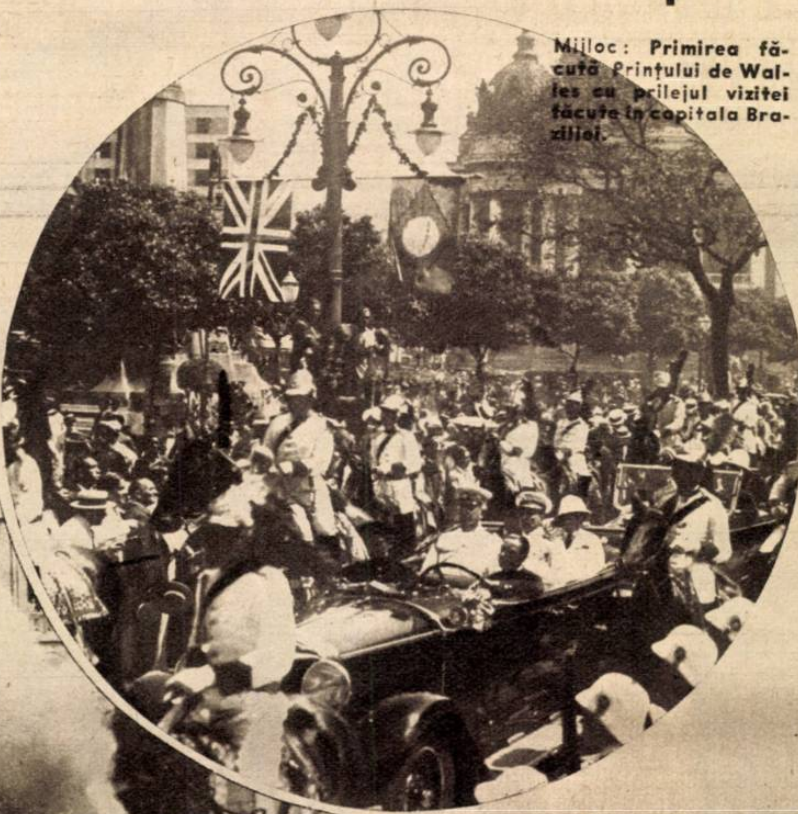
Sus: Avionul uriaș
D. O. X. deasupra ora-
șului Rio de Janeiro.

RIO DE JANEIRO

— Viața orașului. — Afacerile. — Lenea. — Patima jocurilor de noroc —

DINTRE toate capitalele republicilor din America de Sud, **Rio de Janeiro** e singurul oraș pe care călătorul european, proaspăt abătut pe-acolo, nu reușește să-l cunoască în toate tainele lui nici chiar după câteva luni de zilnice cutreerări și contact cu lumea atât de pestriță care-l locuiește. De fapt, orașul n'are un profil, nu e strâns pe-o anumită întindere de loc și nici compact, ca alte mari centre depe glob: dimpotrivă, e un șir de târgușoare și mahalale risipite la

Jos: În Rio de Janeiro
sunt și tramvaie cu
aburi.

Milloc: Primirea fă-
cută Prințului de Wal-
les cu prilejul vizitei
făcute în capitala Bra-
ziliiei.

întâmplare, ca **Los Angeles**, pe o întindere de câțiva kilometri, iar casele, vilele, cartierele și lungile **avenidas** au fost construite în cele câteva spații de loc cruțate de lăcomia oceanului și pustietatea sălbatică a pădurii. A-ți pierde vremea în preumblări pe jos, căutând să găsești singur o stradă, e o muncă de prisos: distanțele sunt enorme și poate tocmai aci e unul din marile cusururi ale capitalei. În afară de **Avenida Rio Branco** și străzile adiacente aci totul e prea lung și larg, prea vast, până chiar și peisajul, încât te simți peste tot locul ca rătăcit. Vrand să te servești de un taxi, e și mai rău. Pe străzile asfaltate dela un capăt la altul, autovehiculele aleargă nebunește, cu capota coborită, deoarece șoferii refuză s'o ridice, cu toată vremea splendidă, iar ochii, de teama vreunei catastrofe sunt fixați cu încăpăținare de-alungul drumului străbătut cu o iuteală de peste 60 km. pe oră, astfel că se poate întâmpla să treci prin același cartier de mai multe ori, fără să fi avut putința de a-l lua în seamă.

Dévargar (mersul la pas) e întâiul cuvânt portughez pe care-l înveți aci, dar șoferul nici nu vrea să audă, se înfurie dacă stăruiești și, așa cum mi s'a întâmplat mie în câteva rânduri, își pierde răbdarea, frânează brusc, cât pe ce să te răstoarne peste cap și, cu un repertoriu bogat de cuvinte moșicești, te pofteste să plătești și să te dai jos...

* * *

Avenida Rio Branco, artera principală, e centrul afacerilor și cartierul cel mai călduros al metropolei. Incepe chiar de lângă docuri și se așterne apoi dreaptă, pe o întindere de doi kilometri, tăiată de numeroase străzi secundare printre cari **Rua Ouvidor** e vestită pentru magazinele ei elegante și pentru traficul atât de congestionat, încât vehiculele nu sunt admise acolo. Dela nouă dimineața până la cinci după amiază, **Rio Branco** e un furnicar de oameni. Intocmai ca în **City**, la Londra, sau în **Wall Street** la New-York, acolo lumea umblă grăbită, lovindu-te fără să-și ceară scuze, îmbrâncindu-te și uitându-se chiondorâș, dacă te învârtști de colo-colo fără treabă și încurci drumul. În **Rio Branco** tronează băncile,

